

TARTU ÜLIKOOL
Sotsiaalteaduste valdkond
Ühiskonnateaduste instituut
Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni õppekava

Annaliisa Post
Valdo Pandi bibliograafia
Bakalaureusetöö

Juhendaja: Ene Selart, MA

Tartu 2019

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1 ALLIKAD JA LÄHTEKOHAD	6
1.1 Eesti personaalnimestike areng ja ülesehitus	6
1.2 Andmebaasid ja allikad Valdo Pandist	10
1.3 Kasutatud andmebaaside ja allikate kriitika	12
1.4 Valdo Pandi bibliograafia ülesehitus	13
2 VALDO PANDI ELULUGU	17
3 ANALÜÜS	22
3.1 Valdo Pandi loomingu analüüs	22
3.2 Valdo Pandi kohta kirjutatu ja meediakajastuse analüüs	25
KOKKUVÕTE	39
SUMMARY	41
KASUTATUD ALLIKAD JA KIRJANDUS	44
LISAD	49
Lisa 1. Kasutatud lühendid	49
Lisa 2. Bibliograafianimestik	50
Lisa 2.1 Valdo Pandi loomingu	50
Lisa 2.2 Valdo Pandi kohta kirjutatu ja kajastamine meedias	70
Lisa 2.3 Valdo Pandi tunnustused	118
Lisa 3. Bibliograafia isikunimede register	121

SISSEJUHATUS

Raadio- ja teleajakirjanik, stsenaarist ja draamatekstide autor Valdo Pant sündis 21. jaanuaril 1928. aastal Põlvamaal Valgjärve vallas. Ta töötas aastatel 1945–1948 Kohtla-Järve 1. Keskkoolis õpetajana. Pandi ajakirjanikukarjäär algas 1940-ndate lõpus, kui ta tegi kaastööd ajalehtedele Säde ning Viru Sõna. 1948. aastal kolis ta Tallinnasse ja alustas Eesti Raadios tööd korrespondendina. Ehkki Valdo Pant tegi oma esimese telesinemise juba teisel Eesti Televisiooni saatepäeval 1955. aastal, alustas ta Eesti Televisioonis tööd alles 1966. aastal.

Rahva südamesse on Valdo Pant läinud oma meisterlike reportaažide ning raadio- ja telesaadetega, millest kõige populaarsem on „Täna 25 aastat tagasi“. Ehkki Eesti Rahvusringhäälingul on olemas Valdo Pandi tööde käsikirjad, on telekraanile jõudnud materjalist säilinud vähe, mistõttu tuleb Pandi isiksuse tundma õppimiseks toetuda tema kaasaegsete mälestustele.

Postimehe läbi viidud küsitlusest selgus, et just Valdo Pant on kõigi aegade parim saatejuht (Pullerits, 2010) ning 1999. aastal valiti ta 20. sajandi saja suurkuju hulka (Kändler, 2002). Saatesarja „Täna 25 aastat tagasi“ režissöör Mai Uus on öelnud, et Valdo Pant kõneles nagu noor jumal (Aunaste ja Müil, 1998). Vahur Kersna on Valdo Panti nimetanud võluriks ja ületamatuks jutustajaks, kelle vaim hõljub telemaja kohal siiamani (Madis, 2005).

Valdo Pandist on elulooraamatu kirjutanud Ene Hion (2013) ning fragmentaariume Voldemar Lindström (2001; 2008). Samas vajab uurimist Valdo Pandi pärand – mida on tema ajakirjanikutöös läbi aegade väärtustatud, millist eeskujut on ta andnud kolleegidele ning mida oleks temalt õppida tänastel ajakirjanikel. Selle teema põhjalikumaks uurimiseks annab aluse Valdo Pandi loomingust ja tema kohta avaldatust ülevaate koostamine bibliograafia kujul.

Bibliograafia kui organiseeritud informatsioon lihtsustab vajaliku teabe leidmist ja hoiab kokku otsimisele kuluvat aega (Taylor ja Joudrey, 2009: 2). Niisiis võimaldab Valdo Pandi bibliograafia huvilistel kiiremini jõuda asjakohaste materjalideni, mis muu hulgas kannavad kultuurilist ja ajaloolist väärtust. Seega on minu töö alus edasisteks Valdo Panti puudutavatele uuringutele.

Varem on Valdo Pandist diplomitöö kirjutanud Aarne Rannamäe (1981), kelle töös on välja toodud ka Pandi kohta kirjutatu ja tema looming. Pandi personaalbibliograafia on diplomitööna koostanud Sirje Sepamäe (1989). Käesolev bakalaureusetöö on jätk Sepamäe (1989) diplomitööle ja minu

seminaritööle „Valdo Pandi bibliograafia: trükiajakirjanduses ilmunud artiklid aastatel 1990–2018“ (2019).

Bakalaureusetöö eesmärk on koostada bibliograafia, mis sisaldab nii Valdo Pandi enda loomingut kui ka enne 2019. aastat eesti keeles tema kohta ilmunud tekste ehk artikleid, raamatuid, üliõpilastöid, filme ning Eesti Rahvusringhäälingu raadio- ja telesaateid. Lisaks soovin saada vastust uurimisküsimusele „Millised tendentsid iseloomustavad Valdo Pandi kajastamist?“.

Püstitatud eesmärkide saavutamiseks annan ülevaate Eesti personaalnimestike arengust ja ülesehitusest, et seeläbi leida sobiv ülesehitus Valdo Pandi bibliograafia jaoks. Pandi elulooga tutvumine võimaldab varustada bibliokirjed asjakohaste märkustega ning panna kvantitatiivse analüüsi tulemused konteksti. Artiklite analüüsimine annab vastuse uurimisküsimusele ja annab lähtepunktid teema edasiseks uurimiseks.

Andmete kogumiseks olen kasutanud elektroonilisi andmebaase, Sirje Sepamäe (1989) diplomitööd ja Eesti Rahvusringhäälingu muuseumi juhatajalt Tiit Kimmelilt saadud materjale. Andmete kogumisel ja tulemuste esitamisel olen kasutanud kvantitatiivset analüüsi, mille olen kombineerinud kvalitatiivse analüüsiga, tehes üldistusi ja tuues näiteid tekstide sisu kohta. Kuna bakalaureusetöö maht on piiratud ning töö põhieesmärk on koostada bibliograafia, jääb tööst välja põhjalikum kvantitatiivne analüüs ja artiklite sisuanalüüs.

Artiklite kirjeldamisel olen eeskujuks võtnud rahvusvaheliste jadaväljaannete ja teiste pidevväljaannete bibliograafilise kirjeldamise reeglid (ISBD(CR), 2004), Eesti Rahvusraamatukogu (2007) kirje struktuuri ja andmete esitusvormi standardi ja varem koostatud bibliograafiad. Esitatud on lühikirje, mis sisaldab järgmised elemente: autor, pealkiri, ilmumisaandmed ja märkuste ala. Kirjed on grupeeritud vastavalt meediumile ning esitatud aastate kaupa kronoloogiliselt ja aastate siseselt alfabeetiliselt.

Bakalaureusetöö koosneb sissejuhatausest, kolmest peatükist ja nende alapeatükkidest, eesti- ja ingliskeelsest kokkuvõttest, kasutatud allikate ja kirjanduse loetelust ning lisadest.

Esimeses peatükis annan ülevaate personaalnimestike arengust Eestis, bibliograafia koostamiseks kasutatud allikatest ja andmebaasidest ning Valdo Pandi bibliograafia ülesehitusest. Teine peatükk kajastab Valdo Pandi elulugu. Kolmas peatükk sisaldab Valdo Pandi loomingut ning tema kohta kirjutatu ja meediakajastuse analüüsi. Lisas 1 olen välja toonud bibliograafias kasutatud lühendid. Lisa 2 sisaldab Valdo Pandi bibliograafiat ning talle antud tunnustusi. Lisas 3 on bibliograafia isikunimede register.

Soovin tänada bakalaureusetöö juhendajat Ene Selartit ning Eesti Rahvusringhäälingu muuseumi juhatajat Tiit Kimmelit.

1 ALLIKAD JA LÄHTEKOHAD

Järgnevalt annan ülevaate allikatest ja lähtekohtadest, mis on Valdo Pandi bibliograafia koostamise aluseks. Samuti tutvustan nimestiku ülesehitust ja artiklite valiku põhimõtteid.

Käesolevasse peatükki olen lisanud ka andmebaaside ja allikate kriitika, mis tavapäraselt kuulub diskussiooni peatükki, kuid taoline ülesehitus võimaldab paremini mõista andmete kogumisel üles kerkinud probleeme ja uurimistulemusi.

1.1 Eesti personaalnimestike areng ja ülesehitus

Bibliograafia mõiste pärineb kreekakeelsetest sõnadest *biblion* (raamat) ja *graphein* (kirjutama) ning algselt tähendaski bibliograafia käsikirjade (ümber)kirjutamist (Johani, 1985: 5). Raamatute nimestiku tähenduses esines sõna bibliograafia esmakordselt eesti keeles 1867. aastal, kui ajaleht Eesti Postimees ehk Näddalaleht tutvustas A. J. Schwabe koostatud kataloogi (Johani, 1985: 6). Artiklis on bibliograafia (bibliograhwia) samastatud kataloogi mõistega, mis on lahti seletatud kui „raamatute nimekiri ehk raamat, kus teiste raamatute pealkirjad sees seisavad“ (Ommalt maalt, 1867).

Tänapäeval tähendab bibliograafia teavikute süstematiseerimist, nende sisu avamist ja nende kasutamist hõlbustavate nimestike koostamist (Raamatukogusõnastik, i.a). Lisaks nimetatakse bibliograafiaks kirjanduse loetelu, teoste nimestikku või muud teavikute kindlate tunnuste alusel korrastatud kirjade kogumit (Raamatukogusõnastik, i.a).

Eesti bibliograafia tekkimiseks vajalikud eeltingimused olid täidetud 17. sajandi teiseks pooleks, mil eestikeelsete vaimulike raamatute eessõnades ilmusid esimesed algelised ülevaated eesti trükistest (Hamburg, 1989: 13). Eesti bibliograafia alguseks peetakse 1656. aastal avaldatud kirikukäsiraamatu „Hand-Hausz- und Kirchen-Buch“ eessõnas välja toodud eesti raamatute ülevaadet (Hamburg, 1989: 14).

Esimeste eestikeelsete raamatute ülevaadete autorid oli võõramaalastest vaimulikud, kelle eesmärk oli seotud religiooniga, mitte ammendava ülevaate andmine (Hamburg, 1989: 34). Seetõttu olid kirjeandmed lünklikud ja puudulikud (Hamburg, 1989: 34).

17.–18. sajand oli eesti bibliograafia algete ajastu, mil eestikeelseid trükiseid registreeriti nii keele- kui ka territooriumiprintsiibist lähtudes (Hamburg, 1989: 35). 19. sajandi algupoolel, mida võib nimetada eesti bibliograafia rajamise ajajärguks, pandi alus bibliograafia põhiharudele ja nimestikke hakati koostama järjest enam keeleprintsiiibil (Hamburg, 1989: 84–85).

19. sajandi esimesel poolel arenes bibliograafiavahendite vormiline külg (Hamburg, 1989: 85). Ülevaate ja bibliograafialeksikonide kõrval hakati aina rohkem kasutama loetelu- ja nimestikuvormi ning registreid (Hamburg, 1989: 85).

Esimesed eesti kirjameesteste töödest koostatud loetelud pärinevad 1830-ndatest (Hamburg, 1989: 162). Esimesed katsed personaalbibliograafia vallas kuulusid enamasti soovitusbibliograafiasse, sest nende eesmärk oli tutvustada isiku elutööd ja populariseerida tema teoseid (Hamburg, 1989: 162). Personaalloetelude avaldamine muutus sagedasemaks alates 1870-ndatest, kui hakkas kujunema eesti rahvuslik kirjandus (Hamburg, 1989: 163).

Seoses eesti kultuuri ja kirjasõna edenemisega, arenes 20. sajandi kahel esimesel kümnendil ka eesti bibliograafia, seejuures võis märgata arengut personaalbibliograafiliste tööde avaldamises (Hamburg, 2001: 217, 224). Võrreldes 19. sajandi lõpukümnenditega kolmekordistus üksikisikute tööde ülevaadete ja nimekirjade arv – neid ilmus rohkem kui 40 (Hamburg, 2001: 217).

Sageli ilmusid personaalnimestikud seoses isiku mõne elusündmusega, näiteks sünni- või surmaaastapäevaga (Hamburg, 2001: 210). Teistelgi ajaperioodidel võib märgata, et personaalbibliograafia ilmumine langeb kokku olulise elusündmusega. Näiteks ilmusid nii Küllike Tohvri (1986) koostatud „Oskar Luts : kirjandusnimestik ning elu ja loomingu ülevaade“ kui ka Anneli Sepa (2010) koostatud „Uku Masing 100 : bibliograafia 1923–2009“ seoses isikute 100. sünniaastapäevaga.

Enamasti ilmusid ülevaadet ja nimekirjad 20. sajandi alguses perioodikas ja kogumikes, eraldi trükisena ei ilmunud ühtegi töö (Hamburg, 2001: 210, 217). Sel ajal ilmusid ka esimesed eesti literaatide personaalnimestikud, mis olid vormistatud omaette tööna (Hamburg, 2001: 217). Seejuures koosnes nii J. Kunderi kui ka F. R. Kreutzwaldi personaalnimestik kahest taolisele tööle vajalikust osast – isiku tööde loetelust ja kirjandusest tema kohta (Hamburg, 2001: 217).

Nimestiku ülesehituse põhimõtted tõi esmakordselt välja Friedebert Tuglas 1927. aastal ilmunud bibliograafias „Juhan Liiv : elu ja looming“ (Seppa, 2013: 16). Tuglase seletus kõlab pädevalt tänapäevalgi ja sarnasel alusel on teoste valikul lähtunud ka edaspidistes bibliograafiates. „Käesolevas nimestikus on mainitud ainult olulisem Juhan Liivisse puudutav trükimaterjal. Välja on jäetud lühemad retsensioonid, märkused ja üleskutsed, samuti ka Liivile pühendatud ilukirjanduslikud palad. Kui sama kirjutis on avaldatud mitmes kohas, siis on hilisemad ilmumiskohad märgitud klambreis. Varjunimedega või ainult nimetähtedega või ka täiesti anonüümselt ilmunud kirjutised on varustatud autori täie nimega, kui selleks on leidunud teateid.“ (Tuglas, 1927: 344)

Nõukogude Eestis juhtis kogu vabariigi bibliograafiatööd Fr. R. Kreutzwaldi nimeline ENSV Riiklik Raamatukogu, mis koostas bibliograafianimestike koondplaane viieaastaste perioodide kaupa (Kalvik, 1994: 109). Nimestike koostamine oli tsensuuri all – need pidid sobituma ametliku ideoloogiaga ning sõjaeelseid eestikeelseid ja n-ö kapitalistlikes maades avaldatud võõrkeelseid trükiseid kajastati valikuliselt (Kalvik, 1994: 109). Siiski ilmus Eestis Nõukogude ajal rohkelt kirjanike, kultuuritegelaste, teadlaste ja heliloojate personaalnimestikke, mis peegeldasid eesti rahva kultuuri- ja loomejõudu (Kalvik, 1994: 110–111). Mitmed nimestikud kannavad ka suurt teadus- ja kultuuriloolist väärust, sest võimaluste piires üritati jäädvustada kogu isiku loomepärand (Kalvik, 1994: 111).

1950-ndatel ja 1960-ndatel koostatud bibliograafiad olid enamjaolt soovituslikku laadi, kuid 1969. aastal ilmunud teost „Aadu Hint : bibliograafiline nimestik“ võib pidada esimeseks klassikalise lähenemisega personaalnimestikuks (Seppa, 2013: 17). Selles on Aadu Hindi tööd järjestatud aastate kaupa ja kirjed on ühe aasta lõikes alfabeetiliselt ning tööde loetelule järgnevad retsensioonid (Kabur, 1969: 5).

1980-ndatel ilmunud personaalnimestikes on kasutusel juba läbiv numeratsioon ning selle kümnendi töödele oli iseloomulik teoste eksemplaride arvu välja toomine teoste kronoloogilise loetelu juures või märkuste alas kirje lõpus (Seppa, 2013: 18).

Personaalnimestikke koostasid Nõukogude perioodil kõik suuremad Eesti teadus- ja erialaraamatud, aga ka rahvaraamatukogud (Kalvik, 1994: 110–111). Lisaks koostasid Tallinna Pedagoogilise Instituudi raamatukogunduse ja bibliograafia kateedri üliõpilased personaalnimestikke diplomitöödena (Kalvik, 1994: 111).

Tänapäevalgi esitatakse lõputööna personaalbibliograafiaid – nii on Tartu Ülikooli infokorralduse õppekava üliõpilased lähiminevikus koostanud isikubibliograafiad Leev Kuumast (Priedenthal,

2016) ja Voldemar Kuljusest (Väljaotsa, 2016) ning Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia raamatukogunduse ja infokeskkonna üliõpilased Aleksander Suumanist (Rand, 2009), Virve Osilast (Tõnurist, 2009) ja Oskar Lutsust (Seppa, 2013). Samas on bibliograafiate koostamine Tartu Ülikooli ajakirjandustudengite seas harv ning minule teada olevalt on ainus taoline lõputöö Tiina Kaalepi 1987. aastal kaitstud „Felix Moor – elu ja töö“.

Varem on personaalbibliograafiaid peetud luksusväljaanneteks, kuna asjakohase teabe kogumisele kulub väga palju aega (Klaassen, 2007: 51). Lisaks eeldas bibliograafia koostamine teadmisi selle kohta, kust võib leida sobivat materjali, ning kirjandus tuli hoidlatest välja tellida ja materjal oma silmadega üle kontrollida (Klaassen, 2007: 51). Tänu elektronkataloogile ESTER ja üldkättesaadavatele andmebaasidele on tänapäeval personaalbibliograafiate koostamine muutunud lihtsamaks (Klaassen, 2007: 51). Siiski ei kätke andmebaasid ja kataloogid andmeid autorite kogu loomeperioodi kohta ega sisalda kõiki allikaid (Klaassen, 2007: 51). Kuigi kaugem eesmärk on andmebaaside täielikkus, ei jõuta Klaasseni (2007: 51) arvates selleni mitte kunagi.

Väga hea bibliograafia koostamise eelduseks on, et isik, kellest kirjutatakse, on huvipakkuv ning tema elu ja tegevus kajastub võimalikult palju kirjasõnas – ta on ise palju kirjutanud ning temast on räägitud arvukalt ka teiste autorite töödes (Jõgi, 1991: 503). Nii on koostatud käesoleval sajandil bibliograafiaid luuletajatest (nt 2006. aastal ilmunud „Ivar Ivaski personaalbibliograafia“), kirjanikest (nt 2013. aastal ilmunud „Valev Uibopuu 19.10.1913–18.03.1997: bibliograafia“), ajakirjanikest (nt 2013. aastal ilmunud „Hellar Grabbi : bibliograafia“) ja akadeemikutest (nt 2010. aastal ilmunud „Biobibliograafia : Ülo Lumiste“).

Siiski on ajakirjanduses tegutsenud isikutest bibliograafiaid koostatud vähe ning suur osa neist on ilmunud eelmisel sajandi lõpus. Samas leian, et ajakirjanikest – eriti nendest, kes on oma loominguga silma paistnud ja rahva seas austatud – on bibliograafiate koostamine oluline, sest see annab võimaluse paremini mõista nende tegevust ja väärtust. Taolised nimestikud on ka alus edasisteks uuringuteks ning kokku kogutud sisu võimaldab praegustel ajakirjanikel oma kolleegidelt õppida. Samuti on tegu ajalooallikatega, mille abil saab ülevaate nii ajakirjanduse kujunemisest kui ka eesti eluolust.

Kokkuvõtvalt saab järeldada, et võrreldes bibliograafiate koostamise algusaegadega on Eestis muutunud nende kirjutamise eesmärk – soovetakse talletada isiku loomingut ja kultuuripärandit. Personaalbibliograafiate koostamisel on välja kujunenud ka kindel ülesehitus – kajastatud on nii isiku enda looming kui ka temast kirjutatu. Tänu sellele on personaalnimestikud aja jooksul

muutunud ammendavamateks ning kirjed muutunud täpsemaks. Põhjalikud bibliograafiad annavad omakorda võimaluse isiku tegevust paremini uurida ja hinnata (Klaassen, 2007: 50).

Seejuures piirduvad bibliograafiad enamasti trükisõnas ilmunuga. Kajastused raadios ja televisioonis on enamasti välja jäänud, seega on minu töö uuenduslik, sest bibliograafiasse on lisatud nii trüki-, veebi-, raadio- kui ka teleajakirjandus ning filmid.

1.2 Andmebaasid ja allikad Valdo Pandist

Peamised allikad bakalaureusetöö koostamisel olid elektroonilised andmebaasid, mis suunasid mind Valdo Pandi loominguni ja tekstideni, kus on Valdo Pandist kirjutatud või räägitud, ning Sirje Sepamäe (1989) koostatud diplomitöö.

Sirje Sepamäe (1989) on oma diplomitöös kirja pannud nii Valdo Pandi tööd aastatel 1957–1981 kui ka Valdo Pandi kohta kirjutatu aastatel 1959–1989. Kirjeid on vastavalt 48 ja 64. Lisaks on Sepamäe oma töö lõpus välja toonud 34 ajalehe Televisioon numbrit, kus on ilmunud Pandi enda kirjutatud või tema saadetest avaldatud artikkel.

Eesti artiklite andmebaas Index Scriptorum Estoniae (ISE) (i.a) sisaldab Eestis ilmuvates ajalehtedes, ajakirjades, artiklikogumikes ja jätkväljaannetes ilmunud artiklite andmeid. Otsing andis Valdo Pandi kohta kokku 63 vastet.

Rahvusraamatukogu digiarhiivi DIGAR Eesti artiklite portaal (i.a) on võimalik sirvida ajalehti ja ajakirju ning otsida nendes avaldatut, kuid enne 2014. aastat ilmunud artiklid on kättesaadavad vaid osaliselt. Otsing andis Valdo Pandi kohta 773 vastet.

Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukogu e-teadusraamatukogus ETERA (i.a) on võimalik sirvida digiteeritud perioodikaväljaandeid ning digitaalselt esitatud lõputöid. Sisuotsingu abil leidsin Valdo Pandi kohta 170 tulemust.

Tartu Ülikooli repositooriumi DSpace (i.a) abil saab otsida elektroonilisi materjale, sealhulgas digiteeritud lõputöid, publikatsioone ja raamatuid. Sealne otsing andis Valdo Pandi kohta 87 vastet.

Eesti Rahvusringhäälingu Raamatukogu elektronkataloogis (i.a) saab otsida raamatukogus olevaid teavikuid. Selle elektronkataloogi abil leidsin 40 artiklit ja 13 raamatut/kogumikku, millele on lisatud märksõna „Pant, Valdo“.

Eesti Rahvusringhäälingu uudisteportaali (i.a) otsingu abil saab otsida veebiportaalis avaldatud lugusid. Valdo Pandi kohta andis otsing 64 tulemust.

Eesti Rahvusringhäälingu arhiivi kodulehel (i.a) on võimalik otsida vanemaid tele- ja raadiosaateid ning fotosid. Märksõnale „Valdo Pant“ vastas videoarhiivis 354 ja audioarhiivis 441 tulemust. ETV2 kodulehe (i.a) otsing andis 9 vastet. ETV kodulehel (i.a) tehtud otsing ei andnud mitte ühtegi tulemust.

Eesti filmi andmebaasis (i.a) on Valdo Pandi filmiograafia all 100 kirjet.

Vikerraadio kodulehel (i.a) oleva otsingu abil jõudsin 24 tulemuseni. Klassikraadio kodulehe (i.a) otsing andis Valdo Pandi kohta 17 tulemust. Raadio 2 (i.a) kodulehel tehtud otsing ei andnud mitte ühtegi vastet. Raadiosaadete leidmiseks kasutasin ka kõnesalvestuste brauserit (i.a), kus saab automaatse kõnetuvastuse vahendusel transkribeeritud kõnesalvestusi lugeda ja otsida. Otsing Valdo Pandi kohta andis 50 vastet.

E-kataloogi ESTER (i.a), mis sisaldab kirjeid 18 Eesti suurema raamatukogu raamatute, perioodikaväljaannete ja muu kohta, andis 26 tulemust.

Lisaks elektroonilistele andmebaasidele kasutasin Eesti Rahvusringhäälingu muuseumi juhataja Tiit Kimmelilt saadud materjale ning Sirje Sepamäe (1989) diplomitöös olevaid kirjeid. Samuti sain vihjeid Valdo Pandi loomingu kohta varem ilmunud raamatutest ja kogumikest, näiteks Ene Hioni (2013) „Valdo Pant – aastaid hiljem“ ja Lindströmi (2001) koostatud fragmentaariumist.

Andmete kontrollimiseks kasutasin Eesti Rahvusringhäälingu muuseumis olevaid käsikirju ning väljaandeid Raadioleht, Televisioon ning Raadio ja Televisiooni Saatekava. Valdo Pandi draamateoste andmete täpsustamiseks võtsin ühendust Eesti Teatri- ja Muusikamuuseumiga.

Ehkki vaatasin bibliograafiat koostades üle rohkem kui 2200 teksti, jõudis lõplikku nimestikku 776 kirjet, sest mõni tekst esines mitmes andmebaasis, käsitles Valdo Pantit möödaminnes või ei suutnud ma leida teksti seost Valdo Pandiga. Tekstide valiku põhimõtted on täpsemalt selgitatud peatükis „Valdo Pandi bibliograafia ülesehitus“.

1.3 Kasutatud andmebaaside ja allikate kriitika

Eesti Akadeemilise Raamatukogu bibliograaf Anne Klaassen (2007: 51) kirjutas juba rohkem kui kümme aastat tagasi, et andmebaasid ei sisalda andmeid autorite kogu loomeperioodi kohta ega hõlma kõiki allikaid. Paraku pidin tõdema, et öeldu kehtib endiselt.

Elektroonilistes andmebaasides ei ole digiteeritud kujul kõiki trükitud väljaannete numbreid ja aastakäike, mistõttu pole nende abil võimalik kõiki Valdo Pandi loodud ega temast ilmunud tekste otsida. Andmebaasid andsid tekstide kohta küll täpsed kirjed, kuid need – väljaarvatud DIGAR, DSpace ja ETERA – ei võimaldanud tekste lugeda ega kontrollida, millises mahus on neis Valdo Panti kajastatud või kas autor on ikka Valdo Pant.

Tekstide sobivuse hindamiseks kontrollisin kõik kirjalikud tekstid *de visu* üle originaalväljaandes või digitaalsel kujul DIGAR-is, DSpace'is või ETERA-s. Võimalusel kuulasin ja vaatasin üle raadio- ja telesaated ning filmid. Tekste kontrollides märkas, et mitmel kirjel olid ebatäpsed andmed, näiteks oli eksimusi leheküljenumbrites. Seejuures avastasin vigu ka Sirje Sepamäe (1989) koostatud bibliograafias.

Ehkki Eesti Rahvusringhäälingu arhiivi koduleht oli väärtuslik allikas raadio- ja telesaadete leidmiseks, ei võimaldanud see jõuda kõigi soovitud tekstideni. Esiteks tuleb arvestada, et kõik vanemad saated pole säilinud, mistõttu pole need kirjeldatud ka Eesti Rahvusringhäälingu arhiivis. Siiski oli kirjeldatud materjalide arv suur, ent nende kirjeldamise põhjalikkus varieerus tugevalt, mistõttu ajakoodide ja/või ülesehituse puudumisel oli tekstide kontrollimine ajakulukas. Lisaks ei andnud andmebaas täpsed andmeid selle kohta, millal saatesarjad on eetris olnud, kes on autorid ning mis on nende roll.

Eesti Rahvusringhäälingu arhiivi koduleht polnud ka kasutajasõbralik – audioarhiivi otsing muutus kohati videoarhiivi otsinguks ning vastupidi, vahel lisandusid tulemustele ka pildid; tulemuste arv muutus, kui lehekülge vahetada; liitotsingu võimalused on piiratud. Lisaks ei anna andmebaas alati teemakohaseid vasteid, ehkki Google'i otsing suunas sama märksõnaga õigele saatele arhiivist. Kuigi telesaadete kirjeldus kaadri kaupa võimaldas kiiresti üles leida olulise informatsiooni, puudus audioarhiivis taoline analoog, kuid selle olemasolu oleks väga vajalik.

Lisaks ilmnes, et kõik säilinud saated pole andmebaasi abil leitavad. Näiteks puudus sealt Mati Talviku saade „Mõeldes Valdo Pandile“, mille leidsin juhuslikult telekava sirvides, ent pärast minu märkust lisati saade ERR-i arhiivi andmebaasi.

Sama märksõna – „Valdo Pant“ – kasutamine andmebaasides andis eri relevantsusega tulemusi. Mitmed andmebaasid andsid otsingule teemaväliseid vasteid, näiteks tulemused mõne teise Valdo või Pandi kohta. Korduvalt käsitlesid andmebaasid Pandi perekonnanime kui nimisõna.

Kahest raamatust avastasin valeväiteid Pandi kohta. Teoses „XX sajandi kroonika : Eesti ja maailm : III osa“ (2006: 212) on Pant nimetatud meelelahutusosaate „Reklaamiklubi“ saatejuhiks, ent saatetegijatega suhelnud Eesti Rahvusringhäälingu juhataja Tiit Kimmeli (2019b) sõnul puudub kinnitus, et Pant oleks saadet juhtinud ning teda ei mäletata ka külalisena.

Mitu ebatäpsust on Voldemar Lindströmi fragmentaariumis „Kas mäletad?“. Näiteks on ta esitanud sama teema korda erinevaid andmeid – leheküljel 38 on kirjas, et võistlussaade „Võistluslõke“ oli eetris 1962–1970, kuid leheküljel 58 on ta algusaastaks märkinud hoopis 1967. Teoses on ka trükivigu, näiteks on esseest „Veri ja kuld“ saanud „Veri ja muld“ (Lindström, 2001: 64).

Lisaks on Lindström (2001: 34) kirjutanud, et 1961. aastal võib Pandi nime võib kohata filmide „Silikaltsiit“ ja „Sügismotiiv“ tiitrites ning ta sai 1972. aastal rahvusvahelise spordi- ja turismifilmide festivalil žürii eridiplomi filmi „Jääriik“ eest (Lindström, 2001: 64). Paraku ei õnnestunud mul nende filmide puhul tuvastada seost Pandiga, mistõttu jätsin need bibliograafiast välja.

Ehkki andsin eri andmebaaside kaasamise ja tekstide kontrollimisega endast parima puuduste vältimiseks, võib ka minu koostatud nimestikus esineda puudujääke.

1.4 Valdo Pandi bibliograafia ülesehitus

Valdo Pandi personaalbibliograafia on varem koostanud Sirje Sepamäe (1989). Samuti on Valdo Pandi tööd ja temast kirjutatu välja toonud oma lõputöös Aarne Rannamäe (1981).

Käesolev töö on jätk Sirje Sepamäe diplomitööle ja minu seminaritööle „Valdo Pandi bibliograafia: trükiajakirjanduses ilmunud artiklid 1990–2018“, andes ülevaate Valdo Pandi kohta enne 2019. aastat ilmunud trükiajakirjanduses ja Eesti Rahvusringhäälingu veebiportaalis ilmunud eestikeelsetest artiklitest, Eesti Rahvusringhäälingu raadio- ja telesaadetest, filmidest, raamatutest, kogumikes ilmunud artiklitest ja üliõpilastöödest. 2018. aastaga lõpetamine võimaldab kaasata kõige uuemad andmed ning tegu on ka sümboolse aastaarvuga – 2018. aastal möödus 90 aastast

Valdo Pandi sünnist. Bibliograafia sisaldab ka Valdo Pandi tööde nimestikku ja talle antud preemiade loetelu.

Välja on jäänud veebiajakirjanduses ilmunud artiklid, sest ilmnes, et need dubleerivad suuresti trükiajakirjanduses ilmunut. Siiski olen kaasanud Eesti Rahvusringhäälingu veebiportaalis ilmunud artiklid, sest Eesti Rahvusringhääling on Eesti Raadio ja Eesti Televisiooni järeltulija (Eesti Rahvusringhäälingu seadus, 2018) ning neis mõlemas töötas ka Valdo Pant. Eesti Rahvusringhäälingu veebiportaalis ilmunud artiklite seast olen välja jätnud need, mis annavad kokkuvõtte raadio- või telesaadetest ning ei edasta seeläbi uut informatsiooni.

Sarnaselt Carl Robert Jakobsoni bibliograafiale (Laidvee, 1991) on nimestikust välja jäänud tekstid, kus Valdo Panti on nimetatud riivamisi – tema nimi käib teksti läbi paaril korral, loetledes saatejuhtide nimesid või esitades üldtuntud fakte. Samas on sisse jäänud tekstid, kus Valdo Panti on nimetatud paaril korral, kuid millel on oluline ajalooline ja kultuuriline väärtus. Sellised tekstid sisaldavad näiteks mälestusi Valdo Pandist, Valdo Pandi tsitaate või hinnangut tema töö ja loomingu kohta. Samuti olen sisse jätnud kõik artiklid, mis on illustreeritud foto või muu illustratsiooniga Valdo Pandist, temale kuulunud esemetest või kujutavad näitlejat Valdo Panti mängimas, ning arhiivimaterjale sisaldavad tele- ja raadiosaated, sest need võimaldavad uurida, millisena on Valdo Panti visuaalis kujutatud.

Valdo Pandi raadio- ja telesaadete puhul olen jätnud välja lühiintervjuud ja lühemad reportaažid, sest nende kaardistamine on töömahukas ja need koormaks liigselt bibliograafianimestikku. Siiski olen eraldi kirjetena välja toonud ringvaates „Nõukogude Eesti“ ilmunud filmikroonikad, sest need on Eesti filmi andmebaasis kirjas kui eraldiseisvad teosed.

Bibliograafia koosneb eesti keeles ilmunud tekstidest. Lisaks on üks võrukeelne artikkel, sest see pole eraldiseisev keel, vaid tegu on eesti keele lõunaeesti murderühma ühe murdega (Pajusalu, Hennoste, Niit, Päll ja Viikberg, 2018).

Sepamäe on bibliograafia koostanud läbivalt kronoloogiliselt. Sellise ülesehituse abil saab hästi jälgida isiku elu- ja loometegevust ning seda analüüsida (Seppa, 2013: 21), kuid kuna minu töö keskendub Valdo Pandi kajastamisele ajakirjanduses ja eesmärk pole elu- ja loometegevuse analüüs, pean otstarbekamaks eeskju võtta Hille Väljaotsa (2016) lõputööst ja Vaime Kaburi (1969) koostatud Aadu Hindi bibliograafiast, milles on kirjed ilmumisaasta põhjal järjestatud kronoloogiliselt, kuid aasta piires esitatud alfabeetiliselt. Seejuures olen kasutanud läbivat nummerdamist.

Bibliograafia mugavamaks kasutamiseks olen kirjed jaotanud alateemade ehk meediumite kaupa. Valdo Pandi loomingu puhul olen eristanud trükiajakirjanduse, peatükid raamatutes ja kogumikes, draamateosed, raadiosaated ning filmid ja telesaated. Valdo Pandi kajastamise olen jaotanud trükiajakirjanduseks, ERR.ee veebiartikliteks, raamatuteks, üliõpilastöödeks, raadiosaadeteks ning filmideks ja telesaadeteks. Seejuures pole ma eristanud filme ja telesaateid, sest need pole eristatud ka Eesti Rahvusringhäälingu arhiivis ning selline jaotus ei annaks minu hinnangul nimestikule lisaväärtust.

Käesolev töö koosneb 776 kirjest, milles on välja toodud autor, pealkiri, ilmumisaeg ja märkuste ala. Kirjete koostamisel pole ma järginud Sepamäe stiili, sest Eesti personaalnimestike arengu ja ülesehitusega tutvudes ilmnes, et bibliograafiate ülesehituses on aastate jooksul toimunud mitmeid muutusi. Lisaks pole Sepamäe välja toonud leheküljenumbreid ega väljaande numbreid, kuid käesolevat nimestikku koostades ilmnes, et nende kaasamine hõlbustab konkreetsete artiklite leidmist. Samuti olen välja toonud, mis rubriigis artikkel ilmus, sest see annab lugejale aimu, mis tüüpi artikliga on tegu.

Kõik artiklid, mis on illustreeritud foto või muu illustratsiooniga Valdo Pandist või temale kuulunud esemetest, on ära märgistatud ning märkuste alas olen välja toonud lisainfo illustratsiooni kohta.

Nimestikus on kajastatud ka artiklid, mis kannavad sama pealkirja ja on sama sisuga. Sellisel juhul on nii originaalartikli kui ka hilisema artikli kirje märkuses välja toodud viide teisele kirjele. Samas pole arhiivimaterjale kasutanud raadio- ja telesaadete märkustes viiteid originaaltekstidele, sest nende lisamine oleks väga ajamahukas.

Enamasti piirduvad bibliograafiad trükisõnas ilmunuga ehk kaasatud pole tele- ega raadiosaated, mistõttu ei leidnud ma nimestikku koostades ühtegi sobilikku näidet, mida endale nimetatud meediumite puhul eeskujuks võtta. Seega üritasin kirjeid koostades säilitada seminaritöös trükiajakirjanduses ilmunud artiklite kirjeldamisstiili ning kohandasin kirjed meediumile vastavaks, lisades võimalusel kuupäeva, millal saade oli esimest korda eetris, ning osa numbri.

Valdo Pandi loomingu puhul olen lisanud Pandi rolli teksti valmimisel. Tele- ja raadiosaadete ilmumisaegana olen välja toonud ainult aasta, mil saade oli esimest korda eetris, sest kogu Pandi osalusperioodi välja selgitamine osutus liiga ajamahukaks. Võimalusel olen lisanud esmaetri kuupäeva.

Tekstid, millel puudus viide aastale, olen lisanud meediumi lõppu kategooria „Ilma aastata“ alla. Aastatele, mille korrektsuses ma pole kindel, olen lisanud küsimärgi.

Märkuste koostamisel olen osaliselt kasutanud Eesti Rahvusringhäälingu veebilehtedel, Eesti filmi andmebaasis ning teistes allikates esinevaid sõnastusi, kuid bibliograafia mugavamaks kasutamiseks, pole ma lisanud kirjetele eraldi viiteid.

Kirjetes kasutatud lühendid on välja toodud Lisas 1. Lühendite koostamisel oli eeskujuks Eesti Rahvusraamatukogu standard „Kirje struktuur ja andmete esitusvorm bibliograafiandmebaasis“ (2007).

Lisas 3 on isikunimede register, kus on lisaks autoritele esitatud ka märkuste alas välja toodud intervjuueeritavad ning isikud, kelle lisamist pidasin oluliseks. Näiteks olen näitleja Raivo E. Tamme nime all esitanud artiklid, mis on illustreeritud fotoga temast Panti mängimas.

2 VALDO PANDI ELULUGU

Sünnitunnistuse järgi sündis Valdo Pant 21. jaanuaril 1928 Valgjärve vallas endises Tamme koolimajas, kus oli Pantide perekonna alaline elukoht (Lindström, 2001: 67). Valdo Pandi isa Voldemar Pant oli konstaabel ja ema Ida Pant kodune (Lindström, 2001: 19). Valdo Pandil oli kaks vanemat venda – Ilo ja Kalju Pant – ning noorem vend Uno Pant (Lindström, 2001: 19).

Valdo Pant alustas kooliteed 1935. aastal Mustvee eesti algkoolis (Lindström, 2001: 13). 1938. aastal sai Valdo Pandist Sadala algkooli 4. klassi õpilane ning ta sai seal kuueklassilise hariduse (Lindström, 2001: 14). Pant jätkas õpinguid Mustvee gümnaasiumis humanitaarharus, mille ta lõpetas 1943. aastal väga heade ja heade hinnetega (Lindström, 2001: 14). Järgmisel õppeaastal jätkus Valdo Pandi haridustee Tartu Õpetajate Seminari 1. klassis (Lindström, 2001: 14). Valdo Pant koolitee kestis kokku üheksa aastat.

Valdo Pant muutis oma elulugu korduvalt. Ehkki sünnitunnistusel on tema sünniaastaks märgitud 1928, on mitmetes dokumentides kirjas hoopis 1926. Pant oli sunnitud end kaks aastaks vanemaks valetama, sest ta soovis 1944. aastal vabatahtlikult liituda Eesti Leegioniga, kuid sinna ei võetud nooremaid kui 18-aastaseid (Hion, 2013: 37–38). Valdo Pandist saigi Eesti Leegioni 20. diviisi noorsõdur, kuid 1945. aastal liitus ta vabatahtlikult Punaarmee, sest Punaarmee väejuhatas lubas vabastada Saksa sõjaväes teeninud süüdistustest, kui nad liituvad Punaarmee (Hion, 2013: 38). Teenistuse käigus sattus Pant Kohtla-Järvele, kus tal avanes võimalus sõjaväest pääseda, sest sõjajärgses Virumaal oli õpetajate puudus ning Kohtla-Järve kool sai õiguse võtta õpetajaid tööle armeeteenistusest (Hion, 2013: 38).

Koolis tööle asumiseks vajas Pant kutsetunnistust, mistõttu kohendas ta taaskord oma elulugu – ta muutis koolitee algusaasta varasemaks ning väitis, et on Tartu Õpetajate Seminaris õppinud kaks aastat (Hion, 2013: 38). Lisaks taastas Valdo Pant mõne aja möödudes elulookirjelduses oma õige sünniaasta, et varjata vabatahtlikku liitumist Saksa sõjaväega (Hion, 2013: 38).

Valdo Pant töötas Kohtla-Järve 1. Keskkoolis õpetajana aastatel 1945–1948 (Lindström, 2001: 62). Ametlikult oli Valdo Pant algklasside õpetaja (Aarma, 2013), kuid ta õpetas nii geograafiat, bioloogiat, joonestamist, joonistamist, matemaatikat (Lindström, 2001: 17), kirjandust kui ka eesti keelt (Hion, 2013: 46). Seejuures on ajaleheartiklites Pandile eeskätt viidatud kui joonestamise, joonistamise ja geograafiaõpetajale (nt Reimaa, 2000; Valper, 2006).

Valdo Pandil oli tihti probleeme tervisega, kuid ta jätkas sellegipoolest algul õpetaja ja hiljem ajakirjanikuna töötamist. 1947. aasta alguses haigestus Valdo Pant ägedasse kopsupõletikku, kuid ta jõudis Maarjamõisa tuberkuloosihai glasse alles septembris (Hion, 2013: 54; Lindström, 2001: 22). Hai glasse olles hakkas Pant saatma kaastöid ajalehtedele (Hion, 2013: 54) ja Sepamäe (1989: 19) andmetel ka Eesti Raadiotele.

1948. aastal kolis Pant Tallinnasse ning asus korrespondendina tööle Eesti Raadios, ehkki ta polnud varem oma elus mikrofoni käes hoidnud (Hion, 2013: 53; Lindström, 2001: 62). Vanim Eesti Rahvusringhäälingu arhiivis helidokumendina säilinud Valdo Pandi reportaaž pärineb samast aastast (Hion, 2013: 73).

1962. aastal sai Valdo Pandist Eesti Raadio kommentaator (Lindström, 2001: 62). Aastate jooksul tegi Pant päevauudiseid ja reportaaže suursündmustest, nagu juubelilaulupidu ja Ants Antsoni kuldmedalisõit, osales Eesti Raadio soomekeelsetes saadetes ning Eesti Raadio meelelahutustoimetuse RAMETO meelelahutusprogrammides (Hion, 2013: 80, 109–111). Kokku tegi Valdo Pant raadios 2731 saadet (Sepamäe, 1989: 11).

Valdo Pant on nimetatud ka „Päevakaja“ ristisaks (Laulik, 2005; Nael, 2018), sest ta andis saatele nime ning saade sündis tema ja teiste reporterite ühistööna (Hion, 2013: 144–145). Ehkki Eesti Raadio alustas päevauudiste edastamisega 1926. aastal, pani 1958. aastal esmakordselt eetrisse läinud „Päevakaja“ aluse uudistesaadete järjepidevusele, sest saade oli eetris kindlal kellaajal ning faktidega koos esitati asjakohaseid kommentaare ja helilõike (Reimaa, 2000). Seejuures on „Päevakaja“ vanim järjepidevalt eetris olnud saade (Nael, 2018).

Valdo Pant hakkas 1955. aastal loodud Eesti Televisiooni saadetes kaasa lööma alates teisest saatepäevast ehk 21. juulist 1955, kuid esialgu oli Pant pelgalt „külaline raadiost“ (Hion, 2013: 175). Üleminek radiolt televisioonile toimus 1966. aastal (Lindström, 2001: 62). Töövahetuse üks põhjus oli Pandi soov teha televisioonis suur saatesari sõjast (Hion, 2013: 186).

Saatesarjaga „Täna 25 aastat tagasi“, millele eelnes raadios saade „20 aastat tagasi“, alustas Pant televisioonis 30. mail 1966. aastal. Saatesari kestis neli aastat, mille jooksul jõudis eetrisse 313 otsesaadet (Lindström, 2018: 39). Nagu pealkirigi viitab, rääkis Pant teise maailmasõja sündmustest, mis toimusid samal päeval 25 aasta eest. Stuudiopõrandat kattis suur maakaart, millele märgitud rindejoont Pant liigutas, ning taustal tiksus metronoom. Saated polnud eetris regulaarselt, vaid vastavalt oluliste sõjasündmuste sagedusele. Pant alustas igat saadet lausega „Täna 25 aastat tagasi ...“ ning lõpetas lausega „Võiduni oli jäänud ... päeva“ (Kurvits ja Hennoste, 2019).

Mammutsarja „Täna 25 aastat tagasi“ on nimetatud nii Valdo Pandi kui ka Eesti Televisiooni õitseajaks (Aunaste ja Müil, 1998). Lisaks peetakse seda siiani Eesti Televisiooni parimaks sarjaks (Hennoste ja Kurvits, 2019: 143). Koos Kesktelevisiooniga ulatus sarja auditoorium 200 miljoni televaatajani (Reimaa, 2000).

1960-ndate aastate lõpus kasutusele võetud videotehnika andis lootust, et viimased mõnikümmend sarja „Täna 25 aastat tagasi“ saadet salvestatakse, kuid seda ei juhtunud (Rannamäe, 1981: 4). Pandil oli kavas teha ka saatesari „Täna 35 aastat tagasi“, kuid sellest jõudis eetrisse vaid kaks osa (Lindström, 2018: 39). See-eest on mõlemad kaks osa säilinud ja nähtavad Eesti Rahvusringhäälingu videoarhiivis (i.a).

1960-ndatel tabas Eestit mälumängubuum ning igal hooajal tuli Eesti Televisioon välja uue mälumänguga, mida juhtis teiste seas ka Valdo Pant (Hion, 2013: 193, 196–197). Seejuures võttis just tema „viktoriini“ asemel kasutusele sõna „mälumäng“ (Laulik, 2005). Muuhulgas kuulus Valdo Pant Eesti Televisiooni meeskonda Soome-Eesti televiktoriinis „Naapurivisa“ (Hion, 2013: 194).

Valdo Pandi saadete nimekirja kuuluvad teiste seas veel „Reportaaž mitte millestki“, „Kas mäletad?“, „Viitevisioon“ ja „Jupiter“. Arvukate raadio-ja teleasaadete kõrvalt kirjutas Pant üle 20 dokumentaal-, nuku- ja mängufilmi stsenaariumi, näidendeid, artikleid ajalehtedele-ajakirjadele ning tegi kuuldemänge ringhäälingus.

Pant soovis pärast aktiivse ajakirjanikutöö lõppu hakata tegema lastesaateid, paraku selleni ta ei jõudnud (Rannamäe, 1981: 61). Pant oli viimast korda telekaamera ees 5. juulil 1976, kui salvestas ette kaks osa planeeritavast sarjast „Hispaania“. Sarja teine osa läks eetrisse 18. juulil 1976.

Pandi viimastel eluaastatel halvenes tema tervis, kuid ta jätkas sellest hoolimata tööd televisioonis ning tegi otsesaateid ka palavikus (Hion, 2013: 268). Pandi tööpäevad olid kohati ülipikad, näiteks oli 23. veebruaril 1973. aastal start filmivõtetele kell kuus hommikul, viimane saade algas 21.30 ning sellele järgnesid pulmapidu ja sünnipäevapidu, mis kestsid järgmisel hommikul kuueni (Hion, 2013: 269). Seejuures töötas Pant ka puhkuse ajal ning saatesarjade „Täna 35 aastat tagasi“ ja „Hispaania“ kavandid valmisid samuti puhkuse ajal (Lindström, 2018: 79–80). Valdo Pant suri 30. juulil 1976.

Kuigi tänavu (2019) möödub tema surmast 43 aastat, on ta endiselt austatud ja armastatud isik. Endised kolleegid mäletavad Valdo Panti kui töökat ja täpset ajakirjanikku. 2013. aastal meenutas Rein Karemäe 1969. aasta juubelilaulupidu, mille reportaažide tegemiseks Pant ja Karemäe koos

valmistusid. Ajaga, mil Rein Karemäe jõudis valmis kirjutada viis lehekülge teksti, suutis Pant viisteist (Aarma, 2013: 8). Ehkki Pant parandas oma teksti palju, oli see kirjutatud väga ilusa käekirjaga (Aarma, 2013: 8).

Leopold Piip (1987), Eesti NSV Riikliku Televisiooni ja Raadio Komitee esimehe asetäitja aastatel 1995–1971, on välja toonud, et Pant oli suurepärase seltskonnainimene, väga töökas ja filigraanselt mõtleva ajuga, ent tippajakirjaniku tegid Pandist tema žurnalistlikud kriteeriumid ja meetodid. Seejuures on ta kirja pannud Pandi ütlemissi, mis väidetut ilmestavad. Järgnevalt esitan mõned Pandi mõtted, mis on minu hinnangul siiani tabavad (Piip, 1987: 1–2):

- „Kui teležurnalist hakkab saadet või saatesarja tegema, on ta alati kohustatud esitama küsimuse: kellel adresseerida, millisel ideoloogilisel eesmärgil ning milliseid telespetsiifilisi vahendeid kasutada, et maksimaalselt eesmärgi realiseerida ja auditooriumi mõjutamisel soovitud efektiivsust saavutada.“
- „Sündmus kui infoallikas saab edasiviivaks ja mobiliseerivaks alles kommentaari kaudu. See info, mida refereeritakse ilma kommentaarita või vastupidi – kommenteeritakse ilma kommentaarita, on professionaalsuse madala kvaliteedi näitaja.“
- „Faktide loogika on kõige tugevam loogika – see on kui transportöör, mis teležurnalisti poolt lähetatud sõnumi televaatajani viib ja seal kinnistada aitab. Faktidega kinnistamata mõtteaktsent on kui vaht, mis juba „tee peal“ iga ilmakaare poole laiali vajub ja lõpeks haihtub jälge jätmata.“

Oma töös faktidele toetumiseks, lõi Pant kartoteegisüsteemi – ta kirjutas kartoteegikaartidele fakte, tsitaate ja mõttekäike (Hion, 2013: 103). Intervjuudeks ja reportaažideks ettevalmistudes vaatas ta esmalt üle oma kaardid ning võttis vajalikud kaasa (Hion, 2013: 103). Valdo Pandi kartoteeki on Voldemar Lindström (2001: 5) nimetanud faktoteegiks ning Tiit Kimmel tolleaegseks Vikipeediaks (Tomband, 2013).

Valdo Pant pälvis pea 30 aasta pikkuse ajakirjanikukarjääri jooksul mitmeid tunnustusi. Näiteks sai ta NSV Liidu Ajakirjanike Liidu esimese preemia saatesarja „Täna 25 aastat tagasi“ eest. Samal aastal osales „Reportaaž mitte millestki“ Cannes’i televisioonifilmide festivalil. 1974. aastal omistati talle Eesti NSV teenelise ajakirjaniku nimetus.

Valdo Pandi mälestuse hoidmiseks ja silmapaistvate tegevajakirjanike tunnustamiseks antakse 1980. aastast ebaregulaarselt välja Valdo Pandi nimelist ajakirjanduspreemiat. 2016. aastal preemia pälvinud Indrek Treufeldt on öelnud: „Pandi preemiat võib nimetada meie ringhäälingu Oscariks!“ (Kooli, 2016: 6).

Lisaks temale on preemia laureaadid olnud Rein Karemäe (1980), Mati Talvik (1985), Lembit Lauri (1988), Toomas Uba (1998), Aarne Rannamäe (2008), Mihkel Kärmas (2009), Neeme Raud (2010), Ivan Makarov (2011), Vahur Kersna (2012), Kaja Kärner (2013), Astrid Kannel (2014) ja Marko Reikop (2018).

3 ANALÜÜS

Käesolevasse bibliograafiasse (vt Lisa 2) olen kogunud 776 teksti, neist 259 on Valdo Pandi enda looming. 517 kirjet on enne 2019. aastat Valdo Pandi kajastamise kohta trükiajakirjanduses, raamatutes ja kogumikes, üliõpilastöodes ning Eesti Rahvusringhäälingu veebiartiklites, raadiosaadetes, telesaadetes ja filmides. Bibliograafiast on välja jäänud tekstid, kus Panti on nimetatud riivamisi.

Järgnevalt annan ülevaate Valdo Pandi loomingust ja tema kajastamisest nimestikku kaasatud tekstide põhjal. Kuna tegu on bibliograafiaga, on tegemist ülevaatliku analüüsiga, kus toon välja põhilised trendid autorite ja avaldamiste kohta. Põgusalt diskuteerin ka võimalike põhjuste üle, kuid kirjete arv ja bakalaureusetöö maht ei võimalda temaga süvitsi minna ning välja jääb artiklite sisuanalüüs.

3.1 Valdo Pandi loominguga analüüs

Käesolevas alapeatükis annan ülevaate Valdo Pandi loomingust, kuid välja jääb eri meediumite omavaheline võrdlus aastate kaupa, sest tele- ja raadiosaadete puhul olen bibliograafias välja toonud vaid esmaeetri aasta, mitte kogu perioodi, mil Pant saates tegev oli. Seega pole andmed omavahel võrreldavad.

Bibliograafias on Valdo Pandi loominguga kohta 259 kirjet: 47 trükiajakirjanduses ilmunud artiklit, 11 raamatut ja kogumikes ilmunud teksti, 16 draamateost, 71 raadiosaadet ning 114 telesaadet ja filmi.

Kõige varasem bibliograafiasse kaasatud trükiajakirjanduses ilmunud artikkel pärineb 1956. aastast. Samas on Valdo Pant oma märkmetes kirjutanud, et ta tegi 1947. ja 1948. aastal kaastööd ajalehtedele Säde ning Viru Sõna (Kimmel, 2019a). Seejuures pole teada, kas artiklite all on autori nimi välja toodud. Paraku ei õnnestunud käesolevat bibliograafiat koostades ühtegi Pandile viitavat artiklit leida, ehkki vaatasin üle Pandi mainitud kuupäevadel ning nendele järgnenud ja eelnenud nädalatel ilmunud ajalehed.

Lähtudes bibliograafiasse jõudnud andmetest, on Pant artikleid avaldanud 12 ajalehes ja ajakirjas. Neist pooltes on ta avaldanud ainult ühe kirjutise. Kõige rohkem (24) on Valdo Pant artikleid avaldanud Televisioonis, kus ta kirjutas oma saateid tutvustavaid tekste. Kuna kõigi selliste lugude juures polnud autorit märgitud, võis Pant olla ka mitme autorita teksti autor.

Kuna Televisioonis avaldatud artiklite arv on niivõrd kõrge, on märkimisväärne, et Raadiolehest, kus on sarnaselt Televisioonile raadiokavade juures esitatud saateid tutvustavaid tekste, pole bibliograafiasse jõudnud ühtegi kirjet. Samamoodi pole ühtegi kirjet Raadio ja Televisiooni Saatekavast, mis 1962. aastal jagunes Raadiolehiks ning Televisiooniks. Bibliograafiast ilmneb, et Pant tegi raadios arvukalt saateid, mistõttu ei tundu tõenäoline, et ta ei kirjutanud kumbagi väljaandes ühtegi saatetutvustust ning ka keegi teine pole seda teinud. Pigem pole andmebaasides Raadio ja Televisiooni Saatekavas ning Raadiolehes ilmunu leitav ning neid väljaandeid peaks eraldi uurima.

Avaldatud artiklite arvu poolest on teisel koha Sirp ja Vasar kuue ning Noorus viie tekstiga. Seejuures valis Sirbi ja Vasara toimetus 1964. aastal Pandi kirjutise „Mitmelt lainelt“ kümne parima sel aastal väljaandes ilmunud kirjutise hulka ning Nooruses ilmunud essee „Veri ja kuld“ eest sai Pant Balti vabariikide publitsistikavõistlusel „Bellaad 75“ esimese auhinna.

Alates 1956. aastast on Pant pea iga aasta kirjutanud vähemalt ühe loo, erandiks on 1958. ja 1962. aasta, mil ei ilmunud ühtegi kirjutist. Kõige rohkem artikleid (8) avaldas Pant 1975. aastal, mil ta kirjutas peamiselt seoses oma telesaadetega, ent tollest aastast pärineb ka eelmainitud essee „Veri ja kuld“. Viimane Pandi trükiajakirjanduses ilmunud tekst avaldati 1976. aasta juuli keskel Televisioonis, kus Pant tutvustas oma uut saatesarja „Hispaania“.

Pandi loominguga olen välja toonud 11 raamatut või kogumikku, seejuures on Valdo Pant neist ühes – raamatus „Vähid nailonis“ – kasutanud pseudonüümi Enn Kivimaa. Varjunime kasutab ka teine autor ehk Andrus Roolaht esineb kui Karl Pedak.

Valdo Pandi tekstid on ajakirjandusest või räägivad sõjast. Erandiks on laulupeost tehtud raamat „Laulusajand 1869–1969“ ning nukufilmi „Ott kosmoses“ ümberjutustus, mille on kirja pannud Ellen Niit.

Ajakirjandust puudutavatest tekstidest on minu hinnangul märkimisväärsem kirjutis kogumikus „Fakt. Sõna. Pilt“ 1965. aastal ilmunud „Žanriskaalast saateskaalani, definitsioonist reportaažini“, mis sai 1981. aastal jätku „Eesti Raadio dokumentaalsete elavsaadete žanriskala 1965“, sest seda kasutatakse siiani ajakirjandusõppes.

Žanriskala olulisusest on kirjutanud ka ajakirjandusteadlane Juhan Peegel (i.a: 4), kes toonitas eelkõige reportaaži iseloomustust: „Rõhutaksin seda, et Pant on siin äärmiselt nappides ridades suutnud edasi anda reportaaži kõige olulisemaid tunnuseid, mida me paraku ei leia tänapäevalgi meie tarkades ajakirjandusõpikuis, kus mitte uba, vaid terakest tuleb otsida sõnavahu sügavustest“.

Bibliograafias on 16 draamateost. Sellesse kategooriasse liigitasin ka raamatu „Näidendid“, mis sisaldab Pandi näidendeid „Avarii“ ja „Tuisuöö“. Seejuures olen mõlemad näidendid bibliograafias ka eraldi kirjetena välja toonud, et lisada asjakohased märkused.

Pandi looming on mitmekesine. Ta on kirjutanud nii näidendeid, estraadietendusi, operetilibretosid, balletilibreto kui ka kuuldemängu. Samas pole teada, kui paljud nendest päriselt etendusid. Enim meediakajastust on saanud Pandi näidend „Avarii“, mille lavastas Ilmar Tammur 1963. aastal Eesti Draamateatris. Näidend on tõlgitud ka vene keelde kui „Авария“.

Võõrkeelde on tõlgitud teisigi Pandi teoseid. Näiteks kuuldemäng „Miška“ on tõlgitud saksa keelde kui „Mischka“ ning see jõudis ka Berliini raadio programmi.

Pant osales ka mitmel võistlusel, näiteks üleliidulise ooperi-, balleti- ja muusikaliste komöödiate libretode ja stsenaariumi võistlusel sai ta kuuenda koha balletilibreto „Koit ja Hämarik“ eest ning žürii soovitas tal libretoga tööd jätkata.

Valdo Pant osales raadios üle 70 saatesarjas ja üksiksaates. Kõige varasem kirje Pandi raadiotegevusest pärineb 1948. aastast, mil ta asus Eesti Raadios tööle. Ehkki Pant läks televisiooni tööle 1966. aastal, esines ta 1968. aastal raadiosaates „Lindile kirjutatud kroonika“.

Raadios tegi Valdo Pant üksiksaateid, saatesarju, intervjuusid ja raadiomänge. Lisaks pikematele reportaažidele tegi ta ka lühemaid reportaaže, mis käesolevast bibliograafiast on välja jäänud.

Bibliograafiasse on kaasatud ka 1963. aastal salvestatud saade metsavendadega, mida eetrisse ei lubatud. Salvestis leiti 2015. aastal vana raadiomaja keldrist, kui raadiomaja enne remonti tühjaks tehti.

Koos Juhan Saare ja Jaan Ruusiga pani Pant aluse Eesti Raadio meelelahutustoimetusele RAMETO. Lisaks sündis tema ja teiste reporterite ühistööna „Päevakaja“, mis on tänaseni eetris.

Ehkki bibliograafias on televisiooni ja filmide all välja toodud 114 kirjet, on oluline täpsustada, et ringvaate „Nõukogude Eesti“ osad on koos nendes ilmunud filmikroonikatega välja toodud eraldi, mistõttu on selle saatesarja kohta 14 kirjet.

Pandi esimesed filmikroonikad ilmusid 1952. aastal ringvaates „Nõukogude Eesti“. Pandi viimane üleastumine televisioonis oli saatesarjas „Hispaania“ 1976. aastal.

Filmidest tegi Valdo Pant enim dokumentaalfilme, kuid lisaks nendele on ta teinud ka anima-, muusika- ja mängufilme. Lisaks on Pant kirjutanud stsenaariume, mis pole filmiks saanud. Näiteks on ta kirjutanud nukufilmi „Ettevaatust! Tsivilisatsioon!“ stsenaariumi. Filmi „Kullasoon“ stsenaariumi eest sai Pant 1959. aasta filmistsenaariumite võistlusel kolmanda koha, ent seegi ei saanud filmiks.

Televisiooniski oli Pandi looming mitmekülgne, näiteks tegi ta sõjasaateid, mälumänge, ja reportaaže. Näiteks tõi Pant televaatajateni olümpiamängud, laulu- ja tantsupeo. Mälumängudes astus Pant üles nii saatejuhi, kohtuniku, küsimuste koostaja ja kui ka võistkonna liikmena. Lisaks Pandi kuulsamaile saatesarjale „Täna 25 aastat tagasi“, käsitles ta sõjatemaatikat sarjades „Kas mäletad?“, „Sõduritee pole asfalt“ ja „Sõduritee üle Oderi“.

Ülaltoodust ilmneb, et Valdo Pandi looming oli väga mitmekesine ja ta jõudis ligi 30 aastat kestnud ajakirjanikukarjääri jooksul teha väga palju. Seejuures tundub mulle, et Panti pelgalt ajakirjanikuks nimetada pole piisav, sest ta jõudis oma põhitöö kõrvalt kirjutada draamatekste ja filmistsenaariume. Märkimisväärne on ka asjaolu, et kogu selle töökuse juures polnud Pandi looming keskpärane – teda on tunnustatud pea igas valdkonnas ning tema žanrijaotusele viidatakse veel tänapäevalgi.

3.2 Valdo Pandi kohta kirjutatu ja meediakajastuse analüüs

Artiklite analüüsi käigus annan vastuse järgmisele küsimusele:

1. Millised tendentsid iseloomustavad Valdo Pandi kajastamist?
 - 1.1. Millised tendentsid on Valdo Panti kajastanud väljaannete seas?
 - 1.2. Millised tendentsid on täheldatavad Valdo Pandist ilmunud tekstide ilmumisaajas?

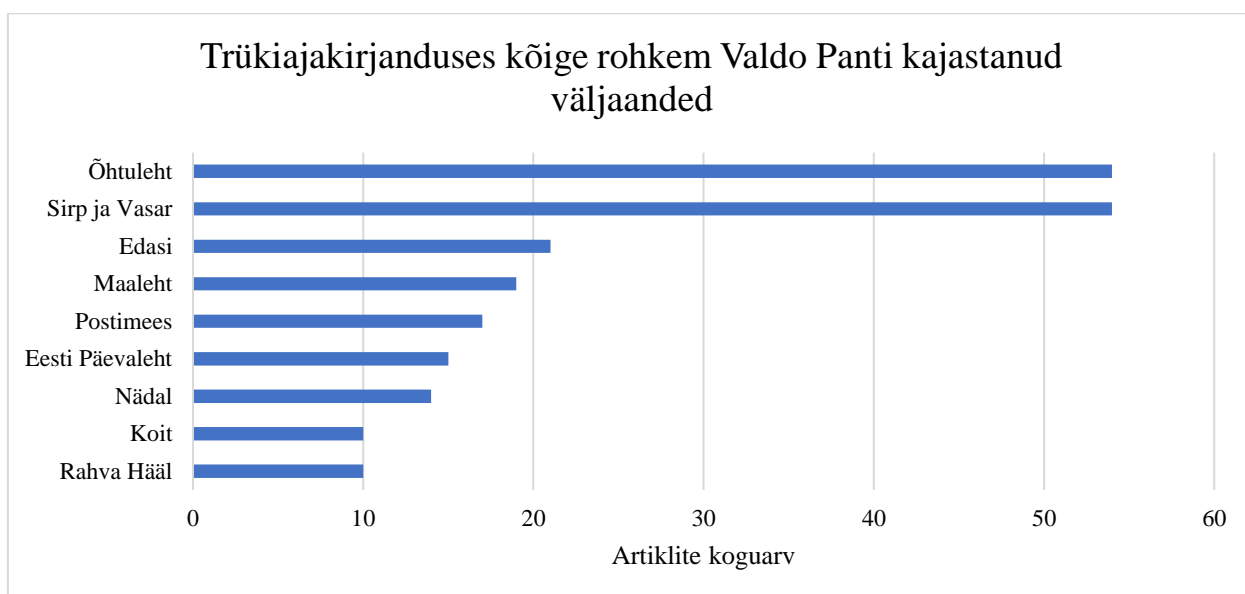
Esmalt toon välja peamised trendid meediumite kaupa, seejärel annan ülevaate Pandi kohta kirjutatust ja meediakajastuses arvestades kõiki bibliograafiasse kaasatud tekste.

Bibliograafias on Valdo Pandi kohta kirjutatu ja meediakajastuse all 517 kirjet. Neist 331 pärineb trükiajakirjanduses ilmunud artiklitest. Kõige varasem trükiajakirjanduse kirje pärineb 5. juulist 1939 ja kõige hilisem 18. oktoobrist 2018.

Valdo Pandist ja tema loomingust on kirjutatud 61 eri väljaandes. Väljaannete lisalehti pole ma lugenud eraldi väljaanneteks, vaid liitnud need põhiväljaandega. Näiteks on Arteris ilmunud artiklid kajastatud Postimehe all. Väljaanded, mis on aja jooksul vahetanud nime, olen liitnud üheks ning joonistel ja analüüsis on kajastatud väljaande uus nimi.

Lähtudes DIGAR-i Eesti artiklite portaali (i.a) jaotusest ning e-kataloogis ESTER (i.a) välja toodud andmetest, selgub, et väljaannetest 50 olid ajalehed ja 11 ajakirjad. Kõigist artiklitest 298 ilmus ajalehes ning ülejäänud 33 ajakirjas.

Pea pooltes ehk 28 väljaandes on Valdo Pandist kirjutatud ainult üks kord. Viis või enam artiklit on ilmunud 16 väljaandes. See näitab, et paljude väljaannete puhul puudub Pandi kajastamisel järjepidevus, samas leidub väljaandeid, kus Pandist on kirjutatud palju.

Joonis 1. Trükiajakirjanduses Valdo Panti kõige rohkem kajastanud väljaanded ja neis ilmunud artiklite arv kokku.

Kõige rohkem on Valdo Panti kajastanud Öhtuleht ning Sirp ja Vasar (vt Joonis 1). Neis mõlemas on ilmunud 54 artiklit. Järgneb Edasi, kus võrreldes Öhtulehe ning Sirp ja Vasaraga on ilmunud umbes kaks ja pool korda vähem artikleid.

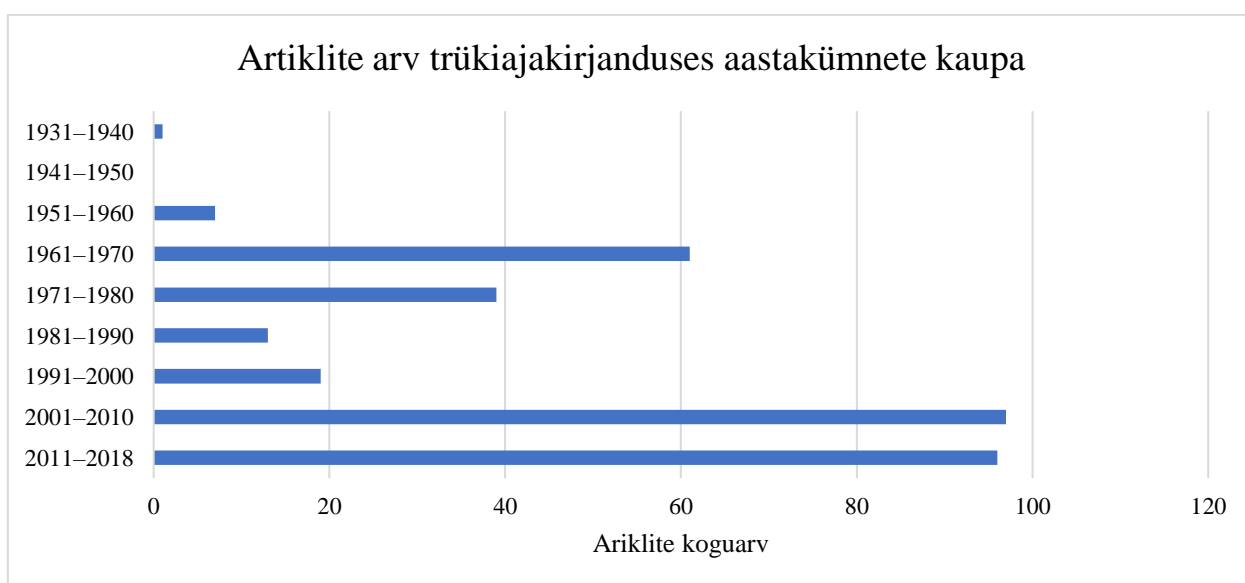
Aastate jooksul on Öhtulehes ilmunud intervjuud Valdo Panti endiste kolleegidega, kes on teda meenutanud. Lisaks on Öhtuleht teinud mitu lugu, mis on pühendatud Valdo Pandile ja tema loomingule.

Kõrge kajastuste arv Sirbis ja Vasaras on põhjendatav sellega, et tegu oli kultuurile pühendatud ajalehega. Samas tuleb arvesse võtta, et Sirp ja Vasar oli nädalaleht ning lõpetas ilmumise 1989. aastal ehk 30 aasta eest, seega on väljaande jõudmine esikohale märkimisväärne.

Pandist on kirjutanud 185 autorit. Lisaks oli 12 artiklit puhul autoriks märgitud väljaanne või organisatsioon. Autor puudus 56 tekstil. Enamus ehk 148 autorit on Pandist kirjutanud vaid ühe korra. Kaks või rohkem artiklit on kirjutanud vaid viiendik autoritest.

Kõige rohkem on Valdo Pandist kirjutanud Õhtulehe ajakirjanik Jaanus Kulli, kes on 16 artikli autor. Artiklite arvu poolest teisel kohal olev Maalehe ajakirjanik Jüri Aarma on kirjutanud täpselt poole vähem artikleid.

Kulli rohke artiklite arv põhjendab ka Õhtulehe jõudmist kahe Panti enim kajastanud ajalehe sekka. Kulli on kirjutanud Valdo Pandi saadetest ja intervjuueerinud Pandi endiseid kolleege, näiteks Ene Hionit.

Joonis 2. Trükiajakirjanduses Valdo Pandist ilmunud artiklite jaotumine aastakümnete kaupa.

Ligi 60% bibliograafias olevatest artiklitest on ilmunud käesoleval sajandil (vt Joonis 2). See võib olla põhjustatud sellest, et andmebaasides on hiljuti ilmunud tekstid paremini kirjeldatud kui vanemad, mistõttu pole kõik Valdo Pandi kajastanud artiklid ka bibliograafiasse jõudnud. Lisaks on viimasel kahel kümnendil ilmunud mitu Valdo Pandile pühendatud raamatut ja film „Kohtumine tundmatuga“, millest kirjutati palju trükiajakirjanduses. Samuti on mitmel suursaatel täitunud juubel, mis on andnud põhjust Valdo Pandist kirjutada.

Kõige rohkem artikleid (28) ilmus aastal 2013, mil ilmus Ene Hioni kirjutatud raamat „Valdo Pant – aastaid hiljem“. Samal aastal tähistati Pandi 85. sünniaastapäeva.

Valdo Pandist kirjutati palju ka 1960-ndatel, mil ta oli tegev ajakirjanik. See näitab, et juba tema eluajal peeti teda oluliseks ning tema looming andis põhjust artiklite kirjutamiseks. Ehkki 1976. aasta, mil Pant suri, oli 16 artikliga eelmise sajandi kõige viljakam aasta, vähenes pärast tema surma

Pandi kajastamine trükiajakirjanduses ning 1980-ndatel ilmus kokku vaid 13 artiklit. Lisaks pole aastatest 1989–1993 ja 1995–1996 nimestikku kaasatud ühtegi artiklit. See ei tähenda, et Valdo Pandist poleks ühtegi artiklit ilmunud, vaid pigem on põhjus elektrooniliste andmebaaside ebatäielikkuses.

Valdo Pandist on enim artikleid avaldatud jaanuaris, mil on ilmunud 75 artiklit ehk üle 20% kõigist artiklitest. Teistes kuudes avaldatud artiklite arv jääb vahemikku 12–29 ning ükski kuu teistest esile ei kerki. Lisaks oli 14 artiklit, millel puhul polnud ilmumiskuu välja toodud. Näiteks Eesti Naise kvartalilisal Elu Lood on esikaanel kirjastatud vaid aasta-aeg ja aasta.

Uudisteportaalil ERR.ee on bibliograafiasse kaasatud 20 artiklit, mis on ilmunud kolmes eri rubriigis. Seejuures on kõigist rubriikidest sama palju artikleid: uudised (7), meelelahutus ehk Menu (7) ja kultuur (6).

Bibliograafias on autorina välja toodud 15 eri autorit, kellest 10 nimi on välja toodud vaid ühe artikli juures. Samas pole autorid omavahel võrreldavad, sest osa tekstide juures puudus autor ja oli välja toodud vaid toimetaja, kelle olen sellistel juhtudel bibliograafias autorina määratlenud, nimi.

Kõige varasem kirje pärineb 11. märtsist 2010. aastal ning kõige hilisem 17. aprillist 2018. Kõige rohkem ehk seitse artiklit ilmus 2018. aastal, mil tähistati Valdo Pandi 90. sünniaastapäeva. Seejuures ilmus neist kuus vahemikus 19.–24. jaanuar. Seega oli kajastamine otseselt seotud Pandi juubeliga.

Sarnaselt trükiajakirjandusele on ka uudisteportaalil enim artikleid (11) ilmunud jaanuaris, mil on Valdo Pandi sünniaastapäev. Teistes kuudes on ilmunud kuni kolm teksti. Mais, juulis, septembris, oktoobris ja novembris pole ilmunud ühtegi veebilugu.

Bibliograafiasse on kaasatud 30 raamatut/kogumikku, neist kolm – Voldemar Lindströmi koostatud „Kas mäletad?“ ja „Elu kui mäng“ ning Ene Hioni kirjutatud „Valdo Pant – aastaid hiljem“ – on pühendatud täielikult Pandile. Seejuures olid nimetatud raamatud käesoleva bakalaureusetöö kirjutamise ajal olulised allikad mõistmaks Valdo Pandi elulugu, loomingut ja tema pärandit ning bibliograafia vajalike taustaandmete esitamiseks.

Voldemar Lindströmi 2001. aastal ilmunud fragmentaarium „Kas mäletad?“ annab ülevaate Valdo Pandi elust. Lindström on allikana kasutanud Valdo Pandi perekonnaarhiivi materjale. Valdo Pant alustas 1947. aastal päevaraamatut „Agenda“, mis hiljem asendus taskumärkmike ja taskukalendritega (Lindström, 2001: 5). Lindströmi koostatud teos sisaldab Pandi kirjutatud

märkmeid, endiste kooli- ja töökaaslaste meenutusi ning väljavõtteid raamatutest ja ajaleheartiklitest.

Fragmentaariumis on kirjas ka Valdo Pandi koolitee, teenistuskäik ja saadud tunnustused koos aastaarvudega. Teosele on lisatud nimekiri Valdo Pandi telesaadetest aastatel 1965–1976. Fragmentaariumi lõpus on välja toodud fotod koos kommentaariga ning koopiad eri dokumentidest, näiteks sünnitunnistus ja gümnaasiumi alamastme lõputunnistusest.

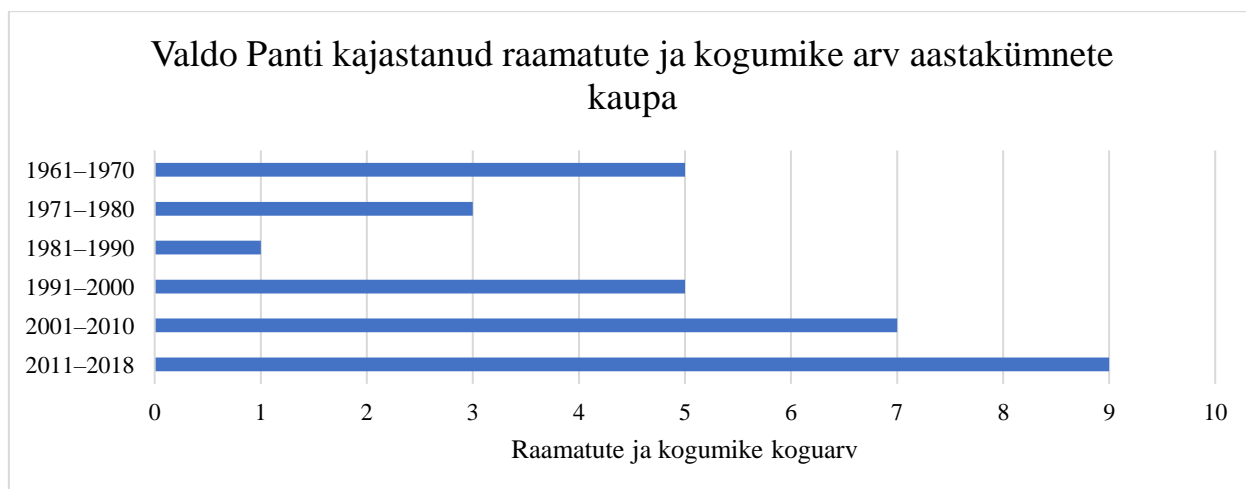
Lindströmi koostatud „Elu kui mäng“ sarnaneb fragmentaariumile „Kas mäletad?“, sisaldades kilde Valdo Pandi märkmetest ja fakte tema elust. Teose lõpu osas on fotodena väljavõtted „Agendast“, arhiiviteatistest, saatematerjalidest ja teistest dokumentidest.

Elulooaamatus „Valdo Pant – aastaid hiljem“ on Ene Hion Valdo Pandi elutee ülevaatesse põiminud Valdo Pandi mõtteid, kolleegide meenutusi ja Hioni enda mälestusi. Teos on illustreeritud fotodega Valdo Pandist eri eluetappides ning käsikirjaliste materjalidega. Raamat põhineb Pandi kolleegide mälestustel ja arhiivimaterjalidel.

Valdo Pandist on raamatutes ja kogumikes kirjutanud 18 eri autorit, kellest 12 on vaid ühe raamatu või kogumikus ilmunud teksti autor. Lisaks oli kaks teost, milles ilmunud tekstide puhul polnud autor välja toodud, ning ühe kogumiku puhul oli autoriks märgitud organisatsioon.

Kõige rohkem on Valdo Pandist kirjutanud Ivar Triikkel, kes on nelja raamatu autor. Kolmel korral on trükiste autor olnud Ene Hion, sama palju tekste on kirjutanud Voldemar Lindström.

Kõige varasem Valdo Pantist kajastanud raamat/kogumik pärineb 1964. aastast, mil ilmus „Fakt. Sõna. Pilt : Artikleid ja uurimusi ajakirjanduse ajaloo, teooria ning praktika alalt I“, värskem on mullu ilmunud Ene Hioni koostatud raadiomajast rääkiv „Südamete murdumise maja“.

Joonis 3. Valdo Pantist kajastanud raamatute ja kogumike koguarv aastakümnete kaupa.

Kõige rohkem on Valdo Pandist kirjutatud käesoleval kümnendil (vt Joonis 3). Kui 1960-ndatel ilmus viis raamatut/kogumikku, siis järgmisel kahel kümnendil vähenes teoste arv ning 1980-ndatel ilmus vaid üks kogumik. See-eest on Valdo Pandist kirjutamine alates 1990-ndatest olnud tõusuteel.

Lisaks on käesoleval aastal ilmunud kaks raamatut („Eesti ajakirjanduse 100 aastat“ ja „101 Eesti ajakirjanduspala“), kus on kirjutatud muu hulgas ka Pandist, kuid need on bibliograafiast välja jäänud, sest valimi moodustasid teosed, mis on ilmunud enne 2019. aastat.

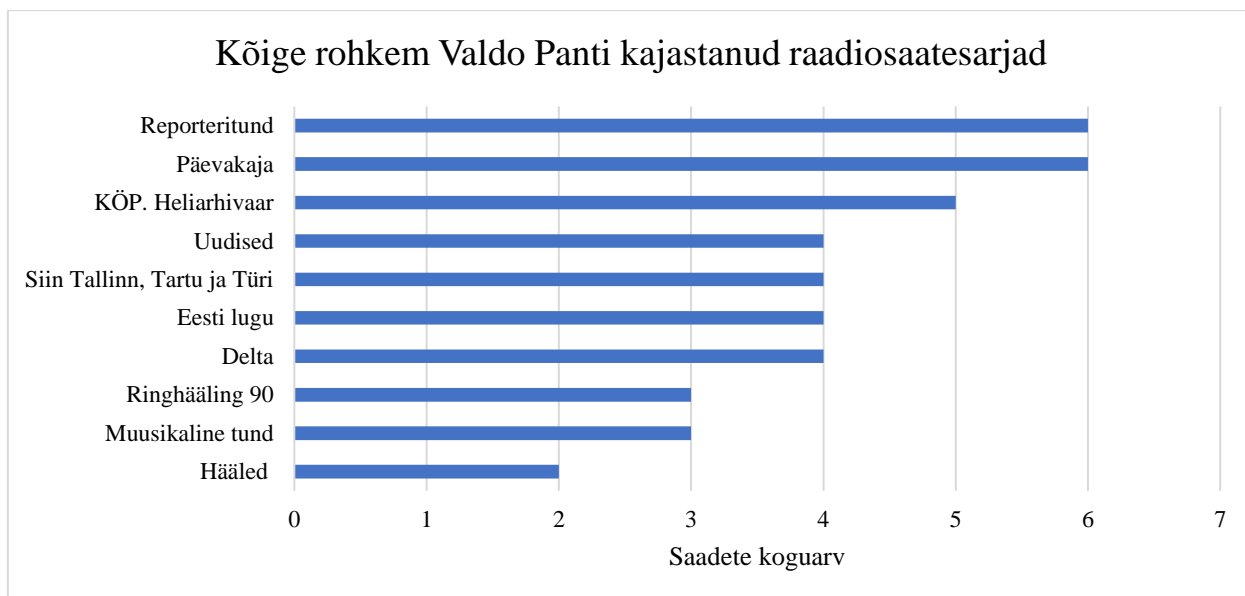
Valdo Pandist on kirjutatud üheksas üliõpilastöös: kolmes bakalaureusetöös, ühes magistrیتöös, kolmes diplomitöös, ühes doktoritöös ja ühes väitekirjas. Kõige varasem üliõpilastöö pärineb 1967. aastast ja värskeim 2016. aastast. Seejuures on üheksast üliõpilastööst viis koostatud viimase seitsme aasta jooksul.

Üliõpilastöodes on Valdo Pandile viidatud peamiselt seoses žanrijaotusega (nt Ernits, 2012; Kadastu, 2016), kuid pikemalt on temast kirjutatud kahes diplomitöös.

Enne Aarne Rannamäe (1981: 1) diplomitööd polnud Valdo Pandist ilmunud ühtegi mälestusraamatut ega üldistavat uurimust tema loomingust. Nagu Rannamäe töö pealkiri „Eesti Televisiooni kommentaatori Valdo Pandi osa Eesti telepublitsistika arengus“ viitab, keskendub autor eelkõige Pandi tööle televisioonis. Lõputöös toetub Rannamäe Valdo Pandi märkmetele, raamatutes avaldatule, ajaleheartiklitele ja intervjuudele Pandi endiste kolleegidega. Töö lõpus on Rannamäe välja toonud Valdo Pandi tööd ja kirjanduse tema kohta aastatel 1957–1977.

Sirje Sepamäe diplomitöö „Valdo Pandi bibliograafia“ annab ülevaate Valdo Pandist kui raadioajakirjanikust, teleajakirjanikust, publitsistist, dramaturgist ja stsenaaristist. Bibliograafias on Sepamäe välja toonud Valdo Pandi tööd aastatel 1957–1981 ning kirjanduse Valdo Pandi kohta aastatel 1959–1989.

Eest Rahvusringhäälingu raadioprogrammides on ilmunud 64 saadet, kus on räägitud Valdo Pandist. Seejuures on pea 50 saates kasutatud arhiivimaterjale.

Joonis 4. Kõige rohkem Valdo Panti kajastanud raadiosaatesarjad ja neis Panti kohta ilmunud saadete arv kokku.

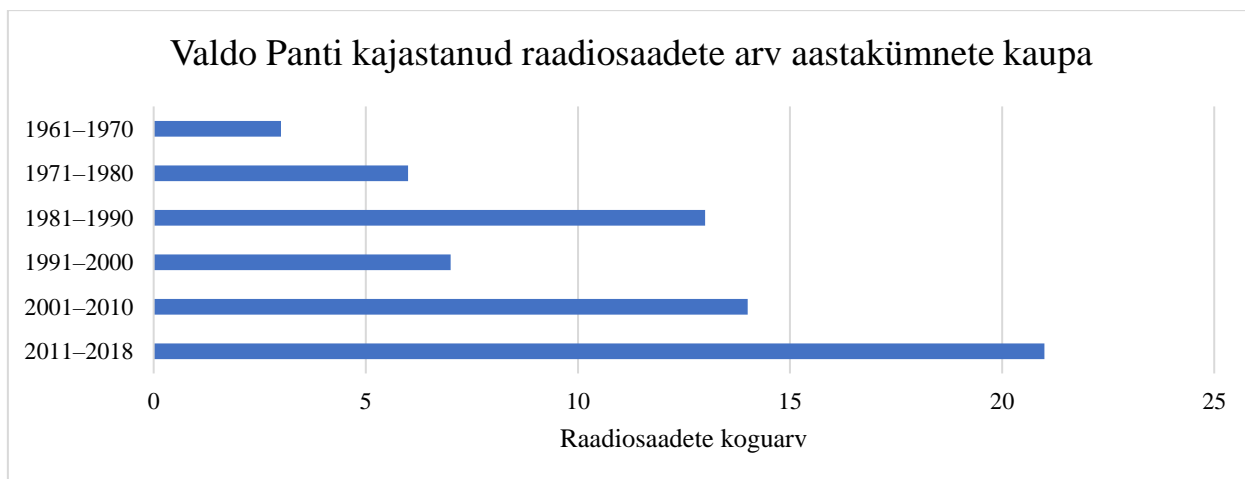
Bibliograafiasse on kaasatud 33 saatesarjas ilmunud saadet ja üksiksaadet, seejuures on vaid kümme saatesarja, kus Panti on kajastatud kaks või enam korda (vt Joonis 4). Kõige rohkem on Pandist räägitud Reporteritunnis ja Päevakajas, neljandal kohal on radiouudised.

Ehkki võib tunduda, et Panti on kajastanud enim uudiste tüüpi saadetes, pole see siiski nii. Järjepidevuse poolest on tõepoolest päevakajalisi teemasid ja uudiseid käsitlevad saated esirinnas, ent jooniselt 4 on välja jäänud ühe korra Panti kajastanud saated, mille seast leiab näiteks ajaloo- ja kirjandussaateid.

Valdo Panti on raadios kajastanud 37 eri autorit, kellest 25 on temast rääkinud vaid ühes saates. Lisaks oli 4 saadet, millel polnud autorit välja toodud.

Kõige rohkem on Valdo Pandist raadios rääkinud Ivar Trikkel, kes on kuue saate autor. Trikkel on Panti kajastanud peamiselt saatesarjas „KÕP. Heliarhiiv“. Trikkelile järgneb viie saatega Piret Kriivan, kes on saatesarjas „Eesti lugu“ kasutanud mitmel korral arhiivimaterjale Valdo Panti reportaažidest.

Kõige varasem saade, kus Panti raadios kajastati, oli eetris 17. novembril 1963. aastal. Kõige hilisem saade aga 15. märtsil 2018.

Joonis 5. Valdo Panti kajastanud raadiosaadete koguarv aastakümnete kaupa.

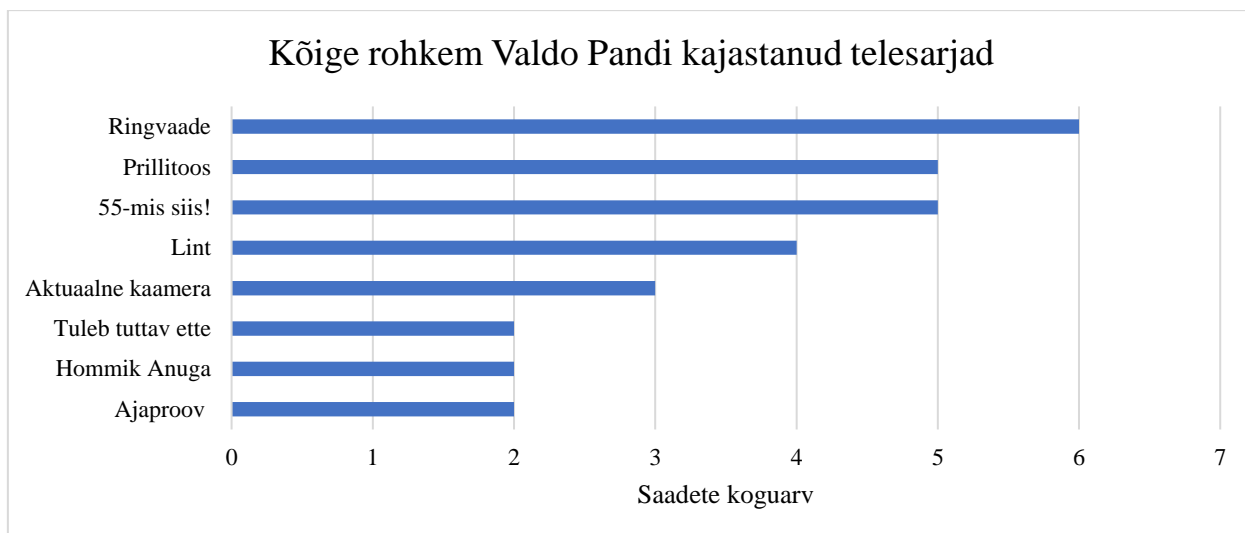
Jooniselt 5 ilmneb, et Valdo Panti kajastamine Eesti Rahvusringhäälingu raadioprogrammides on järjest tõusnud. Erandiks on 1990-ndad, mil Pandist räägiti seitsmes saates ehk pea poole vähem kui eelmisel kümnendil.

Kõige rohkem on Valdo Pandist räägitud aastatel 2001, 2016 ja 2018. Kõigil neil aastatel ilmus Pandiga seoses viis raadiosaadet. 2001. aasta on jõudnud esikolmikusse, sest sel aastal tegi Vello Lään saatesarja „Siin Tallinn, Tartu ja Türi“, kus rääkis raadioajaloost. 2016. aastal tähistati ringhäälingu 90. sünnipäeva. 2018. aastal täitus 90. aastat Valdo Panti sünnist.

Kõige rohkem on Valdo Pandist raadios räägitud jaanuaris, mil on Valdo Panti sünnipäev. Selles kuus on eetrisse jõudnud 16 saadet. Raadiosaadete arvu poolest on teisel kohal oktoober, mil on eetris olnud üheksa saadet. 1958. aasta oktoobris läks eetrisse esimene „Päevakaja“, mistõttu on selles kuus meenutatud saatesarja alguspäevi ning kasutatud arhiivimaterjale, kus Valdo Pant jagab oma mõtteid seoses „Päevakajaga“.

Lisaks oli üks saade, mille puhul polnud kuud välja toodud.

Bibliograafias on 61 kirjet filmidest ja Eesti Televisiooni saadetest. Kirjed pärinevad 40 eri filmist, saatest ja saatesarjast.

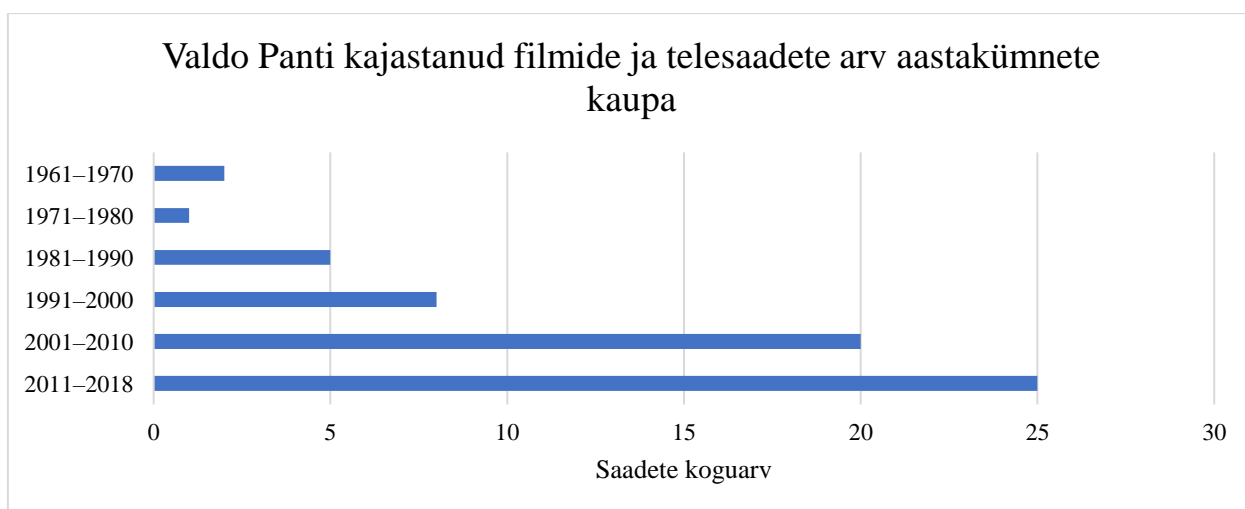

Joonis 6. Kõige rohkem Valdo Panti kajastanud telesarjad ja neis Panti kohta ilmunud saadete arv kokku.

Kõige rohkem on Valdo Panti kajastanud „Ringvaade“, kus on temast juttu olnud kuuel korral (vt Joonis 6). Viiel korral on Pandist räägitud „Prillitoosis“ ja saatesarjas „55-mis siis!“.

Nii „Ringvaates“ kui ka „Prillitoosis“ on intervjueeritud Valdo Panti endiseid kolleege. Samuti oli mõlemas telesarjas lugu Ene Hioni raamatu „Valdo Pant – aastaid hiljem“ ilmumise puhul. „55-mis siis!“ oli Eesti Televisiooni 55. juubeliks valminud saatesari.

Valdo Panti on kajastanud 35 eri autorit, kellest 27 on ainult ühe filmi või saate autor. Kõige rohkem on Pandist rääkinud Reet Linna, kes on seitsme saate autor ja „Prillitoosi“ saatejuht. Talle järgneb kuue saatega Vahur Kersna ning viie saatega Mati Talvik ja Urmas Eero Liiv.

Joonis 7. Valdo Panti kajastanud filmide ja telesaadete koguarv aastakümnete kaupa.

Jooniselt 7 selgub, et Panti kajastamine audiovisuaalses meedias on järjest tõusnud ning käesoleval kümnendil on teda filmides ja telesaadetes kajastatud kõige rohkem ehk 25 korral.

Samas räägiti Pandist enim ehk üheksal korral 2005. aastal, mil ilmus ka telemängufilm „Kohtumine tundmatuga“ ja Urmas Eero Liiv tegi saatesarja „Lint“. Saadete arvult teine oli 2018. aastal, mil tähistati Pandi 90. sünniaastapäeva ja mitmes telesarjas tehti intervjuusid Valdo Pandi endiste kolleegidega.

Kõige rohkem on Valdo Panti kajastatud jaanuarikuus (16 telesaadet või filmi), mil on Pandi sünniaastapäev. Kuudest paistab silma üheksa kajastusega ka juuli, mil tähistatakse Eesti Televisiooni sünnipäeva.

Valdo Panti kohta bibliograafiasse jõudnud 517 tekstist 333 on pärit trükiajakirjandusest, 20 ERR.ee uudisteportaalist, 30 raamatutest või kogumikest, 9 üliõpilastöödest, 64 Eesti Rahvusringhäälingu raadiosaadetest ning 61 filmidest või Eesti Televisiooni telesaadetest.

Seega on umbes kaks kolmandikku tekstidest ilmunud trükiajakirjanduses. Selline ülekaal on mõistetav, sest trükiajakirjandus on käsitlevatest meediumitest kõige laiem ehk selle alla kuuluvad eri ajalehed ja ajakirjad ning väljaannete paljusus loob võimaluse ka paljude tekstide loomiseks.

Trükiajakirjanduses ilmunud artiklid on minu hinnangul ka kõige paremini andmebaasides kirjeldatud ajakirjanduslikud tekstid, sest tekstituvastusprogrammid võimaldavad otsida artikleid märksõnade abil ning artiklite otsimiseks on olemas mitu eri andmebaasi, seega oli tõenäosus leida võimalikult palju tekste suur. Samas Eesti Rahvusringhäälingu kajastuse puhul sain lähtuda vaid nende enda andmebaasis olevast informatsioonist. Ehkki telesaated on enamasti Eesti Rahvusringhäälingu videoarhiivis kirjeldatud kaadrite kaupa, tundub mulle, et sealsetes andmetes on siiski puudujääke. Näiteks ilmes, et juhuslikult telekava sirvides avastatud saade „Reportaaž Valdo Pandist“ pole videoarhiivis olemas, kuid pärast minu märkust, lisati saade veebi.

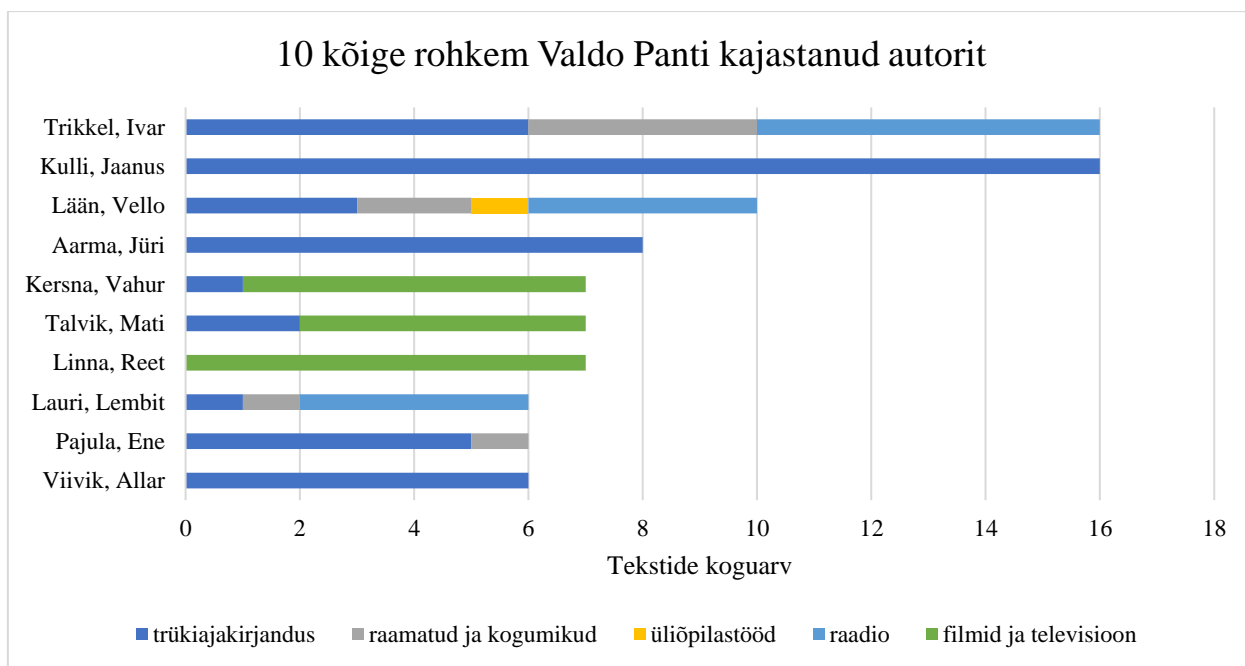
Lisaks tuleb silmas pidada, et televisiooni ja raadiosaadete puhul on kaasatud vaid Eesti Rahvusringhäälingu infokanalid. Kui bibliograafiasse oleks kaasatud ka teiste telekanalite ja raadioprogrammide sisu, oleks eri meediumite vahekord tasavägisem.

Valdo Panti on kajastanud kokku 278 autorit, kellest 15 on seda teinud mitmes eri meediumis. Seejuures on Vello Lään Panti kajastanud neljas eri meediumis: kolm artiklit trükiajakirjanduses, kaks raamatut, neli raadiosaadet ning üliõpilastöö. Kolmes meediumis on Panti kajastanud Ivar Triikkel, Indrek Treufeldt ja Lembit Lauri. Kuna mainitud autorid paistavad silma mitmekülgse lähenemisega, saab nende puhul rääkida omamoodi pühendumisest ja asjateadlikkusest.

209 autorit (75%) on avaldanud vaid ühe teksti Pandist, seega enamasti on Panti kajastamine juhuslik ehk puudub järjepidevus. Osalt saab seda põhjendada sellega, et Pandist kirjutamiseks ja

rääkimiseks annavad põhjust enamasti erinevad sündmused, mis tähendab, et autorid on eri žanrite esindajad. Lisaks on Valdo Pandist juttu tulnud intervjuude käigus. Sellistel juhtudel ei pruukinud intervjuueerija eesmärk Pandi kajastamine ollagi, vaid intervjuueeritav on ise Pantist meenutanud või tsiteerinud.

Lisaks oli 63 teksti, mille autor puudus, ning 13 teksti, mille autoriks oli märgitud organisatsioon või väljaanne. Seega on tegelik autorite arv veelgi suurem.

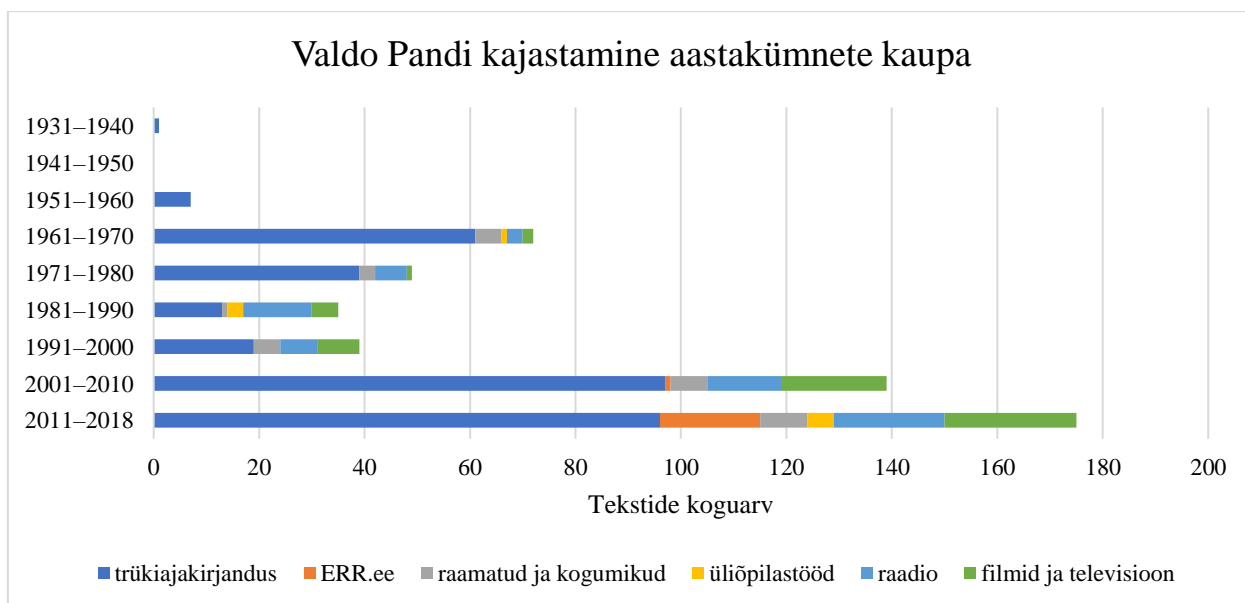
Joonis 8. Kõige rohkem Valdo Pantist kajastanud autorid.

Kõige rohkem on Valdo Pantist kajastanud tema endine kolleeg Ivar Trikkel ja Õhtulehe kultuuriajakirjanik Jaanus Kulli (vt Joonis 8). Trikkel on uurinud raadioajakirjanduse ajalugu, samuti on ta Pantist endine kolleeg, mistõttu pole suur kajastuste arv üllatav. Lisaks Trikkelile on Pantist rohkelt kirjutanud ja rääkinud ka teised Pandi-aegsed ajakirjanikud, näiteks Vello Lään ja Mati Talvik.

Kuna Õhtuleht on Pantist trükiajakirjanduses avaldanud enim artikleid, pole Jaanus Kulli jõudmine Trikkeli kõrval esikohale samuti suur üllatus. Kulli on Õhtulehes kajastanud suursaadete juubeleid ja teinud intervjuusid Pantist endiste kolleegidega.

Vaadates ka teisi edetabelisse jõudnud autoreid, ilmneb, et korduvalt on Valdo Pantist kajastanud autorid on vanemaealised ajakirjanikud, kellel on side Pandiga ja/või kes on intervjuueerinud Pantist endiseid kolleege.

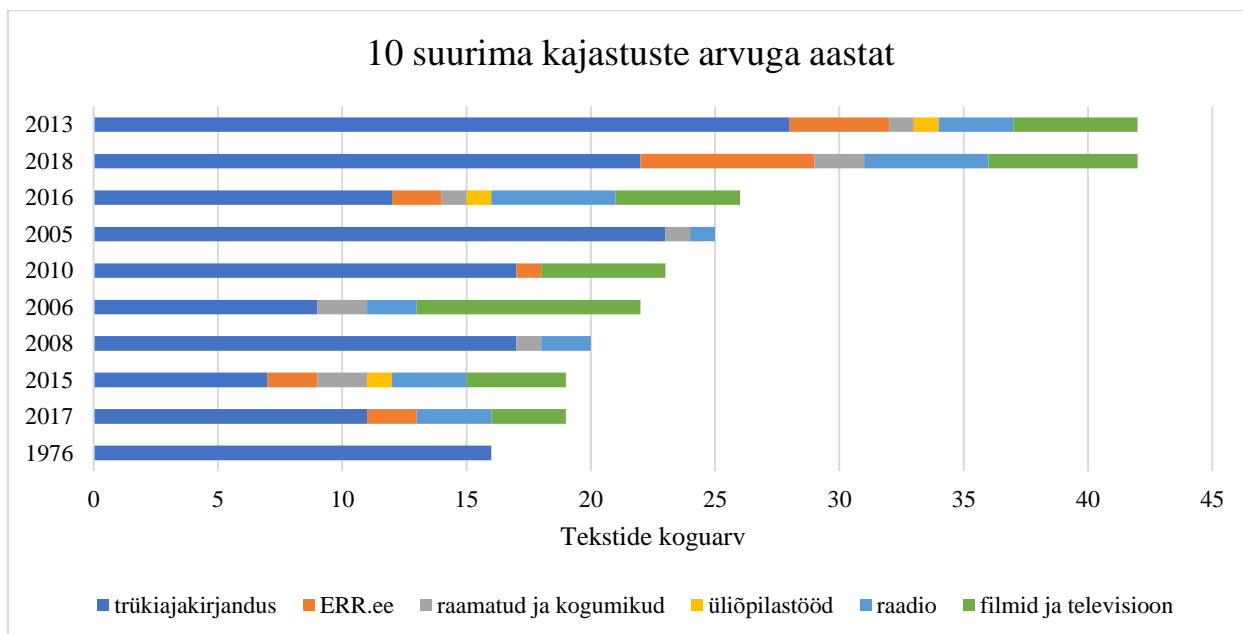
Valdo Panti on kajastatud kokku 60 eri aastal. Esimene kajastus pärineb 1939. aastast, kuid järjepidev Valdo Pandist rääkimine ja kirjutamine algas 1957. aastal, pärast mida on olnud vaid üksikud aastad – 1960 ja 1973 –, mil Panti ei ole kajastatud.

Joonis 9. Valdo Panti kohta ilmunud tekstide arv aastakümnete kaupa.

Jooniselt 9 selgub, et Valdo Panti kajastati palju 1960-ndatel, mil ta alustas tööd Eesti Televisioonis, kuid järgneval kahel kümnendil kajastuste arv langes. Samas on alates 1980-ndatest kajastuste arv suurenenud. See näitab, et ehkki Panti on juba aastakümneid surnud, on endiselt põhjust teda meenutada.

Silmapaistev tõus tekstide arvus oli 2000-ndatel, kui kajastuste arv suurenes võrreldes 1990-ndatega 100 võrra. Seejuures suurenes oluliselt trükiajakirjanduses ilmunud tekstide arv. See tuleneb ilmselt sellest, et käesoleva sajandi tekstid on paremini andmebaasides kirjeldatud ning ülesleitavad. Lisaks pole töös ühtegi kirjet trükiajakirjanduses ilmunud artiklitest aastatest 1989–1993 ja 1995–1996, kuna sellesse perioodi jääb nii Panti 65. sünniaastapäev kui ka 20 aasta möödumine Panti surmast, on väheusutav, et ükski trükiväljaanne kumbagi teemat ei käsitlenud. Seega on ilmselt andmebaasides olev informatsioon puudulik.

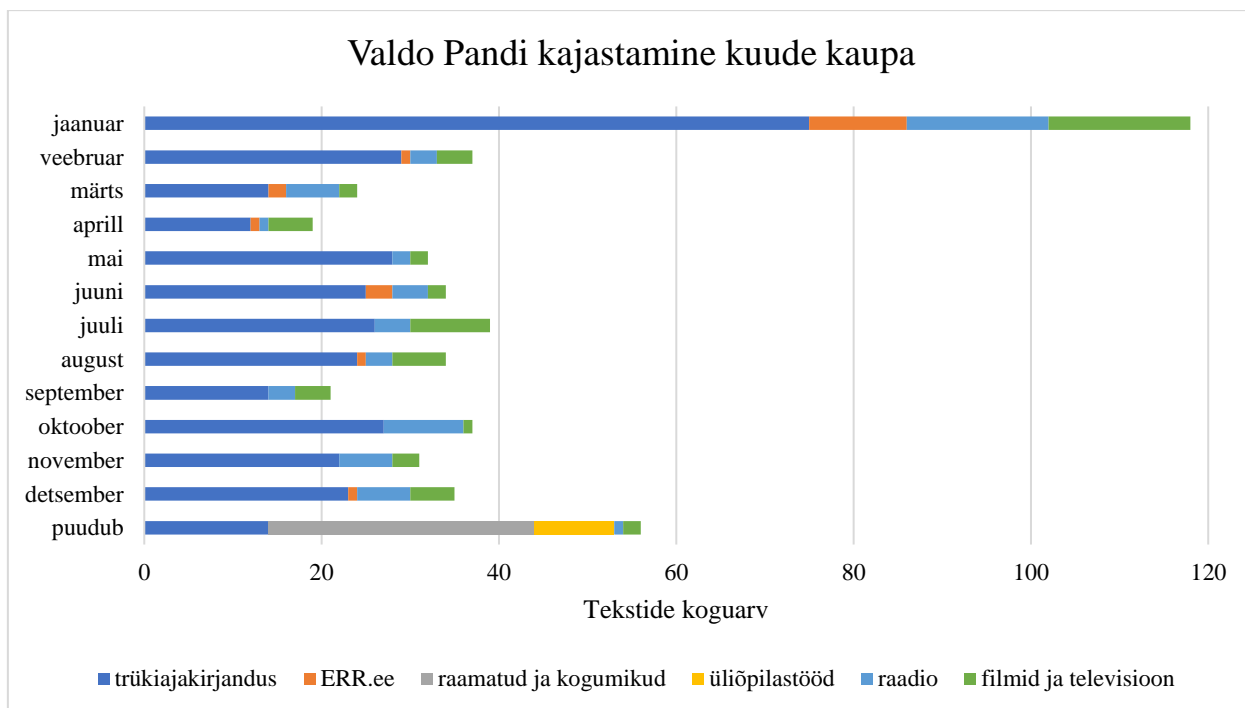

Joonis 10. Kõige kõrgema Valdo Panti kohta ilmunud tekstide arvuga aastad.

Nii 2013. kui ka 2018. aastal oli kokku 42 kajastust (vt Joonis 10). 2013. aasta suure kajastuste arvu põhjus peitub Ene Hioni koostatud raamatu „Valdo Pant – aastaid hiljem“ ilmumises. Raamatust kirjutati trükiajakirjanduses ning räägiti nii televisioonis kui ka raadios. Lisaks tehti intervjuusid Ene Hioni ja Panti endiste kolleegidega. Lisaks tähistati 2013. aastal Valdo Panti 85. sünniaastapäeva ning talle püstitati Saverna vallas mälestuskivi.

2018. aastal möödus 90 aastat Valdo Panti sünnist ja see andis põhjust teda kajastada. Nii oli ETV2 eetris 21. jaanuaril 2018 Valdo Panti teemaõhtu. Eetris olid Valdo Panti saated ja filmid ning tema 70. sünniaastapäevaks valminud saade „Mõeldes Valdo Pandile“.

Rohkelt kajastusi oli ka 2016. aastal, mil tähistati ringhäälingu 90. sünnipäeva. Näiteks oli Vikerraadio eetris saatesari „Ringhääling 90“, kus räägiti mitmel korral ka Pandist. Lisaks möödus 40 aastat Valdo Pandist. Seejuures on Panti surma-aasta ainus möödunud sajandist pärinev aasta, mis jõudis kajastuste arvult esikümnesse.

Joonis 11. Valdo Pandi kohta ilmunud tekstide jaotumine kuude kaupa.

Jaanuaris on Valdo Pandist avaldatud kolm kuni viis korda rohkem tekste kui teistes kuudes (vt Joonis 11). See on tingitud sellest, et jaanuaris on Valdo Pandi sünnipäev. Sünniaastapäeva puhul on Valdo Pandist tehtud ülevaatlikke artikleid ning vesteldud tema endiste kolleegide ja abikaasa Elsa Pandiga. Lisaks on Valdo Pandi sünnipäeva puhul korraldatud üritusi ja näitusi, mida on ajakirjanduses kajastatud.

Olen bibliokirjetest välja jätnud raamatute ja kogumike ilmumiskuud, mistõttu ei kajastu need ka joonisel, kuid elulooraamat „Valdo Pant – aastaid hiljem“ ilmus samuti just jaanuaris, mis ühest küljest ilmestab, et sünnikuu on sobiv aeg Pandist rääkimiseks. Teisalt andis raamatu ilmumine omakorda aluse meediakajastuseks.

Seega on Valdo Pandi kajastamine tugevalt seotud tähtpäevadega, näiteks Pandi sünni- ja surmaaastapäevaga, ning Pandile pühendatud teoste ilmumisega. Seejuures on tähelepanuväärne, et Valdo Pandi kajastuste arv ei ole ajas vähenenud, vaid hoopis suurenenud. See näitab, et teda peetakse endiselt oluliseks isikuks eesti ajakirjanduses ning tema loomingut väärtustatakse.

KOKKUVÕTE

Valdo Pandi bibliograafia on varem koostatud kolmel korral. Aarne Rannamäe (1981) on oma diplomitöös välja toonud Pandi tööd ja kirjanduse tema kohta aastatel 1957–1977. Sirje Sepamäe (1989) diplomitööna koostatud bibliograafiasse on kaasatud Pandi tööd aastatest 1957–1981 ja kirjandus temast aastatest 1959–1989. Minu seminaritöös „Valdo Pandi bibliograafia: trükiajakirjanduses ilmunud artiklid aastatel 1990–2018“ on välja toodud vaid Pandi kohta kirjutatu perioodikas ning puudub ka Pandi enda tööde loend. Seega oli bakalaureusetöö jätk Sepamäe alustatud nimestikule ja seminaritöö täiendus.

Käesoleva bakalaureusetööna valminud bibliograafia koosneb Valdo Pandi loomingust ning Valdo Pandi kohta enne 2019. aastat trükiajakirjanduses ja Eesti Rahvusringhäälingu veebiportaalis ilmunud eestikeelsetest artiklitest, Eesti Rahvusringhäälingu raadio- ja telesaadetest, filmidest, raamatutest, kogumikes ilmunud artiklitest ja üliõpilastöödest. Tööd koostades vaatasin üle rohkem kui 2200 teksti, kuid lõplikus nimestikus on kokku 776 kirjet. Neist 259 Valdo Pandi loomingust ning 517 Pandist kirjutatud tekstide ja meediakajastuse kohta.

Valdo Pandi loometegevus oli väga mitmekülgne. Ehkki ta on eelkõige tuntud kui ajakirjanik, jõudis ta ajakirjanikutöö kõrvalt kirjutada filmistsenaariume, draamateoseid ja raamatuid. Vanim Pandi loomingust bibliograafiasse kaasatud kirje pärineb 1948. aastast. Kuigi on teada, et Pandi kirjutas 1940-ndate lõpus ajalehtedele Viru Sõna ja Säde, pärineb vanim trükiajakirjanduse all väljatoodud kirje 1956. aastast, sest bibliograafiast koostades ei õnnestunud tema tekste varasematest ajalehtedest leida. Siiski tuleks väljaandeid edasi uurida, et ka varased kirjutised üles leida ja ära kirjeldada.

Valdo Pandi kajastamist analüüsid käigus selgus, et kõige rohkem tekste on Pandist avaldatud trükiajakirjanduses, kuid temast on arvukalt kirjutatud ka tele- ja raadiosaadetes.

Kokku on Pandi kajastanud 278 autorit. Ehkki 75% neist on avaldanud vaid ühe teksti, leidis 15 autorit, kes on Pandist kirjutanud või rääkinud mitmes infokanalis. Nende autorite puhul võib märgata pühendumist ja Pandi pärandi väärtustamist. Kuigi käesolev töö ei anna vastust küsimusele, milline oli autorite side Pandiga, ilmnes, et kolmes või neljas meediumis Pandi kajastanud autorid olid Pandi endised kolleegid ja/või Valdo Pandi preemia laureaadid.

Esimene kirje Valdo Pandi kohta pärineb 1939. aastast, ent järjepidevast Valdo Pandi kajastamisest saab rääkida alates 1957. aastast, ehkki on olnud paar üksikut aastat, mil Pandi kohta pole ilmunud ühtegi teksti. Alates 1980-ndatest on kajastuste arv olnud tõusuteel ning käesoleval kümnendil on ilmunud Pandist enim tekste. Seejuures on kolm suurima kajastusega aastat – 2013, 2016 ja 2018 – samuti sellest kümnendist. Tekstide ilmumiskuudes paistab silma Pandi sünnikuu ehk jaanuar, mil on ilmunud mitu korda rohkem tekste kui teistes kuus keskmiselt.

Analüüsidest tekstide ilmumisaega, ilmnes, et Valdo Pandi kajastamine on alati olnud väga tugevalt seotud tema sünniaastapäevaga. Nii paistis aastate võrdluses silma, et tekstide arv suurenes, kui Valdo Pandil oli ümmargune sünniaastapäev. Lisaks suurenes kajastuste arv, kui ilmus mängufilm „Kohtumine tundmatuga“ ning elulooraamat „Valdo Pant – aastaid hiljem“. Tekstide arvu tõusu on põhjustanud ka Eesti Televisiooni, ringhäälingu ja suursaadete juubelid.

Bibliograafia piirdub eestikeelsete tekstidega, kuid oluline oleks lisada ka võõrkeelsed tekstid, sest see võimaldaks võrrelda, millisenä on eri rahvuste esindajad Pandi näinud ning mida on välismaa autorid tema puhul esile toonud. Ehkki välja on jäänud Pandi lühemad reportaažid, oleks väga tänuväärne kõikse nimestiku loomine, sest see võimaldaks huvilistel paremini uurida Valdo Pandi loomingut.

Valdo Pant oli suurepärase tele- ja raadioajakirjanik, kes on Eesti ajakirjandusele palju andnud ning kellelt on praegustel ja tulevastel ajakirjanikel palju õppida. Käesolev bakalaureusetöö on alus edasisteks Valdo Pant puudutavatele uurimustele. Kuna minu töö keskendus eelkõige bibliograafia koostamisele ja andsin nimestikku kaasatud tekstidest vaid üldsõnalise ülevaate, tuleks teha põhjalikum artikkel sisuanalüüs. See võimaldaks mõista, mida on eri aegadel Valdo Pandis väärtustatud ja miks ta oli rahva seas niivõrd populaarne. Pikemat uurimist väärrib ka Valdo Pandi looming ja stiil, näiteks milline oli tema keelekasutus ja käsitlemistehnika.

Elektroonilistes andmebaasides pole leitavad kõik väljaanded, nende numbrid ja tekstid. Samuti ilmnes, et nii andmebaasid kui ka kirjalikud materjalid sisaldavad valeväiteid, mistõttu võib nimestikus esineda puudujääke ja ebatäpsusi, ehkki andsin endast parima nende vältimiseks. Siiski tuleks paralleelselt ajakirjade-ajalehtede digiteerimisega ning arhiivide täiendamisega uuendada bibliograafiat, et tulemus oleks võimalikult kõikne.

Loodan, et praegune töö on abiks neile, kes plaanivad Valdo Pandist kirjutada või tema kohta rohkem teada saada. Tänu kokkuvõttele Valdo Pandi eluloost ja nimestikus välja toodud tekstide abil on võimalik saada ülevaade Valdo Pandi isiksusest ja tema tegutsemisest eri valdkondades.

SUMMARY

The Bibliography of Valdo Pant

Valdo Pant was an Estonian journalist, screenwriter and an author of drama works. He was born on the 21st of January in 1928 in Põlva county and died on 30th of July in 1976. From 1945 to 1948 he worked as a teacher at Kohtla-Järve 1. Keskkool. His career in journalism began in the late 1940s when his articles were published in *Säde* and *Viru Sõna*. He moved to Tallinn in 1948 and became a correspondent in Estonian Radio. Although his first appearance on television was already on the second broadcast day of Estonian Television in 1955, he began working there in 1966.

Pant won the hearts of the audience with his masterful reportages, radio and TV shows. The most well-known of them is “Täna 25 aastat tagasi”. Estonian newspaper *Postimees* chose Pant as the best TV presenter in Estonian history (Pullerits, 2010). Mai Uus, the director of “Täna 25 aastat tagasi”, has said that Valdo Pant talked like the young God (Aunaste and Müil, 1998). Vahur Kersna has called Pant a wizard and an excellent storyteller whose spirit is still felt around the building of Estonian Television.

The aim of this paper was to compile a bibliography of Valdo Pant and give an answer to the question “Which tendencies characterize writing and talking about Valdo Pant?”.

It's the fourth bibliography that has been compiled of him. Aarne Rannamäe (1981) added to his diploma thesis a list of his works and a list of works that have been written about him during 1957–1977. The bibliography which was compiled as a diploma thesis by Sirje Sepamäe (1989) included Valdo Pant's works from 1957 to 1981 and literature about him from 1959 to 1989. My seminar paper “The Bibliography of Valdo Pant: articles published in periodicals during 1990–2018” (2019) includes works written about him in newspapers and magazines, but the list of his own works is missing. Therefore, the bachelor thesis is a sequel to the bibliography compiled by Sepamäe and improvement of my seminar paper.

The bachelor thesis consists of an introduction, three chapters and their sub-chapters, summary, list of references, list of appendixes and summary in English.

The first chapter gives an overview of historical development of bibliographies in Estonia, sources and principles used in compiling the bibliography. The second chapter tells the biography of Valdo Pant. His works and texts about him are analysed in the fourth chapter. The list of abbreviations is in the appendix 1. The appendix 2 includes the bibliography of Valdo Pant and the rewards he has received. The index of persons is in the appendix 3.

The bibliography includes works of and about Valdo Pant that are available in periodicals, books, student thesis, TV and radio shows, films and web articles on ERR.ee. The list also includes drama works written by Pant. There are 776 records in the bibliography. 259 of them are works by Valdo Pant and the remaining 517 are works about him.

Valdo Pant was a very diverse person. Although he was mostly known as a journalist, he also wrote movie scripts, drama works and books. The earliest record that is included in the list of his works is from 1948.

It is known that he wrote articles to *Viru Sõna ja Säde* in 1940s, but the first written article that is included in the bibliography is from 1956, because I could not find his earlier works from the newspapers.

Most works about Pant have been published in periodicals, but there have also been numerous TV and radio shows. Altogether there have been 278 unique authors. Although 75% of them have published only one text, there were 15 authors who have written or talked about Pant in different media. These authors show commitment and appreciation of Pant's heritage. Although this bachelor thesis doesn't give an answer to the question how the authors were connected to Valdo Pant, it appeared that the authors who published in three or four media were his colleagues or laureates of Valdo Pant Prize.

The first record about Pant is from 1939, but consistent coverage began in 1957, yet there have been a few years without any texts about him. The number of coverages has been rising since 1980s and the most texts have been published during the current decade. The years with highest coverage are also from current decade.

Considering the publishing time, it appeared that most texts have been published in January, which is Pant's month of birth. So, writing and talking about Pant is strongly related to his birthday. In case of publishing years, the number of texts rised when his jubilee was celebrated. There were also more texts when movie "Kohtumine tundmatuga" and biography "Valdo Pant – aastaid

hiljem” were published. The coverage has also risen when Estonian Television, Estonian Radio and well-known shows have celebrated their jubilees.

Valdo Pant was an excellent journalist who has given a lot to Estonian journalism. Both current and becoming journalism could learn from him a lot. The bachelor thesis is the basis for the upcoming researches about Valdo Pant. As the main focus of this thesis was compiling the bibliography and the analysis was shallow, there should be a deeper content analysis on the articles. It would help in understanding what has been valued in Pant throughout different times and why he was so popular. His works and style also deserve a deeper study.

Several online databases, written materials, previous works and manuscripts were used in compiling the bibliography, but not all publications are findable in online databases. It also appeared that both databases and written materials include misinformation, which means that there might be inaccuracies in my bibliography as well, although I gave my best to avoid them. In parallel with digitizing publications and renewing archive, the bibliography should also be updated.

I hope that the current bibliography is useful for those who plan on writing about Pant or who want to know more about him. Thanks to the summary of his life and the texts that have been included in the bibliography, it is possible to get an overview of his personality and contribution to different fields.

KASUTATUD ALLIKAD JA KIRJANDUS

Aarma, J. (2013). Valdo Pant – suurmees meediamastikul. *Maaleht : TeRa*, 17. jaanuar (3), lk 2–3.

Abel, Mati. (2010). *Biobibliograafia : Ülo Lumiste*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Aunaste, M. ja Müil, M. (1998). Valdo Pant – ajakirjanik ja härrasmees. *Nädal*, 26. jaanuar (4), lk 6–9.

DIGAR-i Eesti artiklite portaal. (i.a). Kasutatud 08.04.2019, <http://dea.digar.ee/>

DSpace. (i.a). Kasutatud 28.04.2019, <https://dspace.ut.ee/>

Eesti filmi andmebaas. (i.a). Kasutatud 14.04.2019, <http://www.efis.ee/>

Eesti Rahvusraamatukogu. (2007). *Kirje struktuur ja andmete esitusvorm bibliograafiaandmebaasides*. S. Nilbe (toim). Tallinn: Eesti Rahvusraamatukogu.

Eesti Rahvusringhäälingu Raamatukogu elektronkataloog. (i.a). Kasutatud 14.12.2018, <http://riks.etv.ee/>

Eesti Rahvusringhäälingu seadus (12.12.2018). *Riigi Teataja I*. Kasutatud 08.01.2019, <https://www.riigiteataja.ee/akt/112122018027>

Eesti Rahvusringhäälingu uudisteportaal. (i.a). Kasutatud 24.03.2019, <https://www.err.ee/>

Eesti Rahvusringhäälingu arhiiv. (i.a). Kasutatud 20.04.2019, <http://arhiiv.err.ee/>

Elstein, M. (2013). *Valev Uibopuu 19.10.1913 – 18.03.1997 : bibliograafia*. Võru: Võrumaa Keskraamatukogu.

Ernits, R. (2012). *Raadiosaate „Kirjutamata memuaare“ sisu muutumine aastatel 1977–2006*. Bakalaureusetöö. Tartu Ülikool, Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut. Kasutatud 12.01.2019 <http://hdl.handle.net/10062/25817>

ESTER. (i.a) Kasutatud 29.04.2019, https://www.ester.ee/search~S1*est

ETERA. (i.a). Kasutatud 08.04.2019, <https://www.etera.ee/>

ETV2 koduleht. (i.a). Kasutatud 21.04.2019, <https://etv2.err.ee/>

- ETV koduleht*. (i.a). Kasutatud 21.04.2019, <https://etv.err.ee/>
- Graf, M. (2006). *XX sajandi kroonika : Eesti ja maailm : III osa*. Tallinn: Eesti Entsüklopeediakirjastus.
- Hamburg, I. (1986). *Eesti bibliograafia ajalugu 19. sajandi lõpuni*. Tallinn: Valgus.
- Hamburg, I. (2001). *Eesti bibliograafia ajalugu 1901–1917*. Tallinn: Eesti Rahvusraamatukogu.
- Hennoste, T. ja Kurvits, R. (2019). *Eesti ajakirjanduse 100 aastat*. Tallinn: Post Factum.
- Hion, E. (2013). *Valdo Pant – aastaid hiljem*. Tallinn: Maagiline Ruum.
- Hion, E. (2018). *Südamete murdumise maja*. Tallinn: Hea Lugu.
- ISBD(CR): Rahvusvahelised jadaväljaannete ja teiste pidevväljaannete bibliograafilise kirjeldamise reeglid*. (2004). S. Nilbe ja J. Andersoo (toim). Tallinn: Eesti Rahvusraamatukogu.
- ISE – Eesti artiklite andmebaas*. (i.a). Kasutatud 05.04.2019, <http://ise.elnet.ee/>
- Johani, H. (1985). *Mis on bibliograafia?* Õppematerjal. Tallinn: Tallinna Pedagoogiline Instituut.
- Jõgi, M. (1991). Bibliograafia kui biograafia. *Keel ja Kirjandus*, 34(8), 503–504.
- Kaalep, T. (1987). *Felix Moor – elu ja töö*. Tartu Riiklik Ülikool, Žurnalistika kateeder.
- Kabur, V. (1969). *Aadu Hint: Bibliograafiline nimestik*. Tallinn: Eesti NSV Kultuuriministeerium.
- Kadastu, Simo Andre. (2016). *Huumoriprogrammi loomine Eesti Raadios raadiosaate „Meelejahutaja“ näitel*. Bakalaureusetöö. Tartu Ülikool, Ühiskonnateaduste instituut. Kasutatud 12.01.2019, <http://hdl.handle.net/10062/52020>
- Kalvik, M. (1994). Eesti bibliograafiaväljaanded minevikus ja tänapäeval. A. Ainz ja I. Eenmaa (toim), *Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu Aastaraamat 1993* (105–114). Tallinn: Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing.
- Kimmel, T. (2019a). *Pandi varajased kirjutised*. E-kiri A. Postile, 29. aprill.
- Kimmel, T. (2019b). „Võistluslõkke“ kohta saadud info. E-kiri A. Postile, 15. mai.

- Klaassen, A. (2007). Akadeemikud peegelpildis. Isikubibliograafiad – kas ajastu nähtus? J. Andersoo (toim), *Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu Aastaraamat 2004/2005* (49–58). Tallinn: Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing.
- Klassikaraadio koduleht*. (i.a). Kasutatud 20.04.2019, <https://klassikaraadio.err.ee/>
- Kooli, P. (2016). Indrek Treufeldt: Nüüd olen õnnelik, varem polegi mul isiklikku elu olnud. *Postimees : Arter*, 11. juuni, lk 2–7.
- Kurvits, R. ja Hennoste, T. (2019). *101 Eesti ajakirjanduspala*. Tallinn: Varrak.
- Kõnetuvastuste brauser*. (i.a). Kasutatud 20.04.2019, <http://bark.phon.ioc.ee/tsab/p/index>
- Kändler, T. (2002). *Sajandi sada Eesti suurkuju*. Tallinn: Eesti Entsüklopeediakirjastus.
- Laidvee, H. (1991). *C. R. Jakobsoni bibliograafia 1863–1980*. Tallinn: Eesti Raamat.
- Laulik, J. (2005) Eesti ringhäälingu Pant. *Nädal*, 17. jaanuar (2), lk 8–10.
- Lindström, V. (2001). *Kas mäletad?* Tallinn: Vali Press.
- Lindström, V. (2018). *Elu kui mäng*. Põltsamaa: Vali Press.
- Madis, J. (2005). Vahur Kersna: Et paigal püsida, tuleb kõvasti joosta! *Eesti Ekspress*, 21. juuli, lk. A10–A11.
- Nael, M. (2018). „Päevakaja“ tähistab 50. juubelit. *ERR*, 4. oktoober. Kasutatud 11.01.2019, <https://www.err.ee/480413/paevakaja-tahistab-50-juubelit>
- Omna maalt. (1867). *Eesti Postimees ehk Näddalaleht*, 31. mai, lk 171.
- Pajusalu, K., Hennoste, T., Niit, E., Päll, P. ja Viikberg, J. (2018). *Eesti murded ja kohanimed*. Tartu: Eesti Teaduste Akadeemia Emakeele Selts.
- Peegel, J. (i.a). *Valdo Pant ajakirjanduslikus ajas*. Käsikiri Eesti Rahvusringhäälingu muuseumis.
- Piip, L. (1987). *Valdo Pandi pärandist ja ETV žurnalistide uuest põlvkonnast*. Käsikiri Eesti Rahvusringhäälingu muuseumis.
- Post, A. (2019). *Valdo Pandi bibliograafia: trükiajakirjanduses ilmunud artiklid aastatel 1990–2018*. Seminaritöö. Tartu Ülikool, Sotsiaalteaduste valdkond.

- Priedenthal, E. (2016). *Majandusteadlase Leev Kuuma bibliograafia 1965–2015*. Lõputöö. Tartu Ülikool, Sotsiaal- ja haridusteaduskond. Kasutatud 01.12.2018, <http://hdl.handle.net/10062/51764>
- Pullerits, Priit. (2010). Kes on Eesti kõigi aegade parimad telesaatejuhid? *Postimees : Arter*, 9. oktoober, lk 8.
- Rand, L. (2009). *Aleksander Suumani bibliograafia*. Lõputöö. Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia, Infohariduse osakond. Kasutatud 01.12.2018, <http://hdl.handle.net/10062/10160>
- Raadio 2 koduleht*. (i.a). Kasutatud 20.04.2019, <https://r2.err.ee/>
- Raamatukogusõnastik*. (i.a). Kasutatud 28.11.2018, <https://termin.nlib.ee/>
- Rannamäe, A. (1981). *Eesti Televisiooni kommentaatori Valdo Pandi osa Eesti telepublitsistika arengus*. Diplomitöö. Tartu Riiklik Ülikool, Žurnalistika kateeder.
- Reimaa, V. (2000). XX sajandi Viru vägevad : Valdo Pant. *Põhjarannik*, 3. juuni, lk 5.
- Sepamäe, S. (1989). *Valdo Pandi personaalbibliograafia*. Diplomitöö. E. Vilde nim. Tallinna Pedagoogiline Instituut, Raamatukogunduse ja bibliograafia kateeder.
- Sepp, A. (2010). *Uku Masing 100 : bibliograafia 1923–2009*. Tartu: Ilmamaa.
- Seppa, E. (2013). *Oskar Lutsu bibliograafia*. Lõputöö. Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia, Infohariduse osakond. Kasutatud 07.11.2018, <http://hdl.handle.net/10062/30652>
- Tarvas, M. (2006). *Ivar Ivaski personaalbibliograafia*. Tallinn: Keel ja kirjandus.
- Taylor, A. G. ja Joudrey, D. N. (2009). *The Organization of Information*. Westport: Libraries Unlimited.
- Tohver, K. (1986). *Oskar Luts : kirjandusnimestik ning elu ja loomingu ülevaade*. Tallinn: Eesti NSV Kultuuriministeerium.
- Tomband, R. (2013). Metronoom tiksus Valdo Pandi elulooraamatu esitluse avatuks. *Virumaa Teataja*, 8. veebruar, lk 5.
- Tuglas, F. (1927). *Juhan Liiv: elu ja Looming*. Tartu: Noor-Eesti kirjastus.

Tõnurist, T. (2009). *Virve Osila bibliograafia*. Lõputöö. Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia, Infohariduse osakond. Kasutatud 01.12.2018, <http://hdl.handle.net/10062/10161>

Valmas, A. (2013). *Hellar Grabbi bibliograafia*. Tallinn: Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu.

Valper, L. (2006). Valgjärve kandist pärit legendaarsed ajakirjanikud Georg Eduard Luiga ja Valdo Pant*. *Koit*, 19. august, lk 5.

Vikerraadio koduleht. (i.a). Kasutatud 20.04.2019, <https://vikerraadio.err.ee/>

Väljaotsa, H. (2016). *Voldemar Kuljus : Bibliograafia*. Lõputöö. Tartu Ülikool, Sotsiaalteaduste valdkond.

LISAD

Lisa 1. Kasutatud lühendid

ak.	aastakäik
ERR	Eesti Rahvusringhääling
ENSV	Eesti Nõukogude Sotsialistlik Vabariik
ill.	illustreeritud
lk.	lehekülg
nr.	number
pseud.	pseudonüüm
toim.	toimetaja
V.	Valdo [Pant]
vt	vaata

Lisa 2. Bibliograafianimestik

Lisa 2.1 Valdo Pandi looming

TRÜKIAJAKIRJANDUS

1956

1. Nendest, keda me laval ei näe. // Eesti NSV Teatrid (1956) nr. 6, lk. 14–18.

1957

2. Reporteril pilguga. // Sirp ja Vasar (1957) 4. mai, nr. 18, lk. 4.

1959

3. Kohtumised mikrofonil ees. // Sirp ja Vasar (1959) 8. mai, nr. 19, lk. 5.

1960

4. Kohtumine Vutšetitšiga. // Kultuur ja Elu (1960) nr. 5, lk. 8–10. (Lenini preemia laureaat).
5. Läbi Tallinna ja aastate : Reporteril märkmikust. // Looming (1960) nr. 7, lk. 1045–1058.
6. Mikrofoniga : maal, veel ja õhus. // Sirp ja Vasar (1960) 6. mai, nr. 19, lk. 4.

1961

7. **Kalm, Ü. ; Pant, V. [= Pant, Valdo].** Õppekomisjonidest ja nende probleemidest. // Noorte Hääl : Üliõpilasveerud (1961) 12. aprill, nr. 2, lk. 3.

1963

8. Avarii. // Rahva Hääl (1963) 3. november, nr. 260, lk. 3–4.
Märkus: Stseen V. Pandi näidendist „Avarii”.

1964

9. Mitmelt lainelt. // Sirp ja Vasar (1964) 8. mai, nr. 19, lk. 3.

1965

10. Eetrikilde 1. // Pilt ja sõna (1965) nr. 5, lk. 18–19.

Märkus: Järgneb, vt nr. 11.

11. Eetrikilde 2. // Pilt ja sõna (1965) nr. 6, lk. 16–17 : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotodega V. Pandist. Jätk artiklile, vt nr. 10.

12. Teine reportaaž mitte millestki. // Televisioon (1965) 8.–14. november, nr. 45, lk. 10: ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.

1966

13. Naapurivisa Helsingi–Tallinn. // Kodumaa (1966) 28. september, nr. 39, lk. 5–6.

1967

14. Võidumai 1945. // Televisioon (1967) 8.–14. mai, nr. 18, lk. 2 : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.

1968

15. Kurski kaar – 25 aastat tagasi : Kurski kaar – 25 aastat hiljem. // Televisioon (1968) 1.–7. juuli, nr. 27, lk. 8–9 : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.

1969

16. Võit 1418. päeval. // Sirp ja Vasar (1969) 9. mail, nr. 19, lk. 1.

1970

17. Televisioonimammut ristlõikes. // Sirp ja Vasar (1970) 11. september, nr. 37, lk. 1–3.

18. Võidukevad ja kontrastid. // Kultuur ja Elu (1970) nr. 4, lk. 23–26.

1971

19. Georgi Žukov. // Noorus (1971) nr. 4, lk 5–6.

1972

20. Olümpiamängud. // Televisioon (1972) 17.–23. jaanuar, nr. 3, lk. 5.

21. Olümpiamängud. // Televisioon (1972) 14.–20. august, nr. 33, lk. 6.

22. Olümpiamängud. // Televisioon (1972) 18.–24. september, nr. 38, lk. 3.

23. Kas mäletad? : Ludvig Kuristi viis kevadet. // Televisioon (1972) 8.–14. mai, nr. 19, lk. 2.

24. Kas mäletad? : Rangelt salajane. // Televisioon (1972) 21.–27. veebruar, nr. 8, lk. 2.
25. TV Koostöösari „Olümpiamängud”. // Kehakultuur : Eesti spordiajakiri (1972) nr. 3, lk. 83–84 : ill.
- Märkus:* Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
26. Valdo Pant jätkab sarja „Kas mäletad?” : Eesti Laskurkorpuse kolmekümnendaks aastapäevaks. // Televisioon (1972) 10.–16. jaanuar, nr. 2, lk. 2.

1973

27. Kas mäletad? Leningrad. // Televisioon (1973) 15.–21. jaanuar, nr. 3, lk. 2.
28. Kas mäletad? ... : Operatsioon „Trust“. // Televisioon (1973) 23.–29. aprill, nr. 17, lk. 7.
29. Laupäevaõhtu. // Televisioon (1973) 12.–18. november, nr. 46, lk. 6.
30. Peame Videvikku. // Televisioon (1973) 7.–13. mai, nr. 19, lk. 7.
31. Volgalt Dneprile. // Noorus (1973) nr. 11, lk. 9–15. (Publitsistika).

1974

32. Laial rindel. // Noorus (1974) nr. 7, lk. 22–25. (Publitsistika).
33. Parem pääseb edasi : Uus mäluturniir. // Televisioon (1974) 23.–29. september, nr. 39, lk. 7.
34. Sõduritee pole asfalt. // Televisioon (1974) 9.–15. september, nr. 37, lk. 7.
35. Sõduritee pole asfalt II. // Televisioon (1974) 11.–17. november, nr. 26, lk. 7.

1975

36. Kas olete vaba?. // Televisioon (1975) 13.–19. oktoober, nr. 42, lk. 6.
37. Laulud nüüd lähevad. // Televisioon (1975) 14.–20. juuli, nr. 29, lk. 3.
38. Neljasilmajuttu. // Noorte Hääl (1975) 1. jaanuar, nr. 1, lk. 1 : ill.
- Märkus:* Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
39. **Pant, Valdo ; Rein, Erich ; Vahi, Hasso.** Sõduriteel üle Oderi I II III. // Televisioon (1975) 28. aprill–4. mai, nr. 18, lk. 2.
40. Suure oktoobri 58. aastapäev. // Televisioon (1975) 3.–9. november, nr. 45, lk. 1–2.
41. Tundke end nagu kodus... // Televisioon (1975) 13.–19. jaanuar, nr. 3, lk. 1. (Uus saatesari).
42. Uus mälumäng : 3 on kohtuseadus. // Televisioon (1975) 22.–28. september, nr. 39, lk. 7.
43. Veri ja kuld. // Noorus (1975) nr. 5, lk. 13–18. (Publitsistika).

1976

44. 98 korda üle piiri : George Martelli. // Õhtuleht (1969) 18. märts, nr. 64, lk. 3.
Märkus: V. Pandi eessõna ja selgitavad märkused George Martelli raamatule „Mees, kes päästis Londoni“.
45. Aegade tuultes. // Televisioon (1976) 21.–27. juuni, nr. 25, lk. 1.
46. Hispaania : Inkvisitsioonist internatsionalismini. // Televisioon (1976) 12.–18. juuli, nr. 28, lk. 2 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
47. Oli viimane rahuõhtu. // Noorus (1976) nr. 6, lk. 19–21 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.

RAAMATUD JA KOGUMIKUD

1960

48. Tundmatu kangelase jälgedes. // Võitluse radadel : mälestuste kogumik (1960) Tallinn : Eesti Riiklik Kirjastus, lk. 407–425.

1961

49. Mõni sõna reportaažist raadios. // Abiks kirjasaatjale (1961) Tallinn : Kommunist, lk. 41–43.

1965

50. Žanriskaalast saateskaalani, definitsioonist reportaažini. // Fakt. Sõna. Pilt : Artikleid ja uurimusi ajakirjanduse ajaloo, teooria ning praktika alalt II (1965) Tartu : Tartu Riiklik Ülikool, lk. 88–107. (Raadio ja Televisioon).

1968

51. **Kivimaa, Enn ; Pedak, Karl** [pseud. = **Pant, Valdo ; Roolaht, Andrus**]. Vähid nailonis (1968) Tallinn : Ühiselu, 120 lk.

1969

52. Laulusajand 1869–1969 (1969) Tallinn : Eesti Raamat, 112 lk.

1971

53. 30 aastat Teise maailmasõja pöördelahingu algusest ja vastupealetungist Volgal. // Kalender : 1972 (1971) Tallinn : Eesti Raamat, lk. 45–52.

1972

54. 30 aastat suurlahingust Kurski kaarel : Tulekaar stepis. // Kalender : 1973 (1972) Tallinn : Eesti Raamat, lk. 60–67.

1978

55. Nõuandeid tulevastele teleajakirjanikele. // Sissejuhatus teležurnalistikasse (1978) Tartu : Tartu Riiklik Ülikool.

Märkus: Väljavõtteid stenogrammist kohtumiselt teleajakirjanike kursustest osavõtjatega 18.03.1975.

1979

56. Ott Kosmoses (1979) Tallinn : Perioodika, 20 lk.

Märkus: Ellen Niidu ümberjutustus.

1981

57. Eesti Raadio dokumentaalsete elavsaadete žanriskala 1965. // Fakt. Sõna. Pilt : Artikleid ja uurimusi Eesti ajakirjanduse ajaloost X. (1981) Tartu : Tartu Riiklik Ülikool, lk. 76–83.

Märkus: Kirjutis detailiseerib V. Pandi kirjutist kogumis „Fakt. Sõna. Pilt“ II, vt nr. 50.

1996

58. Täna ... aastat tagasi. // Eesti Raadio : Esimesed 70 (1996) Tallinn-Tartu : Greif, lk. 133–137.

Märkus: Meenutused on kirjas aastast 1976.

DRAAMATEOSED

1956

59. Estraadietendus „Pauk ja pisar“ (1956).

60. Estraadietendus „Südames on mitu soppi“ (1956).

Märkus: Lavastaja L. Kalmet.

1958

61. Estraadietendus „Kuu peale“ (1958).

Märkus: Eesti NSV Riikliku Filharmoonia kavas.

1959

62. Balletilibreto „Koit ja Hämarik“ (1959).

Märkus: Libreto balletile viies pildis. Käsikiri Eesti Teatri- ja Muusikamuuseumi raamatukogus, kus on olemas ka venekeelne „Заря и Сумерки“.

1962

63. Näidend „Avarii“ (1962).

Märkus: Esietendus Eesti Draamateatris 07.11.1963. Lavastaja Ilmar Tammur. Kavalehed Eesti Teatri- ja Muusikamuuseumi teatriosakonnas ja Eesti Rahvusringhäälingu muuseumis. Eesti Teatri- ja Muusikamuuseumis olemas ka venekeelne tõlge. Avaldatud kogumikus „Näidendid“, vt nr. 69.

64. Operetilibreto „Miljon ööd“ (1962).

1964

65. Näidend „Peatus on üks minut“ (1964).

66. Raadiojutustus „Lihtsalt arst“ (1964).

Märkus: Eesti Raadio eetris 22.09.1964.

1969

67. Kuuldemäng „Miška“. // Pilk nähtamatusse. Valimik kuuldemänge (1969) Tallinn : Eesti Raamat, lk. 245–286.

Märkus: Tõlgitud saksa keelde kui „Mischka“ ning kuuldemäng jõudis Berliini raadio programmi. Tõlge on hoiul Eesti Rahvusringhäälingu muuseumis. Tõlkel on all V. Pandi allkiri ning aasta 1964. Eesti Raadio eetris 01.03.1962.

1976

68. Lasud tuisus (1976).

Märkus: Kriminaalnäidend kahes vaatuses. Esietendus Viljandi draamateatris Ugala

30.12.1976, külalisetendusena Tartus ja Tallinnas. Lavastaja Heino Torga. Käsikiri Eesti Teatri- ja Muusikamuuseumis. Kavalehed Eesti Teatri- ja Muusikamuuseumi teatriosakonnas ja Eesti Rahvusringhäälingu muuseumis.

1978

69. Näidendid (1978) Tallinn : Eesti Raamat, 152 lk.

Märkus: Sisaldab V. Pandi näidendeid „Avarii“ ja „Tuisuöö“.

Ilma aastata

70. Dokumentaaldraama „Viis minutit pärast keskööd : Riigikantselei viimased päevad“.

Märkus: Käsikiri Eesti Rahvusringhäälingu muuseumis.

71. Estraadistseen „Perekonnaseisuamet“.

Märkus: Kasutatud saates „Estraaditähestik: Lia Laats“ 04.02.1984.

72. Libreto „Elu kristallid“.

Märkus: Satiiriline operett 4. vaatuses epiloogiga (8. pildis). Käsikiri Eesti Rahvusringhäälingu muuseumis.

73. Näidend „Südamest südamesse“.

Märkus: Käsikiri asub Eesti Draamateatris.

74. Näidend „Tuisuöö“.

Märkus: Avaldatud kogumikus „Näidendid“, vt nr. 69.

RAADIOSAATED

1948

75. Möödunud aasta sündmusi sirvides – reporter. 1948.

1950

76. Eesti Donbass enne ja nüüd – reporter. 1950.

Märkus: Saade oli eetris 28.07.1950.

1951

77. Dokumentaalmontaaž „11 aastat Nõukogude Eestit“ – toimetaja ja reporter. 1951.

1952

78. Kuuldemäng „Zatonski vaprad komandosed“ – raadiole seadja. 1952.

Märkus: Lev Kassili jutustuse „Mu kallid poisid“ järgi.

1953

79. Rajooniarst – reporter. 1953.

1954

80. Ajaloo kaks lehekülge – reporter. 1954.

81. Noore talendi võit – autor. 1954.

Märkus: Saade oli eetris 17.07.1954.

1955

82. Dokumentaalmontaaž „15 aastat Nõukogude Eestit“ – reporter ja toimetaja. 1955.

Märkus: Saade oli eetris 21.07.1955.

83. Nädala ringvaade – reporter. 1955?.

84. Saagem tuttavaks – reporter. 1955.

85. XIV üldlaulupidu – reporter. 1955.

1957

86. Eilne pidupäev ei unune – reporter. 1957.

Märkus: Saade oli eetris 07.11.1957.

87. Küläs värsketel NSV Liidu rahvakunstnikel – reporter.

Märkus: Saade oli eetris 06.01.1957.

88. Laupäevaõhtu kõigile – autor ja reporter. 1957?.

89. Mööda revolutsioonilisi võitlusteid – reporter. 1957.

Märkus: Saade oli eetris 20.10.1957.

90. Reporteritund – reporter. 1957.

Märkus: Esimene saade oli eetris 27.01.1957.

91. Saade väliseestlastele – reporter. 1957?.

92. VI Ülemaailmne Noorsoofestival Moskvast 1957 – reporter. 1957.

93. Õhtu meremeestega – reporter. 1957.

Märkus: Saade oli eetris 09.09.1957.

94. Õhtu spordiveteranidega – reporter. 1957.

Märkus: Saade oli eetris 15.01.1957.

1958

95. Neid vabastas Nõukogude armee [= Meid vabastas Nõukogude armee = Nad vabastas Nõukogude armee] – autor. 1958.

Märkus: Esimene saade oli eetris 23.02.1958.

96. Päevakaja – reporter. 1958.

Märkus: Saatele andis nime V. Pant. Esimene saade oli eetris 06.10.1958.

97. Raadioekskursioon Padise kloostriisse – reporter.

Märkus: Saade oli eetris 23.01.1958.

98. Reportaaž Mihkel Lüdigi matustest Väandras – reporter.

Märkus: Saade oli eetris 11.05.1958.

99. Salme küla Kaukaasias – reporter.

Märkus: Saade oli eetris 26.12.1958.

100. Valge daami lossis – saatejuht.

Märkus: Saade oli eetris 27.09.1958.

101. Vanalinna kindlustusvöönd – saatejuht.

Märkus: Saade oli eetris 13.07.1958.

1959

102. Kooliraadio – autor. 1959.

103. Pool tundi noorte spordisõprade klubis – reporter. 1959.

104. Raadioülikool – reporter. 1959.

1960

105. Ajalooline pööre – reporter. 1960.

Märkus: Saade oli eetris 21.06.1960.

106. Meie silmapaistvaid inimesi – autor. 1960.

107. Meenutame möödunud pidupäevi – autor ja toimetaja. 1960.

108. Tundmatu kangelase jälgedes – toimetaja ja reporter. 1960.

109. XV Üldlaulupidu – reporter. 1960.

1961

110. Friedebert Tuglas ja „Väike Illimar“ – reporter. 1961.

Märkus: Saade oli eetris 05.03.1961.

111. Sõduripäevi meenutades – autor. 1961?
112. Vabariik XXII kongressi eel – autor ja reporter. 1961.

1962

113. Aafrika õhtu – autor ja reporter. 1962.
Märkus: Esimene saade oli eetris 01.12.1962.

1963

114. Mööda maailma maid – toimetaja. 1963?
115. Naised kosmoses – kommentaari autor. 1963.
Märkus: Saade oli eetris 19.06.1963.
116. Pant ja bandiidid mikrofoni ees – autor. 1963.
Märkus: Salvestatud 10.08.1963. Saade ei läinud kunagi eetrisse. Salvestis leiti 2015. aastal vana raadiomaja tühjaskolimise käigus.
117. Õhtu jahimeestega – saatejuht. 1963.
Märkus: Saade oli eetris 08.05.1963.

1964

118. 1944. aasta – toimetaja ja saatejuht. 1964?
119. Fööniks tuhost – toimetaja. 1964.
Märkus: Saade oli eetris 26.07.1964.
120. Kajakad rahumere kohal – toimetaja. 1964.
Märkus: Saade oli eetris 01.08.1964. Vt nr. 197.
121. Kirev vana-aasta galerii – reporter. 1964.
Märkus: Saade oli eetris 31.01.1964.
122. Kunstimälestiste kaitseaastal Pirital – toimetaja. 1964.
Märkus: Saade oli eetris 23.10.1964.
123. Külas Aleksander Arderil – autor. 1964.
Märkus: Kaks osa. Esimene saade oli eetris 18.09.1964.
124. Muhedaid mõtteid Eesti muusikas – reporter. 1964.
Märkus: Saade oli eetris 01.01.1964.
125. Mõtteid ja kilde Armeenia kunstinädala puhul – saatejuht. 1964.
Märkus: Saade oli eetris 06.06.1964.
126. Tallinna tornid paistavad – toimetaja. 1964.
Märkus: Saade oli eetris 16.09.1964.

127. Tunnimees : Mikrofoniga tanki- ja kahurväeosas – reporter. 1964.

Märkus: Saade oli eetris 09.05.1964.

1965

128. 20 aastat tagasi – saatejuht. 1965.

Märkus: Esimene saade oli eetris 12.04.1965.

129. Eluring – reporter. 1965.

Märkus: Saade oli eetris 14.11.1965.

130. Kirev õhtu – reporter. 1965.

131. Kuidas hukkus Evald Tammlaan? – reporter ja toimetaja. 1965.

Märkus: Saade oli eetris 17.03.1965.

132. Kõik löövad kaasa – saatejuht. 1965.

Märkus: Esimene saade oli eetris 26.12.1965.

133. Nõukogude Eesti preemia kandidaate : Külaskäik Heino Ellerilreporter. 1965.

Märkus: Saade oli eetris 06.06.1965.

134. Pidupäev Eduard Vilde nim kolhoosis – autor. 1965.

Märkus: Saade oli eetris 09.03.1965.

135. RAMETO raadiomäng – mängujuht. 1965.

136. RAMETO vastab : Mis on RAMETO? – autor. 1965.

Märkus: Saade oli eetris 25.12.1965.

137. Siin Tallinn... – autor. 1965.

Märkus: Saade oli eetris 21.05.1965.

138. Süüdake tuled – reporter. 1965.

Märkus: II maailmasõja ohvritele pühendatud sõnalis-muusikaline kompositsioon. Saade oli eetris 08.05.1965.

139. XVI Üldlaulupidu – reporter. 1965.

1966

140. Akadeemia 20 aastat – autor ja saatejuht. 1966.

Märkus: Kaks osa. Esimene saade oli eetris 05.04.1966.

141. Kristall-66 – autor. 1966.

142. Külaskäik Friedebert Tuglase juurde – reporter. 1966.

Märkus: Saade oli eetris 27.02.1966.

143. Süsta ja mikrofoniga – reporter. 1966.

Märkus: Saade oli eetris 20.08.1966.

1967

144. Mnemoturniir – „Tarkade klubi“ liige. 1967.

Märkus: Esimene saade oli eetris 23.12.1967.

1968

145. Lindile kirjutatud kroonika – esineja. 1968.

Märkus: Saade oli eetris 03.11.1968. Sisaldab V. Pandi järelehüüet Arno Ventselile.

FILMID JA TELESAATED

1952

146. Ringvaade „Nõukogude Eesti“ – teksti autor. Tallinna Kinostudio, 1952, nr. 2

Märkus: Filmikroonikad „Kunstialal töötajad rahu kaitsel“, „Tallinna Piimakombinaadis“, „Kolhoosnikud õpivad“, „Õppimas tööd katkestamata“ ja „Noored tennisistid“.

147. Ringvaade „Nõukogude Eesti“ – teksti autor. Tallinna Kinokroonika Studio, 1952, nr. 5.

Märkus: Filmikroonikad „Stahhaanovlik kombinaat“, „Noorte tekstiilitöölise nõupidamine Narvas“, „Läti raudteelaste eeskujul“, „Osavad käed“ ja „VSÜ „Kolhoosnik“ esivõistlused suusatamises“.

148. Ringvaade „Nõukogude Eesti“ – teksti autor. Tallinna Kinostudio, 1952, nr. 6.

Märkus: Filmikroonikad „Eesrindlik turbakombinaat“, „Uutel tööpinkidel“, „ALMAVÜ ringides“, „Naistraktoristide brigaad“ ja „Massiaru metsapunktis“.

149. Ringvaade „Nõukogude Eesti“ – teksti autor. Tallinna Kinostudio, 1952, nr. 10

Märkus: Filmikroonikad „ENSV Ülemnõukogu teine istungjärk“, „Keelata bakterioloogiline relv“, „Uus hindade alandamine“ ja „Kevadkülvi eel“.

150. Ringvaade „Nõukogude Eesti“ – teksti autor. Tallinna Kinostudio, 1952, nr. 12.

Märkus: Filmikroonikad „Esimese mai auks“, „Kolhoosipõldudel“, „500 aastat Leonardo da Vinci sünnist“, „Metsaparvetustel“, „Nelja vabariigi kergejõustikuvõistlused“ ja „Raadioteater“.

151. Ringvaade „Nõukogude Eesti“ – teksti autor. Tallinna Kinostudio, 1952, nr. 15.

Märkus: Filmikroonikad „Viivikonna põlevkivikaevanduses“, „Kolhooside uusehitused“, „Külalised vennasvabariigist“ ja „Õhuteedel“.

152. Ringvaade „Nõukogude Eesti“ – teksti autor. Tallinna Kinostudio, 1952, nr. 27.
Märkus: Filmikroonikad „ÜK(b)P XIX kongressi auks“, „Kolhoosipõldudel“, „Skulptori ateljees“ ja „Vabariiklikud esivõistlused maadluses“.

1953

153. Ringvaade „Nõukogude Eesti“ – teksti autor. Tallinna Kinostudio, 1953, nr. 5.
Märkus: Filmikroonikad „Meie kandidaadid“, „Esimene maailmas“, „Kinoreportaaž“ ja „Tehnoloog-novaator“.
154. Ringvaade „Nõukogude Eesti“ – teksti autor. Tallinna Kinostudio, 1953, nr. 6.
Märkus: Filmikroonikad „Valimiste päeval“, „Töötajate heaoluks“, „Talvistel metsatöödel“ ja „Kohtla-Järve kultuurimaja“.
155. Ringvaade „Nõukogude Eesti“ – diktor. Tallinna Kinostudio, 1953, nr. 8.
Märkus: Filmikroonika „Stalini surma- ja matusepäev Eesti NSV-s“.

1954

156. Ringvaade „Nõukogude Eesti“ – teksti autor. Tallinna Kinostudio, 1954, nr. 5.
Märkus: Filmikroonikad „Jõhvi agitatsioonipunktis nr 2“, „Järvakandi Tehased – 75“, „Talvistel metsatöödel“ ja „Balleti „Luikede järv“ esietendus Estonias“.
157. Ringvaade „Nõukogude Eesti“ – teksti autor. Kunstiliste- ja Kroonikafilmi Tallinna Kinostudio, 1954, nr. 32.
Märkus: Filmikroonikad „Narva jõgi uues sängis“, „Kolhoosis Uus Elu“, „Masinaehitustehases Ilmarine“, „Oktoobriparaad Tallinnas“ ja „Mahtra sõda“ Tallinna draamateatris“.

1957

158. Dokumentaalfilm „Meie kodumaa“ – stsenaarist. Kunstiliste- ja Kroonikafilmi Tallinna Kinostudio, 1957.
159. Dokumentaalfilm „Unustamatud päevad Moskvast“ – teksti autor. Kunstiliste- ja Kroonikafilmi Tallinna Kinostudio, 1957.

1959

160. Kullasoon – stsenaarist. 1959.
Märkus: Ei saanud filmiks.
161. Ringvaade „Nõukogude Eesti“ – teksti autor. Tallinna Kinokroonika Studio, 1959, nr. 1.
Märkus: Filmikroonika „Uus aasta“.

1960

162. Dokumentaalfilm „Ilu meie ümber“ – stsenaarist. Kunstiliste- ja Kroonikafilmi Tallinna Kinostudio, 1960.
163. Dokumentaalfilm „Kohtumised tänaval“ – stsenaarist ja teksti autor. Kunstiliste- ja Kroonikafilmi Tallinna Kinostudio, 1960.

1961

164. Animafilm „Ott kosmoses“ – stsenaarist. Kunstiliste- ja Kroonikafilmi Tallinna Kinostudio, 1961.
Märkus: Esilinastus Tallinnfilmi Nukufilmi Festivalil Tallinnas 02.01.1962.
165. Dokumentaalfilm „Prisket tuult“ – teksti autor ja diktor. Kunstiliste- ja Kroonikafilmi Tallinna Kinostudio, 1961.
166. Dokumentaalfilm „Geisrite ja vulkaanide maal“ – teksti autor. 1961.
167. Ringvaade „Nõukogude Eesti“ – teksti autor. Kunstiliste- ja Kroonikafilmi Tallinna Kinostudio, 1961, nr. 1.
Märkus: Filmikroonika „Humoristlik aastavahetuse ringvaade“.

1962

168. Dokumentaalfilm „Portree“ – stsenaarist. 1962?
Märkus: Ilmselt ei saanud filmiks.
169. Tudengifilm „Õhtust hommikuni“ – stsenaarist. Tallinnfilm, 1962.
Märkus: Mart Kalda samanimelise jutustuse ainetel. Esilinastus kinos 14.10.1962 (Tallinn).

1963

170. Dokumentaalfilm „Visa töö vili“ – stsenaarist. Tallinnfilm, 1963.
Märkus: Pühendatud Eestimaa Kommunistliku Partei XIV kongressile.

1964

171. Dokumentaalfilm „Pööripäev“ – stsenaarist. Eesti Telefilm, 1964.
Märkus: Esilinastus Eesti Televisioonis 20.08.1964.

1965

172. Animafilm „Hiirejaht“ – stsenaarist. Tallinnfilm, 1965.
Märkus: Esilinastus II üleliidulisel filmifestivalil Ukrainas 1965. aasta mais. Feliks Kotta värssloo ainetel.
173. Dokumentaalfilm „Kivid ja leib“ – stsenaarist. Tallinnfilm, 1965.
Märkus: Esilinastus kinos Sõprus 12.07.1965 (Tallinn).
174. Kikerikii – kohtunik. 1965.
175. Lauluvõistlus Tallinn 65. 1965.
176. Lugeses looduse raamatut. 1965.
177. Noortesaade „Uudishimulike klubi“ – saatejuht. 1965.
Märkus: Esimene saade oli eetris 04.05.1965.
178. Ringvaade „Nõukogude Eesti“ – teksti autor. Tallinnfilm, 1965, nr. 10.
Märkus: Filmikroonikad „Auhinnad filmifestivalil“, „Uus kool“, „Elektroodikoksi tootmine“, „Uued korterid“, „Sport. NSVL meistrivõistlused suusatamises“, „Tallinna vanalinn“ ja „Meie külalisi“.
179. Ringvaade „Nõukogude Eesti“ – teksti autor. Tallinnfilm, 1965, nr. 23/24.
Märkus: Filmikroonika „Juubelisünnipäev“.
180. Ringvaade „Nõukogude Eesti“ – teksti autor. Tallinnfilm, 1965, nr. 32.
Märkus: Filmikroonikad „Külas sõjaväelastel“, „Karl Rästas“, „Vivat, tudengid!“, „Põlevkivi transport“ ja „VSÜ Kalevi VI suursõit“.
181. Saatesari „Reportaaž mitte millestki“ – stsenaarist ja reporter. 1965–1967.
182. Televisiit – reporter. 1965.
Märkus: Esimene saade oli eetris 22.10.1965.
183. Tellimusfilm „Agrokeemia ENSV-s“ – teksti autor. Tallinnfilm, 1965.

1966

184. Kauge ja lähedane Aafrika. 1966.
Märkus: Saade oli eetris 01.06.1966.
185. Mälumäng „Naapurivisa“ – saatejuht, osaleja ja küsimuste koostaja. 1966.
Märkus: Esimene saade oli eetris 18.09.1966.
186. Nukufilmi stsenaarium „Seiklus Aafrikas“. 1966.
187. Saatesari „Täna 25 aastat tagasi“ – saatejuht. 1966.
Märkus: 313 osa. Esimene saade oli eetris 30.05.1966.

1967

188. Animafilm „Kurepöeg“ – stsenarist. Tallinnfilm, 1967.
Märkus: Esilinastus nukufilminädalal Tallinna Ehitajate Klubis 25.11.1967.
189. Dokumentaalfilm „Vendluspäevad“ – stsenarist. Tallinnfilm, 1967.
190. Energiaafäär. 1967.
Märkus: Esimene saade oli eetris 08.01.1967.
191. Muusikafilm „Must habe tahab teada“ – stsenarist. Eesti Telefilm, 1967.
Märkus: Esilinastus Eesti Televisioonis 07.05.1967.
192. Reportaaž revolutsioonist – autor. 1967.
Märkus: Esimene saade oli eetris 07.06.1967.
193. Rindeteedel 1–4. 1967.
Märkus: Esimene saade oli eetris 04.08.1967.
194. Toimik – autor. 1967.
Märkus: Esimene saade oli eetris 21.10.1967.
195. Võistluslöke – küsimuste koostaja. 1967.
Märkus: Esimene saade oli eetris 22.04.1967.

1968

196. Dokumentaalfilm „Eestimaa“ – stsenarist ja reporter. Eesti Telefilm, 1968.
Märkus: Esilinastus Eesti Televisioonis 01.01.1968.
197. Dokumentaalfilm „Kajakad rahumere kohal“ – stsenarist ja reporter. Eesti Telefilm, 1968.
Märkus: Esilinastus Eesti Televisioonis 02.03.1969. Vt nr. 120.
198. Dokumentaalfilm „Kui lõpeb nafta“ – toimetaja ja stsenarist. Eesti Telefilm, 1968.
Märkus: Esilinastus Eesti Televisioonis 01.01.1969.
199. Reportaaž ÜRO sümposioonilt – reporter. 1968.
200. Seitse pikka päeva – reporter. 1968.
Märkus: Esimene saade oli eetris 01.02.1968.
201. Sinirist ja punalipp – reporter. 1968.
Märkus: Esimene saade oli eetris 16.04.1968.
202. Telemängufilm „Pimedad aknad“ – konsultant. Eesti Telefilm, 1968.
Märkus: Esilinastus Eesti Televisioonis 01.04.1968. Lilli Prometi jutustuse „Pimedate akende ajal“ ekraniseering.

1969

203. A ja O. 1969.

Märkus: Esimene saade oli eetris 25.04.1969.

204. Dokumentaalfilm „Mitte üksnes leivast“ – toimetaja. Eesti Telefilm, 1969.

Märkus: Esilinastus Eesti Televisioonis 01.01.1970.

205. Dokumentaalfilm „Reportaaž revolutsioonist“ – stsenaarist ja reporter. Eesti Telefilm, 1969.

Märkus: Esilinastus Eesti Televisioonis 07.11.1969.

206. Dokumentaalfilm „Sõjapäevade laulud“ – toimetaja. Eesti Telefilm, 1969.

Märkus: Esilinastus Eesti Televisioonis 11.01.1970.

207. Juubelilaulupeo reportaaž – reporter. 1969.

208. Muusikafilm „W. A. Mozart ... Georg Ots“ – stsenaarist. Eesti Telefilm, 1969.

Märkus: Esilinastus Eesti Televisioonis 02.03.1969.

209. Peame videvikku. 1969.

210. Saunasaade – reporter. 1969.

Märkus: Esimene saade oli eetris 19.04.1969.

211. Viktoriin „Trips-traps-trull“ – võistkonna liige. 1969.

Märkus: Esimene saade oli eetris 03.02.1969.

212. Viitevisioon. 1969.

1970

213. Dokumentaalfilm „Reportaaž Leningradist“ – stsenaarist ja reporter. Eesti Telefilm, 1970.

Märkus: Esilinastus Eesti Televisioonis 25.05.1971.

214. Jupiter – saatejuht. 1970.

Märkus: Esimene saade oli eetris 06.12.1970.

215. Laulame neid laule jälle. 1970.

Märkus: Esimene saade oli eetris 17.05.1970.

216. Muusikafilm „Laulutaat“ – stsenaarist ja teksti lugeja. Eesti Telefilm, 1970.

Märkus: Esilinastus Eesti Televisioonis 18.04.1970.

217. Tee-Vee-Õhtu. 1970.

218. Viktoriin „Reis ümber maailma“. 1970.

Märkus: Esimene saade oli eetris 31.10.1970.

1971

219. Fr. Tuglase matusetalituse ülekanne. 1971.

Märkus: Saade oli eetris 20.04.1971.

220. Dokumentaalfilm „Meie klass“ – stsenaarist. Eesti Telefilm, 1971.

Märkus: Esilinastus Eesti Televisioonis 22.01.1972.

221. Dokumentaalfilm „Meile tuli Hannes“ – stsenaarist ja teksti autor. Tallinnfilm, 1971.

222. Dokumentaalfilm „Siia, siia, siirdu, viirgu!“ – toimetaja. Eesti Telefilm, 1971.

Märkus: Esilinastus Eesti Televisioonis 04.03.1971. Kontsertfilm 1970.aasta tantsupeost.

223. Kas mäletad? – saatejuht. 1971.

Märkus: „Nürnberg“ – 8 saadet; „Tee korpusesse“ – 5 saadet; „Rangelt salajane“ – 5 saadet; „Koondume Uraali“ – 5 saadet; „Ludvig Kuristi viis kevadet“ – 2 saadet; „Leningrad“ – 3 saadet; „Stalingrad“ – 2 saadet; „Operatsioon „Trust““ – 2 saadet.

224. Käokava. 1971.

Märkus: Esimene saade oli eetris 02.10.1971.

225. Laupäevaõhtul lauluga – saatejuht. 1971?.

226. Viktoriin „Üks viie vastu“ – saatejuht. 1971.

Märkus: Esimene saade oli eetris 24.10.1971.

1972

227. Dokumentaalfilm „Päev keemiata“ – stsenaarist ja reporter. Eesti Telefilm, 1972.

Märkus: Esilinastus Eesti Televisioonis 11.03.1973.

228. Koolinoorte laulupeo reportaaž – reporter. 1972.

Märkus: Saade oli eetris 01.07.1972.

229. Muusikafilm „Meil on pidu“ – teksti lugeja. Eesti Telefilm, 1972.

Märkus: Esilinastus Eesti Televisioonis 02.03.1973.

230. Mängufilm „Väike reekviem suupillile“ – konsultant. Tallinnfilm, 1972.

Märkus: Enn Vetemaa samanimelise lühiromaani ainetel. Esilinastus kinos 23.10.1972 (Tallinn).

231. Laulupäevaõhtul lauluga. 1972.

Märkus: Esimene saade oli eetris 04.11.1972.

232. Olümpiamängud – reporter. 1972, 16 osa.

Märkus: Esimene saade oli eetris 21.01.1972.

233. Viktoriin „Viis viie vastu“. 1972.

Märkus: Saade oli eetris 24.09.1972.

1973

234. Higipisar 73 – autor. 1973.

235. Kutsume kinno. 1973.

Märkus: 10 osa. Esimene saade oli eetris 27.09.1973.

236. Laupäevaõhtu – saatejuht. 1973.

Märkus: Esimene saade oli eetris 20.10.1973.

237. Muusikafilm „Laulab RAM-1“ – stsenaarist ja saatejuht. Eesti Telefilm, 1973.

Märkus: Esilinastus Eesti Televisioonis 09.05.1973.

238. Muusikafilm „Vana valss“ – stsenaarist. Eesti Telefilm, 1973.

Märkus: Esilinastus Eesti Televisioonis 31.12.1973.

239. Mängufilm „Tuli öös“ – konsultant. Tallinnfilm, 1973.

Märkus: Eno Raua jutustuse „Tuli pimendatud linnas“ ainetel. Esilinastus kinos 17.09.1973 (Tallinn).

240. Tellimusfilm „Kärgbetoonist paneelide freesimine ja töötlemine“ – autor. Tallinnfilm, 1973.

241. Tellimusfilm „Kärgbetoonitoodete autoklaavieelne lõikamine“ – autor. Tallinnfilm, 1973.

242. Viktoriin „Viimane langeb välja“ – saatejuht. 1973.

Märkus: Esimene saade oli eetris 30.09.1973.

1974

243. Kas olete vaba? 1974.

244. Mälestus leegitsevatest aastatest. 1974.

Märkus: KTV-le. Saade oli eetris 26.09.1974.

245. Mängufilm „Ohtlikud mängud“ – konsultant. Tallinnfilm, 1974.

Märkus: Esilinastus festivalil „Vabastajad“ 22.08.1974 (Tartu).

246. Reklaamfilm „Tallinn kutsub“ – dialoogi autor. Tallinnfilm, 1974.

247. Sõduritee pole asfalt – saatejuht. 1974.

Märkus: „Narvast Tallinna“ – 2 saadet; „Saaremaa“ – 2 saadet; „Kuramaa“ – 4 saadet.

Esimene saade oli eetris 10.09.1974.

248. Viktoriin „Kes on kes?“. 1974?.

249. Viktoriin „Parem pääseb edasi“. 1974.

Märkus: Esimene saade oli eetris 27.09.1974.

1975

250. 3 on kohtuseadus. 1975.

Märkus: Esimene saade oli eetris 28.09.1975.

251. Huvastijätt Georg Otsaga. 1975.

Märkus: Saade oli eetris 10.09.1975.

252. Huvastijätt Paul Kereseaga. 1975.

Märkus: Saade oli eetris 10.06.1975.

253. Saatesari „Laulupidu ja tantsupidu 1975“ – reporter. 1975.

254. Sõduritee üle Oderi – saatejuht. 1975.

Märkus: Viis osa. Esimene saade oli eetris 02.05.1975.

255. Tundke end nagu kodus. 1975.

Märkus: Esimene saade oli eetris 19.01.1975.

1976

256. Filmitsükkel „Aegade tuultes“ – stsenaarist. Eesti Telefilm, 1976.

Märkus: Dokumentaalfilmid „Aegade tuultes. Ahelais noorus“, „Aegade tuultes. Rauge Sügis“, „Aegade tuultes. Sajandi algus“ ja „Aegade tuultes. Tormis ja hallad“.

257. Saatesari „Hispaania“ – autor-saatejuht. 1976.

Märkus: Kaks osa. Esimene saade oli eetris 17.07.1976. Kavandatud vähemalt 10-saatelisest sarjast salvestati 5. juulil vaid kaks. V. Pant suri 30. juulil.

258. Saatesari „Täna 35 aastat tagasi“ – autor ja saatejuht. 1976.

Märkus: Esimene saade oli eetris 21.06.1976. Eetrisse jõudis kaks saadet, sari pidi jätkuma sügisel.

Ilma aastata

259. Nukufilmi stsenaarium „Ettevaatust! Tsivilisatsioon!“.

TRÜKIAJAKIRJANDUS

1939

260. Ring ümber kodumaa : Tartumaalt : Noorkotkaste võistluste tulemusi. // Postimees (1939) 5. juuli, nr. 176, lk. 5.

1957

261. 1208 aukirja. // Sirp ja Vasar (1957) 4. mai, nr. 18, lk. 7.
Märkus: Nimekiri algab „Sirbi ja Vasara“ numbris 16.
262. **Nurkse, E.** Surisevad filmikaamerad, valmivad filmid. // Sirp ja Vasar (1957) 16. august, nr. 33, lk. 8.

1958

263. **Luur, A.** Kahest estraadiõhtust. // Edasi (1958) 17. september, nr. 184, lk. 3.
264. **Ruhnu, V.** Otsingud estraadilaval. // Sirp ja Vasar (1958) 21. november, nr. 47, lk. 6 : ill.
Märkus: Illustreeritud fotoga tantsurühmast etendusest „Kuu peale“.

1959

265. Filmistsenaariumide võistluse tulemused. // Sirp ja Vasar (1959) 18. detsember, nr. 51, lk. 3.
266. **ETA.** Kolme žanri võistluse laureaadid. // Noorte Hääl (1959) 6. november, nr. 104, lk. 2.
267. **Liives, A.** Terad ja kõlkad. // Õhtuleht (1959) 10. detsember, nr. 290, lk. 2.

1961

268. 1960. aasta parimad. // Sirp ja Vasar (1961) 6. mai, nr. 18, lk. 3.
269. **Lugovskoi, P.** Kolm head dokumentaalfilmi. // Sirp ja Vasar (1961) 3. veebruar, nr. 5, lk. 1.

1962

270. **Ird, Kaarel.** Miks nii vähe sõelale jäi? : Mõeldes lõppenud näidendivõistlusele. // Rahva Hääl (1962) 9. detsember, nr. 289, lk. 3. (Kirjandus ja kunst).
271. **Kalda, V.** Kinoekraanil. // Õhtuleht (1962) 18. detsember, nr. 296, lk. 3 : ill.
Märkus: Sisaldab filmi „Õhtust hommikuni“ tutvustust ja fotot filmist.
272. Kolme võistluse tulemustest. // Sirp ja Vasar (1962) 6. juuli, nr. 27, lk. 8.
273. **Maremäe, Ene.** Pilg suvisesse „Tallinnfilmi“. // Sirp ja Vasar (1962) 6. juuli, nr. 27, lk. 6.
274. **Lott, Jüri.** Ühest kinoseansist. // Sirp ja Vasar (1962) 21. detsember, nr. 51, lk. 8.
275. **Lään, V. [= Lään, Vello].** Raadiomeestel külas. // Edasi (1962) 29. august, nr. 171, lk. 4.
276. Näidendite võistluse tulemused. // Sirp ja Vasar (1962) 30. november, nr. 48, lk. 1.
277. **Parasin, Leonid.** Raadiopäeval raadiokunstist. // Sirp ja Vasar (1962) 5. mai, nr. 18, lk. 4 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
278. **Siimaste, L.** Kaks algupärandit raadioteatris. // Õhtuleht (1962) 21. märts, nr. 28, lk. 2.
279. **Vari, M.** See peaks kujunema traditsiooniks. // Tartu Riiklik Ülikool (1962) 28. aprill, nr. 13, lk. 4.
280. **Väli, Heino.** On jõutud täismeheikka. // Sirp ja Vasar (1962) 12. jaanuar, nr. 2, lk. 5.

1963

281. Arutatakse filmistsenaariume. // Õhtuleht (1963) 6. veebruar, nr. 31, lk. 3.
282. **Link, Endel.** Inimesed ja avarii. // Sirp ja Vasar (1963) 22. november, nr. 47, lk. 3–5.
283. **Luik, Hans.** Peamine on elutõde. // Õhtuleht (1963) 20. november, nr. 273, lk. 3.
(Teatrikuu 1963).
284. **Lumet, H.** Võitlus inimese pärast. // Rahva Hääl (1963) 16. november, nr. 269, lk. 2–3.
(Teater) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandi näidendist „Avarii“ V. Kingissepa nim. TRA Draamateatris.
285. **Org, V.** Esietendub V. Pandi „Avarii“. // Sirp ja Vasar (1963) 7. november, nr. 45, lk. 6.
286. Sünnipäevalaps – raadio. // Õhtuleht (1963) 7. mai, nr. 106, lk. 2.
287. **Tammur, Ilmar.** Algupärand teatrilaval. // Rahva Hääl (1963) 17. november, nr. 270, lk. 3. (Kirjandus ja kunst).

288. **Tobro, V.** Õnnestumine küll, aga... // Edasi (1963) 7. jaanuar, nr. 5, lk. 3. (Kirjandus ja kunst).
289. „Õhtulehe“ aastavahetuse intervjuud. // Õhtuleht (1963) 31. detsember, nr. 307, lk. 2 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist. Teiste seas on intervjuueeritud V. Panti.

1964

290. 1 küsimus peanäitejuhile : teatrihooaeg 1974/75. // Sirp ja Vasar (1964) 6. september, nr. 36, lk. 6.
Märkus: Intervjuu Voldemar Pansoga.
291. **Kilgas, Paul.** Kes võitis-kaotas. // Noorte Hää (1964) 19. veebruar, nr. 42, lk. 4.
292. Rikas loominguline aasta. // Noorte Hää (1964) 21. veebruar, nr. 44, lk. 4.
Märkus: Intervjuu Ilmar Tammuriga.
293. **Tšebotarevskaja, T.** Otsida, alati ja väsimatult. // Sirp ja Vasar (1964) 30. oktoober, nr. 44, lk. 4–5.
Märkus: Ajalehest „Sovetskaja kultura“.

1965

294. Autasustamisi. // Sirp ja Vasar (1965) 5. november, nr. 45, lk. 5.
295. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus : Artikkel 187 : Vabariigi töötajate autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga. // Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu Teataja (1965) 5. november, nr. 44, lk. 1053–1127.
Märkus: V. Pandi nimi on kirjas Tallinna mererajooni all lk. 1122.
296. **Kaasik, F.** „Kolm intervjuud kuue minutiga“. // Rahva Hää (1965) 7. mai, nr. 106, lk. 2 : ill.
Märkus: Intervjuu V. Pandiga. Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
297. Kümme paremat. // Sirp ja Vasar (1965) 1. jaanuar, nr. 1, lk. 3 : ill.
Märkus: Illustreeritud fotoga V. Pandist.
298. **Murdvee, E.** Kivid ja leib. // Noorte Hää (1965) 15. juuli, nr. 3, lk. 165.
299. **Lään, V. [= Lään, Vello].** Sündis „poisslaps“ nimega RAMETO. // Edasi (1965) 28. detsember, nr. 255, lk. 1.
300. **Tamberg, K.** Et vaatajani jõuaks ka mõte. // Rahva Hää (1965) 20. mai, nr. 117, lk. 3.

1966

301. **Külvand, Harri.** Neljakümneaastane ringhääling. // Sirp ja Vasar (1966) 16. detsember, nr. 51, lk. 2–5.
302. **Triikkel, Ivar.** Dokumentaalsuse võlu. // Sirp ja Vasar (1966) 1. juuli, nr. 27, lk. 27.

1967

303. **Haavsalu, K.** Kuidas valmib õlu?. // Edasi (1967) 8. juuni, nr. 133, lk. 1.
304. „Kurepoeg“ ja teised lood. // Sirp ja Vasar (1967) 6. oktoober, nr. 40, lk. 7.
305. **Müürsepp, P.** Teaduste ajalugu nõuab uurimist. // Edasi (1967) 14. juuni, nr. 138, lk. 2.
306. **Triikkel, Ivar.** MK ja ühiskond : Mõttepuudemid raadiopäevaks. // Sirp ja Vasar (1967) 5. mai, nr. 18, lk. 3.
307. Täna 22 aastat tagasi. // Edasi (1967) 7. mai, nr. 106, lk. 1 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
308. Täna 25 aastat tagasi. // Kodumaa (1967) 15. veebruar, nr. 7, lk. 1; 4. (Intervjuu) : ill.
Märkus: Intervjuu V. Pandiga. Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Täna 25 aastat tagasi“.
309. [Pealkiri puudub]. // Sirp ja Vasar (1967) 12. mai, nr. 19, lk. 5 : ill.
Märkus: Illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Täna 25 aastat tagasi“.

1968

310. ELKNÜ 1968. a kirjandus- ja kunstialaste preemiate kandidaadid. // Sirp ja Vasar (1968) 20. september, nr. 38, lk. 1.
311. **Mihkelson, K.** Sõprusvõistlus – Naapurivisa, kolmas : Telekommentaar. // Sirp ja Vasar (1968) 20. detsember, nr. 38, lk. 7.
312. Milline teos (sündmus) kirjanduse, kunsti, muusika, teatri, filmi jne. vallas jättis Teile 1969. a. kõige sügavama mulje? Ja miks?. // Sirp ja Vasar (1968) 27. detsember, nr. 52, lk. 2–8.
Märkus: Sisaldab ka V. Pandi vastust.
313. **Pilt, V.** Täna 25 aastat tagasi. // Rahva Häääl (1968) 20. oktoober, nr. 247, lk. 4. (RH teleekraan) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
314. **Šokman, A.** Autogramme andis V. Pant. // Edasi (1968) 24. juuli, nr. 172, lk. 1.
315. [Pealkiri puudub]. // Televisioon (1968) 15.–21. jaanuar, nr. 2, lk. 3 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.

1969

316. **Karp, A.** Nädal lõppes, teine algas. // Edasi (1969) 26. august, nr. 199, lk. 2.
317. **Koskel, Marianne.** Head suvepuhkust!. // Edasi (1969) 12. juuni, nr. 135, lk. 2.
318. Kultuurisõnumeid. // Sirp ja Vasar (1969) 30. mai, nr. 22, lk. 7.
319. **Ots, K.** Tass kohvi Valdo Pandiga. // Edasi (1969) 17. juuli, nr. 165, lk. 1 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
320. **R., K.** „Isakese vaim“ ja üldlaulupidu Tallinnas. // Vaba Eesti Sõna (1969) 21. august, nr. 34, lk. 2.
Märkus: Sisaldab katkeid teosest „Laulusajand 1869–1969“.
321. Uusi raamatuid. // Sirp ja Vasar (1969) 27. juuni, nr. 26, lk. 7.
Märkus: Sisaldab teose „Laulusajand 1869–1969“ tutvustust.

1970

322. **Kuusik, Juuro.** Buksiime. // Edasi (1970) 13. september, nr. 215, lk. 2 : ill.
Märkus: Sisaldab V. Pandi buksiimi.
323. **Lessel, Harri.** Saatesarjast „Täna 25 aastat tagasi“. // Õhtuleht (1970) 19. oktoober, nr. 245, lk. 2.
324. Oli ja on. // Sirp ja Vasar (1970) 20. november, nr. 47, lk. 7.
325. **Palamets, H. [= Palamets, Hillar].** „Täna 25 aastat tagasi“ : 30. V 1966 – 3. IX 1970. // Edasi (1970) 5. september, nr. 208, lk. 1 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
326. **Paul, I.** Märkimisväärne võit telerindel. // Rahva Hää! (1970) 4. september, nr. 205, lk. 3.
327. **Sirel, V.** Õhtu televiisori ees. // Edasi (1970) 17. juuni, nr. 139, lk. 2.
328. **Tootsen, Ülo.** Saatepausi lood 1. // Televisioon (1970) 18.–25. mai, nr. 20, lk. 7–15.

1971

329. Filmiankeet : Eesti Kinematografistide Liidu kongressi eel. // Sirp ja Vasar (1971) 12. märts, nr. 11, lk. 3.
Märkus: Sisaldab V. Pandi antud vastuseid.
330. Eesti Kinematografistide Liidu kongressi eel. // Sirp ja Vasar (1971) 12. märts, nr. 11, lk. 3.
Märkus: Sisaldab V. Pandi kommentaari.
331. **Hirvesoo, Avo.** Kohtumine Moskvas. // Sirp ja Vasar (1971) 24. detsember, nr. 52, lk. 2.

332. Kas mäletad? ... Nürnberg. // Televisioon (1971) 4.–10. oktoober, nr. 40, lk. 2 : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.

333. Noorema venna varjus ... // Edasi (1971) 7. mai, nr. 106, lk. 1.

1972

334. **Kappo, J. [= Kappo, Jaan].** Intervjuu Valdo Pandiga : Päritolult Põlvamaa mehega. // Koit (1972) 6. mai, nr. 55, lk. 2–3.

335. **Linnumägi, Erik.** Ukraina filmipäevad : Lesja Ukrainka ja „Tulen sinu juurde“. // Edasi (1972) 29. oktoober, nr. 256, lk. 2.

336. **Palamets, Hillar.** Mälust, mängust ja mälumängust. // Edasi (1972) 6. juuni, nr. 131, lk. 2.

1974

337. Autasustamisi. // Sirp ja Vasar (1974) 11. mai, nr. 19, lk. 2 : ill.

Märkus: Illustreeritud fotoga V. Pandist.

338. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus : Artikkel 165 : Vabariigi ajakirjanduse ja televisiooni töötajatele Eesti NSV teenelise ajakirjaniku aunimetuse andmise kohta. // Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu Teataja (1974) 10. mai, nr. 19, lk. 441.

339. **Maremäe, Ene.** „Selle raamatu olen kirjutanud koos sõrulastega“. // Sirp ja Vasar (1974) 15. märts, nr. 11, lk. 5.

Märkus: Intervjuu Ülo Tuulikuga.

1975

340. **Kalmet, Maimo.** Kirjandid hindega „5“. // Nõukogude Õpetaja (1975) 21. juuni, nr. 25, lk. 3.

341. **Karasjov, Vladimir.** Kas me oskame kasutada briljante? : Mõtteid Grigori Kromanovi uue filmi puhul. // Sirp ja Vasar (1975) 14. november, nr. 46, lk. 7.

342. „Noorte Hääle“ lugejate küsimustele vastab Eesti NSV teeneline ajakirjanik Valdo Pant. // Noorte Hääle (1975) 5. mai, nr. 104, lk. 2–3. (Meie sõbrad, meie tuttavad) : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotodega V. Pandist.

343. **Lindström, Voldemar ; Lember, Endel.** Bellaad 75. // Noorus (1975) nr. 5, lk. 20–21. (Publitsistika).

344. **Ojatalu, Ülo.** 20 aastat Eesti Televisiooni. // Sirp ja Vasar (1975) 25. juuli, nr. 30, lk. 13 : ill.

Märkus: Illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Täna 25 aastat tagasi“.

1976

345. **Anupõld, Enn.** Võidujooks ajaga. // Sirp ja Vasar (1976) 6. august, nr. 32, lk. 7.

346. **Anton, Olev.** On ja jääb. // Edasi (1976) 4. august, nr. 183, lk. 4 : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.

347. **Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklik Televisiooni ja Raadio Komitee ; Eesti NSV Ajakirjanike Liit ; Eesti NSV Kinematografistide Liit.** Valdo Pant. // Edasi (1976) 1. august, nr. 191, lk. 4 : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist. Sama nr. 348, 349, 350, 351.

348. **Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklik Televisiooni ja Raadio Komitee ; Eesti NSV Ajakirjanike Liit ; Eesti NSV Kinematografistide Liit.** Valdo Pant. // Noorte Hääl (1976) 1. august, nr. 179, lk. 2 : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist. Sama nr. 347, 349, 350, 351.

349. **Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklik Televisiooni ja Raadio Komitee ; Eesti NSV Ajakirjanike Liit ; Eesti NSV Kinematografistide Liit.** Valdo Pant. // Rahva Hääl (1976) 1. august, nr. 177, lk. 4 : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist. Sama nr. 347, 348, 350, 351.

350. **Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklik Televisiooni ja Raadio Komitee ; Eesti NSV Ajakirjanike Liit ; Eesti NSV Kinematografistide Liit.** Valdo Pant. // Sirp ja Vasar (1976) 6. august, nr. 32, lk. 7 : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist. Sama nr. 347, 348, 349, 351.

351. **Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklik Televisiooni ja Raadio Komitee ; Eesti NSV Ajakirjanike Liit ; Eesti NSV Kinematografistide Liit.** Valdo Pant. // Õhtuleht (1976) 2. august, nr. 179, lk. 4 : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist. Sama nr. 347, 348, 349, 350.

352. **ETA.** Valdo Pandi matus. // Noorte Hääl (1976) 5. august, nr. 182, lk. 3.

Märkus: Sama nr. 353, 354, 355.

353. **ETA.** Valdo Pandi matus. // Rahva Hääl (1976) 5. august, nr. 180, lk. 3.

Märkus: Sama nr. 352, 354, 355.

354. **ETA.** Valdo Pandi matus. // Sirp ja Vasar (1976) 6. august, nr. 32, lk. 14.

Märkus: Sama nr. 352, 353, 355.

355. **ETA.** Valdo Pandi matus. // Õhtuleht (1976) 5. august, nr. 182, lk. 3 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandi kirstust. Sama nr. 352, 353, 354.
356. **Kappo, J. [= Kappo, Jaan].** In memoriam. // Koit (1976) 3. august, nr. 92, lk. 4.
357. **Kalmet, Toomas.** Eesriie avaneb „Ugalas“. // Sirp ja Vasar (1976) 15. oktoober, nr. 42, lk. 7.
358. **Kalmet, Toomas.** Selle aasta viimane etendus. // Tee Kommunismile (1976) 30. detsember, nr. 156, lk. 2 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga etendusest „Lasud tuisus“ teatris Ugala.
359. **Rimmel, Rudolf.** Ajakirjaniku tee pole asfalt. // Noorus (1976) nr. 9, lk. 23 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
360. Valdo Pant. // Televisioon (1976) 9.–15. august, nr. 32, lk. 6–7 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotodega V. Pandist. Sisaldab kolleegide mälestusi V. Pandi surma puhul.

1977

361. **Kalmet, Toomas.** Valdo Pandi „Lasud tuisus“ Tallinnas. // Õhtuleht (1977) 29. jaanuar, nr. 24, lk. 2.
362. **Laas, Mati.** Realavastus – missugune ta on?. // Sirp ja Vasar (1977) 11. märts, nr. 10, lk. 6.

1978

363. Uusi raamatuid. // Sirp ja Vasar (1978) 5. mai, nr. 18, lk. 15 : ill.
Märkus: Sisaldab teose „Näidendid“ tutvustust ning on illustreeritud raamatu kaanepildiga.
364. **Uusman, Paul.** Ta oleks saanud 50 ... // Sirp ja Vasar (1978) 20. jaanuar, nr. 3, lk. 11 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Täna 25 aastat tagasi“.
365. Õhtu Valdo Pandiga. // Televisioon (1978) 23.–29. jaanuar, nr. 4, lk. 7 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotodega V. Pandist.

1979

366. **Triikkel, Ivar.** Ajapeeglist. // Sirp ja Vasar (1979) 5. mai, nr. 18, lk. 3.
367. Uusi raamatuid. // Sirp ja Vasar (1979) 14. detsember, nr. 50, lk. 15.
Märkus: Sisaldab Ellen Niidu ümberjutustuse „Ott Kosmoses“ tutvustust.

1981

368. **Kallas, Teet.** [Pealkiri puudub]. // Sirp ja Vasar (1981) 1. jaanuar, nr. 1, lk 3–6.

1982

369. **Piip, Leopold.** Valdo Pant : sellisena, nagu teda mäletan. // Sirp ja Vasar (1982) 23. juuli, nr. 30, lk. 9 : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Täna 25 aastat tagasi“.

370. **Talvik, Mati.** Kedagi ei unustata, midagi pole unustatud?. // Sirp ja Vasar (1982) 7. mai, nr. 19, lk. 3–5.

371. **Trikkel, Ivar.** Ajakirjandus kultuuris. // Sirp ja Vasar (1982) 5. veebruar, nr. 6, lk. 2.

1983

372. **Meriste, Henno.** Teretulnud trükis. // Sirp ja Vasar (1983) 5. august, nr. 31, lk. 4–5.

1984

373. **Viiding, Bernhard.** Televisioonisaated Eestist sadadele miljonitele . // Sirp ja Vasar (1984) 28. detsember, nr. 52, lk. 5.

1985

374. **Hellat, Henn-Kaarel.** Kõige huvitavam on inimene. // Sirp ja Vasar (1985) 1. mai, nr. 18, lk. 3.

Märkus: Intervjuu Ene Hioniga.

1986

375. **Toomara, Kalju.** Veeväljasurve, tonnid ja registritonnid. // Sirp ja Vasar (1986) 13. juuni, nr. 24, lk. 12.

1988

376. **Lauri, Lembit.** Valdo Pant ja tema „Täna 25 aastat tagasi“. // Edasi (1988) 4. mai, nr. 193, lk. 6 : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.

377. Oli ja on. // Sirp ja Vasar (1988) 29. jaanuar, nr. 5, lk. 15.

378. **Pino, Nasta.** Nädal lõppes, teine algas. // Edasi (1988) 26. jaanuar, nr. 20, lk. 1.

379. **Raudnask, Valve.** Kas Pant on lunastatud?. // Rahva Hää! (1988) 24. jaanuar, nr. 21, lk. 1 : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotodega V. Pandist ja V. Pandi fotonäitusest.

380. **Trikkel, Ivar.** Valdo Pandi müüt. // Noorte Hää! (1988) 21. jaanuar, nr. 16, lk. 2 : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.

1994

381. **Märka, Veiko.** Üldlaulupidude lõõg eesti rahva kaela ümber. // Kultuurileht (1994) 15. juuli, nr. 22, lk. 13. (Huumor).

1997

382. **Ritari, Tiiu.** Pikajärve mõisa omanik paneb Valdo Pandile mälestuskivi. // Postimees (1997) 31. oktoober, nr. 257, lk. 4. (Uudised) : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.

383. **Trikkel, Ivar.** Valdo Pant – väljahüpe rutiinist. // Sõnumileht : Laupäevaleht (1997) 24. mai, nr. 118, lk. 14. (Eeter) : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.

1998

384. **Aunaste, Maire ; Müil, Margus.** Valdo Pant – ajakirjanik ja härrasmees : 70. // Nädal (1998) 26. jaanuar, nr. 4, lk. 6–9 : ill.

Märkus: Sisaldab väljavõtteid V. Pandi kohtumiselt TV-ajakirjanike kursusest osavõtjatega 18. märtsil 1975. Artikkel illustreeritud fotodega V. Pandist ning Hugo Hiibuse saržiga Pandist.

385. **Hiibus, Hugo.** Valdo Pant – mees mitme tahuga : Juubelijutu asemel ehk väiksed mälestused Valdo Pandi elust. // Öhtuleht (1998) 21. jaanuar, nr. 16, lk. 13. (Valdo Pant) : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist ning Hugo Hiibuse saržiga V. Pandist.

386. **Kappo, Jaan.** Valdo Panti meenutades. // Elva Postipoiss (1998) 16. jaanuar, nr. 3, lk. 3. (Kodukant).

387. **Karemäe, Rein.** Mees omas ajas : Tuntud ja tunnustatud. // Maaleht (1998) 15. jaanuar, nr. 2, lk. 22. (Kulutuur) : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Viitevisioon“.

388. **Kungla, Merike.** Hugo Hiibus: Pant oli ideaalne ajakirjanik. // Öhtuleht (1998) 21. jaanuar, nr. 16, lk. 13. (Valdo Pant).

389. **Lepaste, Aare.** Pandi mälestuskivi avamine lükkus edasi. // Koit (1998) 22. jaanuar, nr. 9, lk. 1 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Kas mäletad?“ 17. märtsil 1972.
390. **Pajula, Ene.** Veerand sajandit Valdo Pandi kõrval. // Nädal (1998) 26. jaanuar, nr. 4, lk. 10–11 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotodega Elsa ja V. Pandist.
391. **Tiisväli, Aare.** Mees omas ajas : Kordumatu Pant. // Maaleht (1998) 15. jaanuar, nr. 2, lk. 22. (Kultuur) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Täna 25 aastat tagasi“ ning fotoga V. Pandist.
392. **Vals, Helju.** Ajakirjandusmeest otsimas. // Sirp (1998) 16. oktoober, nr. 39, lk. 19. (Varia).

1999

393. **Kromanov, Igor.** Filmi-Jupiteri kustunud valgus. // Eeter : Sõnumilehe TV-kava (1999). 27. detsember, lk. 4–5. (Intervjuu).
Märkus: Intervjuu „Jupiteri“ juhi Ahto Vesmesega.
394. **Oja, Enn.** Laulupeo radadel : 1960. aasta üldlaulupeo meenutusi. // Sirp (1999) 18. juuni, nr. 24, lk. 15. (Muusika).

2000

395. **Laulik, Jüri.** Enn Eesmaa kiirmarsil läbi meie sajandi. // Nädal (2000) 29. mai, nr. 21, lk. 8–10. (Kaanelugu).
Märkus: Intervjuu Enn Eesmaaga.
396. **Leivak, Verni.** Palju õnne, Eesti televisioon! // SL Õhtuleht (2000) 19. juuli, nr. 164, lk. 8–9. (Suvi) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
397. **Reimaa, Vallo.** XX sajandi Viru vägevad : Valdo Pant. // Põhjarannik (2000) 3. juuni, nr. 105, lk. 5. (Mikser) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
398. **Vare, Priit.** Valdo Pandi tundmatu elulugu. // Eesti Ekspress (2000) 29. juuni, nr. 26, lk. A1–A2. (Magnet) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotodega V. Pandist saates „Täna 25 aastat tagasi“ ja „Naapurivisa“ ning raadioeetris.

399. **Veidemann, Rein.** Valdo Pandi müüt mõjub tänagi puhastavalt. // Eesti Päevaleht (2000) 11. august, nr. 185, lk. 11. (Meediaarvustus).

2001

400. **Vainküla, Kirsti.** „Isegi unes näen teda kogu öö...“ : Legendaarse raadio- ja telereporteri Valdo Pandi päevikuid ja koduarhiivi ähvardas prügimäele sattumine. // SL Õhtuleht (2001) 21. juuni, nr. 143, lk. 6–7 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga Elsa ja V. Pandist nende kümnendal pulmaaastapäeval 1959. aastal ja fotoga V. Pandist 1948. aasta suvel Elvas.
401. **Viivik, Allar.** Sõjasarjast sai monument. // SL Õhtuleht (2001) 26. mai, nr. 121, lk. 10–11 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Täna 25 aastat tagasi“, fotoga V. Pandist Kurski lähedal rohus 1968. aasta suvel ning fotoga V. Pandi kartoteegikastist.

2002

402. Eesti Ringhäälingumuuseum saab Valdo Pandi vahakuju. // Postimees (2002) 11. september, nr. 211, lk. 5. (Eesti uudised).
403. **Mõru, Heino.** Mälestusi vanast raadiomajast 2 : Legendaarse Pandi ajal. // Maaleht (2002) 17. detsember, nr. 52, lk. 24. (Mälu) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
404. **Vainküla, Kirsti.** „Tal on liiga pehme loomus.“ : Täna 60. sünnipäeva tähistav Mati Talvik on telekraanil vanim saatejuht. // SL Õhtuleht (2002) 11. aprill, nr. 84, lk. 12–13.

2003

405. **Allese, Ernst.** Tuntud ja tundmatu Valdo Pant. // Virumaa Teataja (2003) 25. jaanuar, nr. 17, lk. 9. (Laupäev) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
406. **Anupõld, Elle.** ETV muuseumi pitsitab ruumipuudus. // Maaleht : TeRa (2003) 27. märts, lk. 4–5. (Muuseum).
407. **Kiiler, Gert.** Türil näeb isetehtud raadioid ja Valdo Panti. // Sakala (2003) 5. august, nr. 149, lk. 5. (Teisipäev) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandi vahakujust.
408. **Lõhmus, Maarja.** Valdo Pant – defineerija ja süstematiseerija. // Viruskundra (2003) nr. 1, lk. 2 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotodega V. Pandist 1945. aasta detsembris, saates

„Viitevisioon“ aprillis 1969, telesarjas „Täna 25 aastat tagasi“ ja televiktoriinis „Üks viie vastu“.

409. **Mund, Argo.** Jeanne d’Arcist telestuudioni ehk Kuidas kasutavad eestlased sõna legendaarne. // Oma Keel (2003) nr. 1, lk. 42–29. (Keelenõuanne).
410. **Sammler, Lii.** Ringhäälingumuuseum tähistas Felix Moori sünniaastapäeva. // Türi Rahvaleht (2003) 12. aprill, nr. 14, lk. 3. (Uudised).
411. **Taim, Krista.** Valdo Pandi vahakujule saab täna õnne soovida. // SL Õhtuleht (2003) 21. jaanuar, nr. 16, lk. 12 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist ning fotoga V. Pandi vahakujust.
412. **Tankler, Lauri.** Legend jäi avamata. // Postimees (2003) 23. jaanuar, nr. 18, lk. 25. (Meediaarvustus).
413. **Tegelman, Arnika.** Kuju meenutab menusaadet. // Järva Teataja (2003) 21. jaanuar, nr. 11, lk. 1 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandi vahakujust.
414. Türi avati Valdo Pandi vahakuju. // Eesti Päevaleht (2003) 22. jaanuar, nr. 17, lk. 6. (Eesti) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandi vahakujust.

2004

415. **Anupõld, Elle.** Kolmkümmend kolm aastat : 1. osa. // Maaleht (2004) 27. mai, nr. 22, lk. 19. (Joonealune).
416. **Gnadenteich, Uwe.** Buratino päris kodu : Lapsepõlvelemmikud varjuvad telemuuseumis. // Linnaleht : Tallinn (2004) 23. jaanuar, nr. 5, lk. A3. (Uudised).
417. Kilmi filmis Valdo Panti ja 1960. aastate telemaja kohvikut Kurtnas. // Eesti Päevaleht (2004) 15. november, nr. 265, lk. 18. (Meedia TV) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist Raivo E. Tamme kehastuses.
418. **Kulli, Jaanus.** Armukolmnurgad, kõlakad ja surmahirm andsid ainest uuele ETV projektile. // SL Õhtuleht (2004) 17. juuli, nr. 163, lk. 32 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Täna 25 aastat tagasi“.
419. **Kulli, Jaanus.** Raivo E. Tamm toob Valdo Pandi taas ekraanile. // SL Õhtuleht (2004) 25. november, nr. 274, lk. 14–15. (Elu) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist ning fotodega V. Pandist Raivo E. Tamme kehastuses.

420. **Kärk, Lauri.** Cinéma d'auteur. Cul-de-sac of practice : Autorifilm. Nüüd ja varem. // Teater. Muusika. Kino, 22. ak. (2004) nr. 2, lk. 110–114. (Film).
421. **Lään, Vello.** Alustame ülekannet olümpiamängudelt II. // Eesti Spordileht (2004) 21. jaanuar, nr. 3, lk. 13. (Ajalugu).
422. **Rajamäe, Marika.** Järva-jaanilaste puhkpillimäng läheb televisiooni ajalukku. // Järva Teataja (2004) 20. november, nr. 136, lk. 6: ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist Raivo E. Tamme kehasuses.
423. **Šein, Liivi.** ETV asub jäädvustama Valdo Panti ja tema müüti. // Eesti Päevaleht (2004) 29. oktoober, nr. 251, lk. 18. (Meedia TV).
424. **Tsäro, Kairit.** ETVs jälle Pandi-aeg. // Nädal (2004) 29. november, nr. 48, lk. 20–21. (Uus film) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotodega V. Pandist Raivo E. Tamme kehasuses.
425. **Viivik, Allar.** Mälumängust sai eestlaste kultussport. // SL Õhtuleht (2004) 15. aprill, nr. 87, lk. 16–17. (Retro): ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Naapurivisa“.

2005

426. **Adorf, Margit.** Elu valgel linal. // Sirp (2005) 11. märts, nr. 10, lk. 1 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist Raivo E. Tamme kehasuses.
427. **Jürgen, Madis.** Vahur Kersna: Et paigal püsida, tuleb kõvasti joosta! // Eesti Ekspress (2005) 21. juuli, nr. 29, lk. A10–A11. (Kuum).
Märkus: Intervjuu Vahur Kersnaga.
428. **Kulli, Jaanus.** Kutse „Meelejahutaja“ lindistustele oli defitsiit! // SL Õhtuleht (2005) 8. september, nr. 209, lk. 16–17. (Retro) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
429. **Laasik, Andres.** Kuuekümnendate telemaja pakub täna nalja. // Eesti Päevaleht (2005) 3. jaanuar, nr. 1, lk. 20. (Kultuur) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist Raivo E. Tamme kehasuses.
430. **Laasik, Andres.** Valdo Pant ja Mati Tilba 60ndate kulinatega. // Eesti Ekspress : TV Ekspress (2005) 13. jaanuar, nr. 2, lk. 5. (Laasik soovitab) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist Raivo E. Tamme kehasuses.
431. **Laulik, Jott [pseud. = Laulik, Jüri].** Kohtumine tundmatuga. // Nädal (2005) 24. oktoober, nr. 42, lk. 72. (DVD) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotodega V. Pandist Raivo E. Tamme kehasuses.

432. **Laulik, Jüri.** Eesti ringhäälingu Pant. // Nädal (2005) 17. jaanuar, nr. 2, lk. 8–10.
(Legend) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotodega V. Pandist ja klassipildiga Kohtla-Järve koolist, kus V. Pant õpetas, ning V. Pandist Raivo E. Tamme kehasuses.
433. **Maimets, Andri.** Kilmi film Pandist läheb kinodesse. // Postimees (2005) 4. jaanuar, nr. 2, lk. 14. (Kultuur) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist Raivo E. Tamme kehasuses.
434. **Meinert, Simo.** 30 aastat televisioonis. // Nädal (2005) 28. veebruar, nr. 8, lk. 12–14. (ETV 50).
Märkus: Intervjuu Sigrid Toomega.
435. **Meinert, Simo.** Väga hõivatud dirigent. // Nädal (2005) 12. september, nr. 36, lk. 12–13. (Minu TV).
Märkus: Intervjuu Eri Klasiga.
436. **Mikomägi, Eino.** 50 aastat televisiooniga. // Nädaline (2005) 23. juuli, nr. 83, lk. 13.
437. **Keil, Andres.** Väiksem, parem, ümber löigatud. // Postimees (2005) 22. jaanuar, nr. 18, lk. 19. (Kultuur) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist Raivo E. Tamme kehasuses.
438. **Pauts, Katrin.** Teletähtede valik : ETV parim saade on Valdo Pandi „Täna 25 aastat tagasi“. // SL Õhtuleht (2005) 10. juuni, nr. 135, lk. 4–5. (Uudised) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Täna 25 aastat tagasi“.
439. **Püve, Birgit.** Kohtumine tundmatuga... päevikus. // Eesti Ekspress (2005) 7. aprill, nr. 14, lk. A30–A31. (Ajalugu) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist ning klassipildiga Kohtla-Järve koolist, kus V. Pant õpetas.
440. **Saarep, Sigrid.** Baari-Jüri, näri muru, Tipp ja Täpp nüüd tvstivad. // Sirp (2005) 7. jaanuar, nr. 1, lk. 19. (Film) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist Raivo E. Tamme kehasuses.
441. **Soonvald, Urmas.** ETV 10 kõige olulisemat hetke. // SL Õhtuleht (2005) 11. juuni, nr. 136, lk. 12–13. (Elu) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Täna 25 aastat tagasi“.
442. **Rohtla, Eve.** Eesti Televisiooni juubel sai alguse Viljandimaal. // Sakala (2005) 12. mai, nr. 91. (Uudised).
443. **Ruben, Aarne.** Elulood à la Eesti TV. // Eesti Ekspress : TV Ekspress (2005) 3. veebruar, nr. 5, lk. 3–4 : ill.

- Märkus:* Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist ning fotoga V. Pandist Raivo E. Tamme kehastruses.
444. **Tammer, Enno.** 50 aastat televisiooni lummust. // Postimees Extra. (2005) 11. juuni, nr. 135, lk. 8. (Intervjuu) : ill.
Märkus: Intervjuu Mati Talvikuga.
445. **Tõnson, Margit.** Jaak Kilmi: filmisin osa telefilmist stseene, mõeldes kinopublikule. // Eesti Päevaleht (2005) 19. jaanuar, nr. 15, lk. 20. (Kultuur) : ill.
Märkus: Intervjuu Jaak Kilmiga. Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist Raivo E. Tamme kehastruses.
446. **Urmet, Jaak.** Marasmaatilisi mälestusi. // Looming (2005) nr. 11, lk. 1705–1723.
Märkus: Intervjuu Enn Vetemaaga. Jätkartikkel, vt nr. 455.
447. **Vainküla, Kirsti.** Mati Talvik: „Solvunud ma ei ole, aga võiks ju olla“ : Telerežissöör soovib Mati Talvikul filmimehed kohtusse kaevata. // SL Õhtuleht (2005) 20. jaanuar, nr. 16, lk. 4–5. (Uudised) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist Raivo E. Tamme kehastruses.
448. **Viivik, Allar.** Jalgpallist tõusis kättemaks! // SL Õhtuleht (2005) 22. september, nr. 221, lk. 12. (Arvamus).

2006

449. **Aarma, Jüri.** Rein Karemäe: Parim paik ajakirjandust teha on tänav. // Maaleht : TeRa (2006) 23. veebruar, nr. 8, lk. 8–9. (Intervjuu).
Märkus: Intervjuu Rein Karemäega.
450. **Kulli, Jaanus.** Raadiomängud on meelt lahutanud juba 40 aastat : RAMETO juubel. // SL Õhtuleht (2006) 16. jaanuar, nr. 13, lk. 10. (Elu).
451. **Serman, Ita.** Telesaade, mida oodati igal pühapäeval. // Elukiri (2006) nr. 6, lk. 30–33. (Retro) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Naapurivisa“.
452. **Soonvald, Urmas.** Kui ikka 75 kukub, oled nii loll, et võid vaid presidendiks kandideerida : Legendaarne saatejuht Uno Maasikas imestab, miks Eestis 75aastaste arvamusel enam ei hoolita. // SL Õhtuleht (2006) 27. mai, lk. 14–15. (Elu).
453. **Taggo, Marvi.** Igavene teleinimene. // Nädal (2006) 14. august, nr. 32, lk. 8–10.
454. **Taggo, Marvi.** Ots ja Pant seebiks. // Nädal (2006) 23. jaanuar, nr. 3, lk. 12–13. (Diskussioon) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga Valdo Pandist Raivo E. Tamme kehastruses.

455. **Urmet, Jaak.** Marasmaatilisi mälestusi 2. // Looming (2006) nr. 7, lk. 1054–1068.
Märkus: Jätkartikkel, vt nr. 446.
456. **Vainküla, Kirsti.** On olnud aegu, kui keegi ei helista. Täielik ahastus on peal, et kas keegi veel mäletab mind üldse. // SL Õhtuleht (2006) 8. aprill, nr. 83, lk. 14–15. (Elu) : ill.
Märkus: Intervjuu Raivo E. Tammega. Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist Raivo E. Tamme kehastuses.
457. **Valper, Liina.** Valgjärve kandist pärit legendaarsed ajakirjanikud Georg Eduard Luiga ja Valdo Pant*. // Koit (2006) 19. august, nr. 95, lk. 5. (Kultuur): ill.
Märkus: Lühendatud ja võru keelest kirjakeelde tõlgitud Valgjärvel Kaika suveülikoolis peetud ettekanne. Artikkel illustreeritud Hugo Hiibuse saržiga Valdo Pandist.

2007

458. **Soonvald, Urmas.** Korduv Kordus. // SL Õhtuleht (2007) 28. juuli, nr. 175, lk. 10.
(Arvamus).

2008

459. **Aarma, Jüri.** Aarne Rannamäe – mees mitmes maratonis. // Maaleht : TeRa (2008) 12. juuni, nr. 24, lk. 2–3. (Saatejuht).
460. ERR tähistab Pandi 80. sünniaastapäeva. // Postimees (2008) 21. jaanuar, nr. 16, lk. 31.
(Meedia) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Täna 25 aastat tagasi“.
461. **Kaarma, Ivi.** Aeg antud unistada, aeg antud meenutada. // Võrumaa Teataja (2008) 30. detsember, nr. 150, lk. 5. (Elu/Sport).
462. **Karu, Kaisa.** Vastaseid on huvitav lugeda. // Nädal (2008) 16. juuni, nr. 24, lk. 12–13.
(Preemia).
Märkus: Intervjuu Aarne Rannamäega.
463. **Koorits, Vahur.** Rahvusringhääling meenutas Valdo Panti. // Postimees (2008) 22. jaanuar, nr. 17, lk. 7. (Eesti) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist ja V. Panti allkirjaga.
464. **Kulli, Jaanus.** Horoskoop : „Kui laulnud Helgi Sallo, Uno Loop, post palju kirju toimetusse toob...“. // SL Õhtuleht (2008) 2. oktoober, nr. 231, lk. 16–17.
465. **Kõrv, Jaanus.** Norma Jõekalda: mu ümber on kogu aeg olnud ainult head inimesed. // Oma Saar (2008) 12. juuli, nr. 156, lk. 6. (Saarlane).

466. **Sarv, Tiina.** Raadio ja televisiooni omaaegsed tehnikaimed tunduvad naljakad. // Sakala (2008) 2. juuli, nr. 126, lk. 6. (Kultuur).
467. Savernas on näitus Pandist. // Koit (2008) 17. jaanuar, nr. 7, lk. 1.
468. **Šein, Liivi.** Telemajas avati Valdo Pandile pühendatud näitus. // Eesti Päevaleht (2008) 22. jaanuar, nr. 17, lk. 17. (Meedia) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga näituselt.
469. Tasuta digiteleviioon katab kogu riiki. // Linnaleht : Tallinn (2008) 26. november, nr. 159, lk. 1 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist Toomas Trossi kehasuses. Sama artikkel ilmus Tartu Linnalehes, kus pildiallkirja järgi pole tegu Toomas Trossi, vaid Raivo E. Tammega, vt nr. 470.
470. Tasuta digiteleviioon katab kogu riiki. // Linnaleht : Tartu (2008) 26. november, nr. 159, lk. 1 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist Raivo E. Tamme kehasuses. Sama artikkel ilmus Tallinna Linnalehes, kus pildiallkirja järgi pole tegu Raivo E. Tamme, vaid Toomas Trossiga, vt nr. 469.
471. **Teder, Tarmo.** 22 aastat Eesti elu 12 tunniga. // Sirp (2008) 10. oktoober, nr. 38, lk. 18. (Film).
472. Telemajas Valdo Pandi juubelinäitus. // Maaleht : TeRa (2008) 24. jaanuar, nr. 4, lk. 4. (Uudised) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotodega näituselt.
473. **Valper, Liina.** Valgjärve vallast peri Pandi Valdo – miis nigu orkestri. // Uma Leht (2008) 29. jaanuar, nr. 3, lk. 3. (Elo) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud Hugo Hiibuse saržiga V. Pandist.
474. **Viivik, Allar.** Kes unustas eetris oma nime? Kes luges uudiseid verise ninaga?. // Õhtuleht (2008) 7. oktoober, nr. 235, lk. 6–7. (Uudised) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist koos Eesti Raadio direktori Elfriede Ilvesega.
475. **Viivik, Allar.** Tähelepanu, „Mnemoturniir“! : Küsimustele vastavad Rein Laumets Tallinnast ja Ago Sambla Joaveskilt. // SL Õhtuleht (2008) 5. jaanuar, nr. 4, lk. 18–19. (Vaatlus).

2009

476. **Aader, Lembit.** Humoristlikke juhtumeid kaugemast ja lähemast minevikust. // Vooremaa (2009) 13. juuni, nr. 67, lk. 4. (Kodulugu).
477. **Kulli, Jaanus.** Tehumardi öölahingu legendid : Surnute salapärased laevad Tehumardi kohal. // Õhtuleht (2009) 8. oktoober, nr. 234, lk. 17. (Tehumardi lahing).
478. **Tammela, Andris.** Nooruse majas näeb näitust Valdo Pandist. // Pärnu Postimees (2009) 6. jaanuar, nr. 2, lk. 7. (Kultuur) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandi vahakujust.
479. **Viivik, Allar.** Trips-traps-trull. // Õhtuleht (2009) 7. veebruar, nr. 32, lk. 33. (Täna) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Kes on kes?“ aastal 1974.

2010

480. **Aader, Lembit.** Meenutusi ja tõsilugusid eesti kirjanikest. // Vooremaa (2010) 26. juuni, nr. 70, lk. 4. (Kodulugu).
481. **Laasik, Helve.** Maestro Valter Jaanuse peidus pool. // Vooremaa (2010) 5. juuni, nr. 63, lk. 5. (Persoon).
482. **Jaanus, Valter.** Koolivenda ja pinginaabrit Valdo Panti meenutades. // Vooremaa (2010) 23. jaanuar, nr. 9, lk. 4. (Kodulugu) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist 1950. aastatel.
483. **Jeletsky, Imbi.** Ajalugu – teadmiste allikas. // Videvik (2010) 4. veebruar, nr. 5, lk. 7. (Teleri ees).
484. **Jõgi, Rissette.** Valdo Pant õpetajana. // Postimees (2010) 20. oktoober, nr. 242, lk. 13. (Arvamus : Lugejate kirjad).
485. **Kello, Karl.** Kehakultuurikallakuga muusikaõpetus. // Õpetajate Leht (2010) 29. jaanuar, nr. 4, lk. 24. (Varia).
486. **Kersna, Vahur.** Eesti Parimat pole olemas. // Postimees : Arter (2010) 16. oktoober, nr. 41, lk. 8. (Kersna).
487. **Korsten, Teet.** Põlekivipealinna unustatud pärl ootab taasavastamist. // Põhjarannik (2010) 11. detsember, nr. 235, lk. 7. (Laupäev).
488. **Korsten, Teet.** Kirsti Vainküla „Saatevigid“ : Raamatututvustus. // Põhjarannik (2010) 13. oktoober, nr. 200, lk. 9. (Mikser).

489. **Kressa, Jaanika.** Mati Õun: kinnikeeramine käib vaikselt ja sammhaaval. // Vooremaa (2010) 25. märts, nr. 34, lk. 6. (Intervjuu/Reklaam).
Märkus: Intervjuu Mati Õunaga. Sama nr. 490.
490. **Kressa, Jaanika.** Mati Õun: kinnikeeramine käib vaikselt ja sammhaaval. // Võitleja, 59. ak. (2010) nr. 1, lk. 7.
Märkus: Intervjuu Mati Õunaga. Sama nr. 489.
491. **Pullerits, Priit.** Kes on Eesti kõigi aegade parimad telesaatejuhid?. // Postimees : Arter (2010) 9. oktoober, nr. 40, lk. 8. (Gallup) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
492. **Rajamäe, Marika ; Eesmaa, Andrus.** Näitus tutvustab sajandi suurkuju. // Järva Teataja (2010) 13. märts, nr. 20, lk. 4.
493. **Saarep, Sigrid.** Õpetaja, kes julges mõelda. // Sirp (2010) 10. september, nr. 33, lk. 5. (Ühiskond).
494. Tallinn : Piibujutt. // Maaleht (2010) 22. aprill, nr. 16, lk. 37. (Meelelahutus) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud joonistusega V. Pandist.
495. **Tamme, Ants.** Saade sündmuseks? // Videvik (2010) 4. märts, nr. 9, lk. 7. (Teleri ees).
496. **Tooming, Rando.** Ahto Vesmes: Keskturu müüjad tunnevad mind tänini kõik. // Õhtuleht (2010) 4. detsember, nr. 281, lk. 18–19. (Persoon) : ill.
Märkus: Intervjuu Ahto Vesmesega. Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.

2011

497. Kristjan Jõekaldale pani nime Valdo Pant. // Õhtuleht (2011) 21. jaanuar, nr. 17, lk. 15. (Elu).
498. **Kulli, Jaanus.** Ivi Kreen: oma mured tuli teles koos kalossidega ukse taha jätta. // Õhtuleht (2011) 10. märts, nr. 57, lk. 14–15. (Elu).
499. **Pitsner, Inge.** „Naapurivisast“ „Eesti mänguni“. // Nädal (2011) 25. juuli, nr. 29, lk. 4–5. (Mälumängud) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotodega V. Pandist saadetes „Naapurivisa“ ja „Viimane langeb välja“.
500. **Tsäro, Kairit.** Širokaja ruskaja duša. // Nädal (2011) 13. juuni, nr. 23, lk. 6–7. (Persoon).
Märkus: Intervjuu Valdo Pandi ajakirjanduspreemia saanud Ivan Makaroviga.

2012

501. **Joon, Silja.** Meie mees Türi kultuuripõllul. // Pärnu Postimees (2012) 4. veebruar, nr. 25, lk. 8–9. (Väljasõit) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandi vahakujust.
502. **Kulli, Jaanus.** „Meelejahutaja“ jõudis taas eetrisse! // Õhtuleht (2012) 4. aprill, nr. 79, lk. 10–11. (Elu).
503. **Palamets, Hillar.** Telemängud „Üks viie vastu“ : Palametsa pajatused. // Tartu Ekspress (2012) 13. detsember, nr. 43, lk. 8. (Kultuur).
Märkus: Sama nr. 586.
504. **Palli, Ilmar.** Helmi Puur – aguliplika, kes tantsis end kauniks luigeks. // Maaleht (2012) 16. veebruar, nr. 7, lk. 36–37. (Kodukoht).
505. **Tsäro, Kairit.** Kersna: Pant on parim vapiloom. // Nädal (2012) 11. juuni, nr. 23, lk. 6–9. (Auhind) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotodega V. Pandist, sealhulgas väidetavalt viimane ülesvõte Valdo Pandist 8. juunil 1976 restoranis Kevade, ning fotoga V. Pandile saadetud lugejakirja ja V. Pandi joonistusega oma õpilastele Kohtla-Järve koolis.

2013

506. **Aader, Lembit.** Humoristlikke meenutusi tuntud eesti kultuuritegelastest. // Võrumaa Teataja (2013) 2. november, nr. 127, lk. 5. (Ajalugu) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
507. **Aader, Lembit.** Mul pole elus kunagi igav olnud. // Raplamaa Sõnumid (2013) 16. jaanuar, nr. 3, lk. 16–18. (Koduloolane).
508. **Aarma, Jüri.** Valdo Pant – suurmees meediamaastikul. // Maaleht : TeRa (2013) 17. jaanuar, nr. 3, lk. 2–3. (Intervjuu) : ill.
Märkus: Intervjuu Ene Hioniga. Artikkel illustreeritud raamatu „Valdo Pant - aastaid hiljem“ kaanepildiga ning fotoga Ene Hionist ja Valdo Pandist aastal 1966.
509. **Anvelt, Kärt.** Valdo Pandi elu dramaatiline lugu jõudis lõpuks raamatukaante vahele. // Eesti Päevaleht (2013) 15. jaanuar, nr. 10, lk. 8. (Uudised) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Täna 25 aastat tagasi“.
510. **Arula, Jako.** Valdo Pandi külaskäik õlletehasesse ehk Sempore '67. // Tartu Ekspress (2013) 9. mai, nr. 18, lk. 15.
Märkus: Ilmar Kõrgesaare meenutused pani kirja Jako Arula.

511. Ene Hion räägib Valdo Pandist. // Põhjarannik (2013) 7. veebruar, nr. 26, lk. 5. (Vaba aeg) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga Ene Hioni raamatu „Valdo Pant – aastaid hiljem“ kaanepildiga.
512. **Gonjak, Maria.** Valdo Pandi auks avati Savernas mälestuskivi. // Lõunaleht (2013) 7. veebruar, nr. 5, lk. 4. (Ainult head uudised).
513. **Kapaun, Milvi.** Koolis käidi ka sõja ajal. // Elva Postipoiss (2013) 13. aprill, nr. 15, lk. 4. (Elva kool 100).
514. **Kooli, Piret.** Kungla kuldsed ajad. // LP (2013) 2. november, nr. 44, lk. 18. (Fenomen).
515. **Kulli, Jaanus.** Ene Hion: Valdo Pandis oli midagi rüütellikku ja sentimentaalset. // Õhtuleht (2013) 22. jaanuar, nr. 18, lk. 9. (Elu) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist koos Ene Hioniga, fotoga V. Pandist koos Elsa Pandiga ning raamatu „Valdo Pant – aastaid hiljem“ kaanepildiga.
516. **Kulli, Jaanus.** Toivo Tootsen: „RAMETO toimetused oli perekond, mis kestis 30 aastat. Selle aja jooksul vahetas enamik meist oma pärisperekondi.“. // Õhtuleht (2013) 26. oktoober, nr. 251, lk. 20–21. (Persoon).
Märkus: Intervjuu Toivo Tootseniga.
517. **Korsten, Teet.** Ene Hion „Valdo Pant – aastaid hiljem“ : Raamatututvustus. // Põhjarannik (2013) 19. jaanuar, nr. 13, lk. 10. (Mikser) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga Ene Hioni raamatu „Valdo Pant – aastaid hiljem“ kaanepildiga.
518. **Korsten, Teet.** Müstiline Valdo Pant põlevkivilinnas. Põhjarannik (2013) 2. veebruar, nr. 23, lk. 5. (Laupäev) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
519. **Kärk, Lauri.** Valdo Pant raamatulehekülgedel : Tundlik käsitus : Ene Hion on tahtnud telelegendi, tema eluringi ja toonast aega mõista. // Postimees (2013) 5. veebruar, nr. 30, lk. 23. (Meedia) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud Ene Hioni raamatu „Valdo Pant – aastaid hiljem“ kaanefotoga ning fotoga V. Pandi telesaadete käsikirjadest.
520. **Lambing, Gunnar.** Häppeningide Eesti täna ja 25 aastat tagasi. // Õhtuleht (2013) 17. august, nr. 192, lk. 10–11. (Arvamus).
521. **Määrits, Mati.** Savernas tuleb 1. veebruaril Valdo Pandi mälestuspäev. // Koit (2013) 24. jaanuar, nr. 10, lk. 2. (Uudised) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist oma töölaua taga.

522. Mälestused Pandist jõudsid raamatusse. // Linnaleht : Tartu (2013) 25. jaanuar, lk. 11.
(Vaba aeg) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist. Sama nr. 523 ja nr. 524.
523. Mälestused Pandist jõudsid raamatusse. // Linnaleht : Pärnu (2013) 25. jaanuar, nr. 4, lk. 11. (Vaba aeg) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist. Sama nr. 522 ja nr. 524.
524. Mälestused Pandist jõudsid raamatusse. // Linnaleht : Tallinn (2013) 25. jaanuar, nr. 4, lk. 11. (Vaba aeg) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist. Sama nr. 522 ja nr. 523.
525. Palmse kaminaõhtul räägitakse Pandist. // Virumaa Teataja (2013) 30. november, nr. 234, lk. 4. (Vaba aeg) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
526. **Pedusaar, Heino.** Helmi Puur 80 : Legend. // Teater. Muusika. Kino, 32. ak. (2013) nr. 12, lk. 41–51. (Tants).
Märkus: Jätkartikkel, vt nr. 538.
527. **Päär, Piret.** Lugu loob, jutt juhib. // Viiratsi Valla Kuukiri (2013) nr. 2, lk. 4.
528. **Soidro, Mart.** Valdo Pandist. Riivamisi ja riivatult : Ene Hion: „Kaine talupojamõistus oleks pidanud Panti hoiatama: ära tee seda saadet!“. // Sirp (2013) 1. veebruar, nr. 5, lk. 25. (Meedia) : ill.
Märkus: Lisatud lõik Voldemar Panso järelehüüdest V. Pandile. Artikkel illustreeritud Ene Hioni raamatu „Valdo Pant – aastaid hiljem“ kaanepildiga.
529. Telemajas tähistati Valdo Pandi 85. sünniaastapäeva. // Lõunaleht (2013) 24. jaanuar, nr. 3 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist ning fotoga V. Pandist töölaua taga.
530. **Tomband, Reet.** Metronoom tiksus Valdo Pandi elulooraamatu esitluse avatuks. // Virumaa Teataja (2013) 8. veebruar, nr. 27, lk. 5. (Kultuur).
531. **Veidemann, Rein.** Monument Pandile. // Postimees (2013) 22. jaanuar, nr. 18, lk. 6. (Eesti).
532. **Õkva, Margit.** Valdo Pandi sünnikohta tähistab mälestuskivi. // Koit (2013) 5. veebruar, nr. 15, lk. 1 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandi mälestuskivist.
533. **Õkva, Margit.** Valdo Pant pani ka kivid rääkima. // Koit (2013) 12. veebruar, nr. 18, lk. 4 (Elu) : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga raamatust „Valdo Pant – aastaid hiljem“ ja V. Pandi käsikirjast.

2014

534. **Aarma, Jüri.** Väliskommentaator, kes veedab vanaduspõlve rakettide all. // Maaleht (2014) 24. juuli, nr. 30, lk. 26–27. (Inimene).
Märkus: Intervjuu Simon Joffega.
535. Ene Hion räägib Valdo Pandist Illukal. // Põhjarannik (2014) 23. jaanuar, nr. 15, lk. 5. (Vaba aeg).
536. **Kulli, Jaanus.** Ene Hion: „Kui inimene on nii vana nagu mina, arvestab ta iga minutiga. Tal pole aega raisata.“ // Õhtuleht (2014) 1. veebruar, nr. 27, lk. 20–21. (Persoon).
Märkus: Intervjuu Ene Hioniga.
537. **Kulli, Jaanus.** Enn Eesmaa: „Valdo Pant on võib-olla läbi aegade kõige parem telekommentaator, aga Rein Karemäe oli Pandist kindlasti palju parem reporter.“ // Õhtuleht (2014) 9. juuli, nr. 157, lk. 10–11. (Elu).
538. **Pedusaar, Heino.** Helmi Puur 80 : Legend. // Teater. Muusika. Kino, 33. ak. (2014) nr. 1, lk. 51–63. (Tants).
Märkus: Jätkartikkel, vt nr. 526.
539. **Raudar, Ene.** Illukal käis külas Ene Hion. // Illuka Valla Sõnumilaegas (2014) 1. veebruar, nr. 2, lk. 2.
540. **Viira, Aigi.** „Horoskoop“, „Sipsik“ ja laululava – 60. aastatel said Eesti NSV-s hoo sisse meelelahutus ja kultuur. // Õhtuleht (2014) 11. oktoober, nr. 237, lk. 14–15. (1960–1969).

2015

541. ETV 60. // LP (2015) 18. juuli, nr. 29, lk. 8–19. (Suur plaan) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist ja V. Pandist saates „Täna 25 aastat tagasi“.
542. ETV 60 ehk Kuidas kõik algas. // Maaleht : TeRa (2015) 16. juuli, nr. 29, lk. 2–3. (Ajalugu) : ill.
543. **Kask, Ülle.** ETV 60 – Valdo Pant, Urmas Ott, Mati Talvik ja teised. // Kuulutaja (2015) 31. juuli, nr. 27, lk. 18. (ETV 60) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga raamatust „Valdo Pant – aastaid hiljem“.
544. **Kikas, Ilmar.** Olümpiavõitja – ma palun vabandust. // Üheskoos (2015) 1. oktoober, nr. 9, lk. 9 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Täna 25 aastat tagasi“.

545. **Kulli, Jaanus.** Ene Hion: Valdo Pandil oli alati terve saade peas. // Õhtuleht (2015) 8. juuli, nr. 156, lk. 10–11. (Elu) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist, fotoga V. Pandist saates „Täna 25 aastat tagasi“ ja fotoga V. Pandist Elsa Pandi 50. aasta juubelipeol.
546. **Leitmaa, Dannar ; Kadastu, Simo Andre ; Kivi, Susann.** Telepoisi mälestused : 60 aastat mürglit ja skandaale. // Eesti Ekspress (2015) 15. juuli, nr. 29, lk. 4–7. (Persoon) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Naapurivisa“.
547. **Veidenberg, Ingrid.** Kristjan Jõekalda: iga perest eemal oldud päev on kaotatud päev. // LP (2015) 28. märts, nr. 13, lk. 8–11. (Suur plaan).

2016

548. **Alla, Hendrik.** Kõikide mälumängude isa juubel. // Postimees (2016) 16. september, nr. 216, lk. 16–17. (Kultuur) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Naapurivisa“.
549. **Espenberg, Allan.** Tallinna-Moskva lennuki hädamaandumine Neeva jõkke : 14 saatuslikku sekundit, mille jooksul hoiti ära kohutav katastroof. // Õhtuleht (2016) 16. jaanuar, nr. 12, lk. 6–7. (Vaatlus).
Märkus: Sisaldab lõiku V. Pandi tehtud ülevaatest „Päevakajas“ 15. oktoobril 1963. aastal.
550. **Kadanik, Marko ; Vahe, Urmas.** „Kui tahate „Naapurivisat“ edasi teha, mängige usbekkidega!“. // Õhtuleht (2016) 20. oktoober, nr. 244, lk. 10–11. (Elu) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotodega V. Pandist saates „Naapurivisa“.
551. **Kooli, Piret.** Indrek Treufeldt: Nüüd olen õnnelik, varem polegi mul isiklikku elu olnud. // Postimees : Arter (2016) 11. juuni, nr. 23, lk. 2–7. (Elusuures).
Märkus: Intervjuu Indrek Treufeldtiga.
552. **Kulli, Jaanus.** „Kõike, mida Valdo Pant tegi, tegi ta kirega. Ta kulus ära, ta põles läbi.“. // Õhtuleht (2016) 30. juuli, nr. 175, lk. 12–13. (Elu) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist ja fotoga V. Pandist koos Ene Hioniga.
553. **Laine, Aare.** Bruno Pao pani Valdo Pandile sõnad suhu. // Saarte Hääl (2016) 23. august, nr. 160, lk. 4. (Uudis).
554. **Nõu, Ursula.** Tõnu Aav: miks keegi ei õpetanud, et tüdrukule, kes tahab sinuga abielluda, võib ka ära öelda? // LP (2016) 27. veebruar, nr. 8, lk. 38–39. (Pildialbum).
555. **Roomets, Kaja.** „Eesti parima pagari“ saatejuht Alari Kivisaar: üht toitu maitstes oli mul pärast pool päeva süda paha! // Õhtuleht (2016) 14. detsember, nr. 291, lk. 10–11. (Elu).

556. **Svirgsden, Kristjan.** Üks väga vana kultuurilugu : Svirgsdeni lood. // Virumaa Teataja (2016) 29. oktoober, nr. 209, lk. 6. (Nädalalõpp).
557. **Talvik, Mati.** Jälle see Eesti. Võtke usbekid! // Elukiri (2016) nr. 7, lk. 85–88.
(Kolumnid : Ekraanilt tuttav)
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Naapurivisa“.
558. Tera soovitused Vikri ja Klara kuulajatele. // Maaleht (2016) 20. oktoober, nr. 42, lk. 41.
(Tera) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
559. **Tsäro, Kairit.** See on mu elu parim aeg. // Teleleht (2016) 22. juuni, nr. 25, lk. 6–10.
(Kaanelugu).
Märkus: Intervjuu Indrek Treufeldtiga.

2017

560. **Aarma, Jüri.** Valdo Pant – mees, kellel on oma muuseum. // Maaleht (2017) 29. juuni, nr. 26, lk. 31. (Maalehe raamatusari) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga raamatu „Valdo Pant – aastaid hiljem“ kaanepildiga.
561. **Eelrand, Helen.** Kui telemaja seintel olid kõrvad. // Elukiri (2017) nr. 2, lk. 114–119.
(Mälu : Luubi all) : ill.
Märkus : Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
562. **Järlik, Rein.** Puhjas oli mu esimene töökoht. // Puhja Valla Leht (2017) nr. 3, lk. 8–9.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist 1969. aasta juubelilaulupeol.
563. **Kulli, Jaanus.** Mati Talvik: „On omaette võlu, kui sind tuntakse ja teatakse, vahel patsutatakse õlale.“ // Õhtuleht (2017) 7. aprill, nr. 81, lk. 10–11. (Elu).
564. **Pajula, Ene.** Mammi meelest oli ERMi hernesupp suurepärase. // Postimees : AK (2017) 4. veebruar, nr. 413, lk. 4. (Veste).
565. **Pajula, Ene.** Mees, kellele meeldisid kaamelid ja liiv. // Eesti Naine : Elu lood (2017) nr. 20, lk. 20–25. (Eetris).
566. **Pajula, Ene.** Telemaja esipaar. Eesti Naine : Elu lood. (2017) nr. 18, lk. 22–29. (Eetris) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist 1969. aasta juubelilaulupeol Tartus.
567. **Pakats, Maarja.** Valdo Pant, teist masti mees uut moodi saatega. // Eesti Päevaleht (2017) 3. märts, nr. 43, lk. 6. (Ajaloosari) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Täna 25 aastat tagasi“.
568. **Roomets, Kaja.** Koeraga köögis. // Koit (2017) 24. jaanuar, nr. 10, lk. 6. (KajaLood).

569. **Sarap, Kristi.** Mati Talvik: lollus oli nõukaajal ajaloosaateid teha. Nüüd parandan vigu. // LP (2017) 8. aprill, nr. 14, lk. 8–11. (Sisukalt elatud elu).

Märkus: Intervjuu Mati Talvikuga.

570. **Virve, Tõnu.** Eesti Televisioon töötas omal ajal nagu üks suur perekond. // Kesknädal (2017) 22. november, nr. 46, lk. 8. (Varia).

2018

571. 20 aastat. Elva Postipoiss // (2018) 20. jaanuar, nr. 3, lk. 5.

572. **Aarma, Jüri.** „Ho-ho-ho-horoskoop, kõik uued laulud teil ta koju toob...“ Tuleb ju meelde küll?. // Maaleht, 18. oktoober, nr. 42, lk. 28–29. (Elu).

573. **Aarma, Jüri.** KGB jälgis Valdo Panti, tema aga enda peale koputajaid. // Maaleht (2018) 18. jaanuar, nr. 3, lk. 22–23. (Inimene) : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist saates „Täna 25 aastat tagasi“.

574. **Aarma, Jüri.** Majast, kus murti piike ja südameid : Lugemiselamus. // Maaleht (2018) 11. oktoober, nr. 41, lk. 37. (Kultuur).

575. **Eesmaa, Enn.** Valdo Pant – 90. // Kesknädal (2018) 24. jaanuar, nr. 3, lk. 3. (Uudised) : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga Enn Eesmast, kelle taustal on foto V. Pandist.

576. **Eesmaa, Enn.** Vesmes oli filminduse asjatundja. // LP (2018) 21. aprill, nr. 16, lk. 33. (Kultuur).

577. **Kerge, Rainer.** „Pandi elu oli üks suur haiguslugu!“. // Õhtuleht (2018) 13. jaanuar, nr. 10, lk. 14–15. (Elu) : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist, fotoga V. Pandist koos Elsa Pandiga 17. jaanuaril 1953, fotoga V. Pandist koos saate „Täna 35 aastat tagasi“ meeskonnaga 1976. aastal ning fotodega V. Pandi märkmikutest.

578. **Kulli, Jaanus.** Ene Hion: tahtsin saada raadioreporteriks tänu Valdo Pandi sarmile ja võlule. // Õhtuleht (2018) 1. september, nr. 203, lk. 18–19. (Elu) : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandis koos Ene Hioniga.

579. **Lukas, Jaan.** Sadala koolis austatakse Valdo Panti. // Vooremaa (2018) 23. jaanuar, nr. 9, lk. 5. (Kultuur/Sport) : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist ning fotoga Sadala koolimajas asuvatest V. Pandile kuulunud raamatutest.

580. **Lukas, Jaan.** Rein Laumetsal aitavad mälumängus tipus püsida lihtsad tõed. // Terviseleht (2018) 6. veebruar, nr. 5, lk. 5. (Inimene) : ill.

- Märkus:* Intervjuu Rein Laumetsaga. Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist 1973. aastal Budapestis.
581. Meenutades Valdo Panti. // Maaleht : TeRa (2018) 11. jaanuar, nr. 2, lk. 1 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
582. **Märka, Veiko.** Ajakirjanikud Eesti filmides: mõtlemisvõime väga lünklik või puudub täielikult. // Õhtuleht (2018) 3. jaanuar, nr. 1, lk. 37–40. (Areen) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist Raivo E. Tamme kehatüüpi.
583. **Olgo, Aare.** Ükskord tekib koosmeelsus niikuinii. // Jõgeva Valla Teataja. (2018) 8. märts, nr. 4, lk. 2.
584. **Pajula, Ene.** Häirimatu vastuvoolu ujuja. // Eesti Naine : Elu lood (2018) nr. 23, lk. 18–23. (Eetris).
585. **Palamets, Hillar.** Pool aastasada „Naapurivisa“ mäluvälgust. // Tartu Ekspress (2018) 1. veebruar, nr. 4, lk. 4. (Kultuur).
586. **Palamets, Hillar.** Telemängud „Üks viie vastu“ : Palametsa pajatused. // Tartu Ekspress (2018) 25. jaanuar, nr. 3, lk. 4. (Kultuur).
Märkus: Sama nr. 503.
587. **Paur, Toomas.** Suurkuju Valdo Pandil on Elvaga tugevaid seoseid. // Elva Postipoiss (2018) 20. jaanuar, nr. 3, lk. 4 : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga noorest V. Pandist
588. **Raudnask, Valve.** Allikas ja pori. // Eesti Ajalugu (2018) nr. 5, lk. 86–88. (Kolumnid : Enne ja nüüd).
589. **Rudi, Helle.** 50 aastat telelegendi. // Naisteleht (2018) 17. jaanuar, nr. 3, lk. 12–13. (Teine plaan).
590. **Roomets, Kaja.** Tiina Hoop: „Oluline on teada, kes on enne meid olnud.“ // Koit (2018) 3. veebruar, nr. 14, lk. 10. (KajaLood).
Märkus: Intervjuu Tiina Hoobiga. Artikkel illustreeritud fotoga Tiina Hoobist, kelle taustal on Saverna raamatukogu väljapanek V. Pandist.
591. **Sarapuu, Hans.** Väike meenutus telelegend Valdo Pandist. // Vooremaa (2018) 23. jaanuar, nr. 9, lk. 2. (Kiri).
592. **Tsäro, Kairit.** Valdo Pandi jälgedes. // Kroonika (2018) 26. jaanuar, nr. 4, lk. 30. (Seltskond) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga Voldemar Lindströmi koostatud raamatutest V. Pandist ning fotoga V. Pandist.

ERR.EE VEEBIARTIKLID

2010

593. **Linkgreim, Inga-Gretel.** Ringhäälingumuuseumis avatakse näitus Valdo Pandist. // ERR.ee : Uudised (2010) 11. märts. (Arhiiv).

2012

594. **Linkgreim, Inga-Gretel.** Algab kandidaatide esitamine Valdo Pandi nimelisele preemiale. // ERR.ee : Uudised (2012) 20. jaanuar. (Eesti).

2013

595. **Krjukov, Aleksander (toim.).** Valdo Pandi 85. sünniaastapäeval esitleti temast valminud raamatut. // ERR.ee : Uudised (2013) 21. jaanuar. (Eesti) : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.

596. **Nael, Merili (toim.).** Valdo Pandi auks avati mälestuskivi. // ERR.ee : Uudised (2013) 1. veebruar. (Arhiiv) : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandi mälestuskivist.

597. **Linkgreim, Inga-Gretel.** Valdo Pandi 85. sünniaastapäeva puhul avatakse telemajas näitus. // ERR.ee : Uudised (2013) 21. jaanuar. (Eesti) : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.

598. **Valme, Valner.** Lugemissoovitused: 2013 parimad raamatud // ERR.ee : Kultuur (2013) 20. detsember. (Kirjandus).

2014

599. **Tooming, Kaarel ; Kuusik, Silver.** ERR.EE video: Kristjan Jõekalda mälumängudest: kui kultuuriküsimused võssa lähevad, on ikka väga häbi. // ERR.ee : Menu (2014) 6. juuni. (Inimesed).

Märkus: Sisaldab videointervjuud Kristjan Jõekaldaga.

2015

600. **Dremljuga, Martin.** Galerii: Valdo Pandi sünniaastapäeva tähistati mälumänguga. // ERR.ee : Menu (2015) 21. jaanuar. (Arhiiv) : ill.

Märkus: Artikkel illustreeritud galeriiga, kus on muuhulgas fotosid V. Pandile kuulunud esemetest.

601. **Treufeldt, Indrek.** Indrek Treufeldt: Törksa taltsutus – rahvuslikud huvid totalitaarse meedia mõjuväljas. // ERR.ee : Uudised (2015) 4. juuni. (Meediakonverents).

2016

602. **Ernits, Rutt (toim.).** ETV annab taasisesisvumispäeval eetrisse isamaalise eriprogrammi. // ERR.ee : Menu (2016) 12. august. (Tele/Raadio).
603. **Kaldoja, Kerttu (toim.).** Vikerraadio eetrisse jõuab pool sajandit riuilil olnud Valdo Pandi saade metsavendadega. // ERR.ee : Menu (2016) 20. jaanuar. (Tele/Raadio).

2017

604. **Ernits, Rutt (toim.).** Galerii: Tallinna lauluväljakul avati uuenduskuuri läbinud raadiotorn. // ERR.ee : Menu (2017) 6. juuni. (Galeriid) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud galeriiga, mille ühel fotol on taustal näha portree V. Pandist.
605. **Viilup, Kaspar (toim.).** Selgusid Eesti filmi- ja teleauhindade võitjad. // ERR.ee : Menu (2017) 12. märts. (Tele/Raadio).

2018

606. **Maarits, Merit (toim.).** ERR tähistab Valdo Pandi 90. sünniaastapäeva. // ERR.ee : Kultuur (2018) 20. jaanuar. (Kultuur) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist.
607. **Maarits, Merit (toim.).** Fotod: Valdo Pandi mälestamine Metsakalmistul. // ERR.ee : Kultuur (2018) 21. jaanuar. (Kultuur) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud galeriiga V. Pandi mälestamisest Metsakalmistul.
608. **Parksepp, Anette (toim.).** Järelvaatamine ja galerii: Valdo Pant 90 ja värske elulooraamatu esitlus. // ERR.ee : Kultuur (2018) 19. jaanuar. (Uudis) : ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud galeriiga ja videoülekandega V. Pandi 90. sünnipäeva tähistamisest ERR-i telemajas.
609. **Rajavee, Allan ; Parksepp, Anette ; Koit, Sander.** Valdo Pant: ühel päeval atakiga haiglas, järgmisel süstamatkal. // ERR.ee : Kultuur (2018) 20. jaanuar. (Eriprojektid): ill.
Märkus: Artikkel illustreeritud fotoga V. Pandist. Sisaldab videolugusid, kus V. Panti meenutavad Voldemar Lindström ja Mai Uus ning kus on kasutatud löike V. Pandi saadetest.

610. **Sildam, Toomas.** Toomas Sildam: kirka Ratase valitsuse vundamenti. // ERR.ee : Uudised (2018) 21. jaanuar. (Eesti).
611. **Viilup, Kaspar (toim.) ; Maarits, Merit (toim.).** Fotod: lugejad koos oma lemmikraamatutega. // ERR.ee : Kultuur (2018) 24. jaanuar. (Eesti loeb) : ill. *Märkus:* Artikkel illustreeritud fotoga Kajar Kasest, kes hoiab käes raamatut „Valdo Pant – aastaid hiljem“.
612. **Viilup, Kaspar (toim.).** Telesaade „Jupiter“ saab HÕFFi tänuauhinna. // ERR.ee : Menu (2018) 17. aprill. (Tele/Raadio).

RAAMATUD JA KOGUMIKUD

1964

613. **Tarand, M.** Raadio spetsiifika. // Fakt. Sõna. Pilt : Artikleid ja uurimusi ajakirjanduse ajaloo, teooria ning praktika alalt I (1964) Tartu : Tartu Riiklik Ülikool, lk. 76–93. (Raadio ja televisioon).

1965

614. **Karemäe, R. [= Karemäe, Rein].** Reportaaž televisiooni. // Fakt. Sõna. Pilt : Artikleid ja uurimusi ajakirjanduse ajaloo, teooria ning praktika alalt II (1965) Tartu : Tartu Riiklik Ülikool, lk. 108–119. (Raadio ja televisioon).

1966

615. **Kask, Karin.** Siit jäi meelde palju tuttavaid : „Avarii“ lavastusest : Lavastuse vaatlus piltide ja intervjuudega. // Teatrimärkmik 1963/1964 (1966) Tallinn : Kommunist, lk. 69–92.

1969

616. **Trikkel, Ivar.** Raadiokommunikatsiooni spetsiifika, väljendusvahendid ja žanrid (1969) Tartu : Tartu Riiklik Ülikool, 157 lk.

1970

617. **Tiisväli, H.** Mõningaid televisiooniintervjuu probleeme. // Fakt. Sõna. Pilt : Artikleid ja uurimusi ajakirjanduse ajaloo teooria ja praktika alalt V (1970) Tartu : Tartu Riiklik Ülikool, lk. 148–149. (Raadio ja televisioon).

1977

618. **Triikkel, Ivar.** Ringhääling eile ja täna (1977) Tallinn : Valgus, 208 lk.

1978

619. **Lauri, Lembit.** Valdo Pant. // Kirjanduse jaosmaa '76 : Aasta kirjandussündmusi, uusi teoseid, auhinnasaajad, kroonikat (1978) Tallinn : Eesti Raamat, lk. 82–84.

1980

620. Valdo Pant. // Meie sõbrad, meie tuttavad III (1980) Tallinn : Eesti Raamat, lk. 237–249.
Märkus: Intervjuu V. Pandiga, mis pärineb 5. maist 1975.

1985

621. **Eesti NSV Ajakirjanike Liit.** Aeg : trükis, eetris, ekraanil 2 (1985) Tallinn : Eesti Raamat, 246 lk.

1991

622. **Triikkel, Ivar.** Päev ja öö Eesti Raadios (1991) Tallinn : Olion, 144 lk.

1996

623. **Lään, Vello [koostaja].** Eesti Raadio : Esimesed 70 (1996) Tallinn-Tartu : Greif, 207 lk.

1998

624. **Triikkel, Ivar.** Ringhäälinguaeg (1998) Tallinn : Trükkal, 183 lk.

1999

625. **Lõhmus, Maarja.** Toimetamine : kas looming või tsensuur (1999) Tartu : Tartu Ülikooli Kirjastus, 183 lk.

2000

626. **Vissel, Anu.** Meedia kui mängude vahendaja ja uute mängude allikas. // Meedia. Folkloor. Mütoloogia : Tänapäeva folkloorist III (2000) Tartu : Eesti Kirjandusmuuseum, lk. 64–98. (Elektroniline meedia).

Märkus: Vt nr. 629.

2001

627. **Lindström, Voldemar.** Kas mäletad? : Fragmentaarium piltide, proloogi ja epiloogiga (2001) Tallinn : Vali Press, 91 lk.

2002

628. **Kändler, Tiit.** Sajandi sada Eesti suurkuju (2002) Tallinn : Eesti Entsüklopeediakirjastus, 214 lk.

2004

629. **Vissel, Anu.** Meedia kui mängude vahendaja ja uute mängude allikas. // Lastepärimus muutuvus ühiskonnas (2004) Tartu : Eesti Kirjandusmuuseum, lk. 179–205. (Artiklid).
Märkus: Vt nr. 626.

2005

630. **Anupõld, Enn.** Vana telemasti varjus : Lugusid raadio- ja teletegijatest 1960–2005 (2005) Tallinn : Maalehe Raamat, 237 lk.

2006

631. **Graf, Mati [aluskäsikirja autor].** XX sajandi kroonika : Eesti ja maailm : III osa (2006) Tallinn : Eesti Entsüklopeediakirjastus, 414 lk.
632. **Lään, Vello.** Ringhäälingukroonika : Felix Moorist Valdo Pandini (2006) Tallinn : Eesti Ringhäälingute Liit, 89 lk.

2008

633. **Lindström, Voldemar.** Inimese elu on lõpetamata jäänud kool. // Mustvee Gümnaasium – haridus aastast 1828 (2008) Tallinn : Tallinna Raamatutrükikoda, lk. 129–132.

2011

634. **Pajula, Ene.** Kuldne aeg : Fragmentaarium : Kuis kõik kunagi oli 3 (2011) Tallinn : Enelas, 196 lk.

2012

635. Intervjuu Toomas Alataluga. // *Politica* : Maailmast 2012 (2012) Tartu : Tartu Ülikooli Kirjastus, nr. 13, lk. 206–219.

636. **Tootsen, Toivo.** Minu elu RAMETO-s : Ehk kuidas me meelt jahutasime (2012) Tallinn : Tänapäev, 172 lk.

2013

637. **Hion, Ene.** Valdo Pant – aastaid hiljem (2013) Tallinn : Maagiline Ruum, 288 lk.

2015

638. **Pedusaar, Heino.** Uut möödunust : vesteid kultuuriloost, muusikast ja muusikutest (2015) Tallinn : Canopus, 622 lk.

639. **Peegel, Juhan.** Ajakirjanik, kes ta niisugune on?. // Eesti Akadeemilise Ajakirjanduse Seltsi Aastaraamat 2014 (2015) Tartu : Eesti Akadeemilise Ajakirjanduse Selts, lk. 142–148. (Ajalugu).

2016

640. **Hion, Ene.** Valdo Pandi pärandist Eesti ajakirjandusele. // Eesti Akadeemilise Ajakirjanduse Seltsi Aastaraamat 2015 (2016) Tartu : Eesti Akadeemilise Ajakirjanduse Selts, lk. 14–17. (Ajakirjanikutöö).

2018

641. **Hion, Ene.** Südame murdumise maja (2018) Tallinn : Hea Lugu, 415 lk.
642. **Lindström, Voldemar.** Elu kui mäng : mikrofoni, süsta, süstlaga, süstlata (2018) Põltsamaa : Vali Press, 105 lk.

ÜLIÕPILASTÖÖD

1967

643. **Lään, Vello.** Ringhääling kodanlikus Eestis (1924–1940) : (ajalugu, arengujooned ja pärand) (1967) Tartu : Tartu Riiklik Ülikool, 488 lk. (Väitekiri).

1981

644. **Rannemäe, Aarne.** Eesti Televisiooni kommentaatori Valdo Pandi osa Eesti telepublitsistika arengus (1981) Tartu Riiklik Ülikool : Žurnalistika kateeder, 106 lk. (Diplomitöö).

1982

645. **Sirik, Reet.** Päevase ja kaugõppekeskkooli õpilaste intelligentsuse ja väärtusorientatsiooni võrdlus (1982) Tartu Ülikool : Loogika ja psühholoogia kateeder, 87 lk. (Diplomitöö).
- Märkus:* Küsimustik sisaldab küsimust „Millisel määral on Teil huvi nende kuulsate isikute vastu: a) tööstur Henry Ford, b) kunstnik Eduard Viiralt, c) spordimeed Georg Lurich, d) teadlane K. E. v Baer, e) ajakirjanik Valdo Pant?“.

1989

646. **Sepamäe, Sirje.** Valdo Pandi personaalbibliograafia (1989) E. Vilde nim. Tallinna Pedagoogiline Instituut : Raamatukogunduse ja bibliograafia kateeder, 83 lk. (Diplomitöö).

2012

647. **Ernits, Rutt.** Raadiosaate „Kirjutamata memuaare“ sisu muutumine aastatel 1977–2006 (2012) Tartu Ülikool : Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut, 91 lk. (Bakalaureusetöö).
648. **Treufeldt, Indrek.** Ajakirjanduslik faktiloome erinevates ühiskondlikes tingimustes (2012) Tartu : Tartu Ülikooli Kirjastus, 289 lk. (Doktoritöö).

2013

649. **Oviir, Eve.** // Fakt ja fiktsioon Urmas Vadi loomingus: „Kohtumine tundmatuga“, „Georg“ (2013) Tallinna Ülikool : Eesti keele ja kultuuri instituut, 34 lk. (Bakalaureusetöö).

2015

650. **Silivälja, Aimar.** // Eesti Rahvusringhäälingu digitaalse arhiivi saated õppematerjalina ajalootunnis (2015) Tallinna Ülikool : Ajaloo Instituut, 90 lk. (Magistritöö).

2016

651. **Kadastu, Simo Andre.** Huumoriprogrammi loomine Eesti Raadios raadiosaate „Meelejahutaja“ näitel (2016) Tartu Ülikool : Ühiskonnateaduste instituut, 74 lk. (Bakalaureusetöö)
- Märkus:* Intervjuukava sisaldab küsimust „Milline oli Valdo Pandi roll RAMETOs?“.

RAADIOSAATED

1963

652. Teatrikuu saade : Vabariigi teatrid : V. Kingissepa nimeline Draamateater (1963) 17. november.

Märkus: Katkend V. Pandi „Avariist“.

1964

653. **Triikkel, Ivar [toimetaja]**. // Kirjanduslik kolmapäev : Teatriraamat (1964) 22. oktoober.

Märkus: Katkend V. Pandi „Avariist“.

1970

654. **Lauri, Lembit [autor]**. // Mälestades Rudolf Sirget (1970) 29. august.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

1978

655. **Karuks, Tiit [koostaja] ; Undusk, Feliks [koostaja]**. // Kahekümne aastakümne kaja :

Saade „Päevakaja“ 20. aastapäevaks (1978) 6. oktoober.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

656. **Lauri, Lembit [autor]**. // Reporter oli Valdo Pant (1978) 22. jaanuar.

Märkus: Saade Valdo Pandi 50. sünniaastapäeva tähistamiseks. Sisaldab arhiivimaterjale.

657. Muusikaline tund : Kosmos ja muusika (1978) 4. oktoober.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

1979

658. **Märtin, Mati [toimetaja]**. Tallinna Konservatoorium 60 (1979) 3. november, nr. 1.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

1980

659. **Lauri, Lembit [autor]**. Muusikaline tund : Georg Ots ja Eesti Raadio (1980) 20. märts.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

660. **Triikkel, Ivar [autor]**. // KÖP. Heliarhivaar : Mõtteid laulupidudest (1980) 3. juuli.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

1981

661. **Tarand, Mari [autor].** // Kallimaks kui kullakoormat... (1981) 15. juuni.
Märkus: Intervjuu V. Pandi poja Ville Pandiga.
662. **Triikkel, Ivar [autor].** // KÖP. Heliarhivaar : Portreeterib Valdo Pant (1981) 16. november.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

1984

663. **Saarna, Ain [toimetaja ja saatejuht].** // Tulipunkt (1984) 19. juuli.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

1985

664. **Tootsen, Toivo [autor].** // RAMETO läbi aegade (1985).
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.
665. **Triikkel, Ivar [autor].** // KÖP. Heliarhivaar (1985) 18. juuli.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

1986

666. Legend : H. Pedusaare kompilatsioon Valdo Pandi raadiosaadetest (1986) 15. märts.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.
667. **Triikkel, Ivar [autor].** // Pühapäev stereoraadios : Ringhääling meelejahutajana (1986) 21. detsember.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

1987

668. **Uba, Toomas [autor].** // Mõttevakk : Sport (1987) 27. oktoober.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

1988

669. **Lõhmus, Riina [autor].** // Perekond ja kodu : Mõeldes sinule (1988) 23. jaanuar.
Märkus: Räägib Elsa Pant.
670. **Veldermann, Hubert [reporter].** // Uudised (1988) 21. jaanuar.
Märkus: Intervjuud Harri Önnise, Juhan Peegli ja Aksel Tammega.

671. **Veldermann, Hubert [reporter].** // Uudised (1988) 21. jaanuar.

Märkus: Valdo Pandi 60. juubelist ja Valdo Pandi preemiast.

1989

672. **Vigla, Ivar [autor].** // KÖP. Heliarhivaar : Naljakad helid (1989) 31. märts.

Märkus: Intervjuu Eero Seplinguga. Sisaldab arhiivimaterjale.

1990

673. **Veldermann, Hubert [reporter].** // Raadio, mäleta ennast! : Rameto sünd (1990) 25. jaanuar, nr. 8.

Märkus: Intervjuu Juhan Saare ja Jaan Ruusiga. Sisaldab arhiivimaterjale.

1991

674. **Triikkel, Ivar [autor].** // KÖP. Heliarhivaar : Ringhäälingu ajaloost (1991) 29. juuli.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

1993

675. **Eentalu, Riina [saatejuht] ; Treufeldt, Indrek [saatejuht].** // Keskööprogramm : „Päevakaja“ 35. aastapäevaks (1993) 6. oktoober.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

1995

676. **Lillo, Erik [saatejuht] ; Karuks, Tiit [saatejuht].** // Eesti Raadio spordisaated – 65 : Kuulsad hääled (1995) 16. juuni.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

677. **Viirand, Martin [autor].** // Hääled : Einar Koppel (1999) 14. august.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

678. **Viirand, Martin [autor].** // Hääled : Gustav Ernesaks (1999) 19. juuni.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

679. **Võsamäe, Helve [autor ja toimetaja].** // Muusikaline tund : Täna oleks Georg Ots saanud 75 (1995) 21. märts.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

1996

680. **Lauri, Lembit [autor ja toimetaja].** // Raadiohääli Tallinna lainepikkuselt (1996) 21. detsember.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale, sealhulga vanimat V. Pandist säilinud helilõiku Eesti Raadio heliarhiivist.

2001

681. **Lään, Vello [autor].** // Siin Tallinn, Tartu ja Türi : 1960–1970-ndad raadio ajaloos (2001) 6. detsember.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

682. **Lään, Vello [autor].** // Siin Tallinn, Tartu ja Türi : 1960–1970-ndad raadios (2001) 13. detsember.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

683. **Lään, Vello [autor].** // Siin Tallinn, Tartu ja Türi : 1960-ndad raadios (2001) 1. november.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

684. **Lään, Vello [autor].** // Siin Tallinn, Tartu ja Türi : Muusika ja meelelahutus (2001) 22. november.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

685. **Normet, Virve [autor].** // Raadiomuusikast muusikaraadioni (2001) 27. oktoober, nr. 5.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

2002

686. Päevakaja 15000 juubelipeäva arhiivisaated (2002) 24. mai.

Märkus: Pealkiri peaks olema „Päevakaja 15 000. juubelipäeva arhiivisaated“. Sisaldab arhiivimaterjale.

2003

687. **Välimäe, Meelis [autor].** // Uudised : Ringhäälingumuseumis avati näitus „Päevakaja 45“ (2003) 29. september.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

2005

688. **Eentalu, Riina [toimetaja].** // Päevakaja (2005) 18. veebruar, nr. 16 000.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

2006

689. **Kriivan, Piret [autor ja toimetaja].** // Eesti lugu : Tallinna kaitsemüür (2006) 16. september, nr. 93.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

690. **Viirand, Martin [autor ja toimetaja].** // Maailmapilt : Väino Verlini meenutused raadiotööst (2006) 17. juuni.

Märkus: Intervjuu Väino Verliniga.

2007

691. **Kriivan, Piret [autor ja toimetaja].** // Eesti lugu : Padise klooster (2007) 15. september, nr. 125.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

692. **Kärner, Kaja [autor ja toimetaja].** // Reporteritund : ER tähtreporterid (2007) 31. mai.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

2008

693. **Eentalu, Riina [reporter].** // Päevakaja (2008) 21. jaanuar, nr. 17067.

Märkus: Intervjuud V. Pandi kolleegidega.

694. **Kelmsaar, Vello [autor].** // Uudised : „Päevakaja“ saab 50 (2008) 6. oktoober.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

2011

695. **Kriivan, Piret [autor ja toimetaja].** // Eesti lugu : Arhiivist : Pirita klooster (2011) 17. detsember.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

2012

696. **Mälberg, Mall [reporter].** // Päevakaja (2012) 1. jaanuar.

Märkus: Intervjuu Vahur Kersnaga.

2013

697. **Kiisler, Indrek [reporter].** // Päevakaja (2013) 21. jaanuar.
Märkus: Intervjuu Rein Karemäe, Raul Rebase ja Ene Hioniga.
698. **Rebane, Mari [reporter].** // Päevakaja (2013) 17. jaanuar.
Märkus: Intervjuu Ene Hioniga.
699. **Steinfeld, Nele-Eva.** // Delta (2013) 22. jaanuar.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale

2015

700. **Kiisler, Indrek [saatejuht].** // Reporteritund : Kas Eesti välispoliitika vajab restarti? (2015) 10. november.
Märkus: Intervjuu Toomas Alataluga.
701. **Kriivan, Piret [autor ja toimetaja].** // Eesti Lugu : Eestlased Abhaasias (2015) 31. jaanuar.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.
702. **Steinfeld, Nele-Eva [saatejuht].** // Delta (2015) 21. jaanuar.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

2016

703. **Eentalu, Riina [autor].** // Ringhääling 90 : Uudised – raadio selgroog (2016) 17. detsember.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.
704. **Kriivan, Piret [autor ja toimetaja].** // Reporteritund : Pealkirjata saade : Valdo Pant ja metsavennad (2016) 21. jaanuar.
Märkus: Sisaldab V. Pandi saadet metsavendadest, mis ei jõudnud kunagi raadioetrise.
705. **Kuningas, Tiina [toimetaja].** // Ringhääling 90 : Georg Ots ja Eesti Raadio (2016) 20. oktoober.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale
706. **Kuningas, Tiina [toimetaja].** // Ringhääling 90 : Mälestusi Estonia teatri kaunist minevikust (2016) 27. oktoober.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.
707. **Toom, Uku [saatejuht].** // Reporteritund : Päevakaja 20 000 (2016) 1. veebruar.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

2017

708. **Karu, Ülle [saatejuht].** // Päevatee : Päevatee suvekülaline : Olavi Pihlamägi (2017) 12. august.
Märkus: Intervjuu Olavi Pihlamäega.
709. **Kärner, Kaja [saatejuht].** // Reporteritund : Vikerraadio 50 (2017) 3. aprill.
Märkus: Intervjuu Marju Lauristiniga.
710. **Pullerits, Marie [saatejuht].** // Delta (2017) 1. märts.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale

2018

711. **Helme, Peeter [autor] ; Vadi, Urmas [autor].** // Sada eesti mõtet : Valdo Pant (2018) 15. märts.
712. **Jõhvik, Kaisa [saatejuht].** Delta (2018) 19. jaanuar.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.
713. **Kelder, Kärt [toimetaja].** // Päevakaja (2018) 21. jaanuar, nr. 20720.
Märkus: Intervjuud Voldemar Lindströmi, Mai Uusi ja Enn Valguga.
714. **Kärner, Kaja [saatejuht].** // Reporteritund : Valdo Pandi pärand (2018) 24. jaanuar.
Märkus: Intervjuu Hagi Šeini, Indrek Treufeldti ja Marju Himmaga.
715. **Samost, Anvar [saatejuht] ; Ruusaar, Ainar [saatejuht].** // Samost ja Ruusaar (2018) 21. jaanuar.

FILMID JA TELESAATED

1968

716. **Hein, Peeter [saatejuht].** Autogrammi annab : Viimane saade (1968) 26. detsember.
Märkus: V. Pant osaleb arutelus.

1970

717. **Pöldre, Mati [režissöör].** // Dokumentaalfilm „Võidu hind“ (1970).
Märkus: Esilinastus Eesti Televisioon 07.05.1971. Sisaldab arhiivimaterjale.

1978

718. **Talvik, Mati [saatejuht]**. // Õhtu Valdo Pandiga (1978) 28. jaanuar.

Märkus: Intervjuud V. Pandi ema, sõprade ja töökaaslastega. 2 osa. Sisaldab arhiivimaterjale.

1981

719. **Vihalem, Andres [saatejuht]**. // Tee-Vee õhtu Rein Karemäega (1981) 7. mai.

Märkus: Intervjuu Rein Karemäega.

1984

720. **Talberg, Sulev [režissöör]**. // Oh aegu ammuseid! (1984) 31. detsember.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale, sealhulgas intervjuud V. Pandiga.

721. **Ott, Urmas [saatejuht]**. // Estraaditähelik : Lia Laats (1984) 4. veebruar, nr. 10.

Märkus: Sisaldab estraadistseeni „Perekonnaseisuamet“, mille autor on V. Pant.

1985

722. **Lään, Irene [režissöör]**. // Dokumentaalfilm „Miinus 192 meetrit“ (1985).

Märkus: Esilinastus Eesti Televisioonis 19.07.1985. Sisaldab arhiivimaterjale.

723. **Müür, Märt [saatejuht]**. // Vana masti all (1985).

Märkus: Keelati päev enne eetrisse minekut ära. Lõike saatest on kasutatud saates „40 aastat ETV-d“, vt nr. 725. Sisaldab arhiivimaterjale.

1994

724. **Lään, Irene [saatejuht ja režissöör]**. // Külas Ülo Vinteri juures (1994) 3. jaanuar.

Märkus: Intervjuu Ülo Vinteriga. Sisaldab fotosid V. Pandist.

1995

725. **Kurve, Igor [režissöör]**. // 40 aastat ETV-d (1995) 19. juuli.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

726. **Lään, Irene [intervjueerija]**. // Meenutab : Virve Koppel (1995) 30. september, nr. 12.

Märkus: Intervjuu Virve Kopluga. Sisaldab arhiivimaterjale.

727. **Pulk, Ly [režissöör]**. // Kommentaare Eesti filmile : Õhtust hommikuni (1995) 8. oktoober, nr. 20.

Märkus: Filmi „Õhtust hommikuni“ režissöör Leida Laius, operaator Mihhail Dorovatovski ja näitleja Viuu Härm meenutavad võtteperioodi. Sisaldab arhiivimaterjale.

1996

728. **Kersna, Vahur [autor].** // Tundmatu Jaska (1996) 24. august.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

1998

729. **Talvik, Mati [autor].** // Mõeldes Valdo Pandile (1998) 21. jaanuar.

Märkus: Intervjuud V. Pandi ema, õpilase ja töökaaslastega. Sisaldab arhiivimaterjale.

2000

730. **Oja, Reet [saatejuht] ; Raag, Ilmar [saatejuht].** // Televisiooni lapsed (2000) 23. juuli, nr. 1.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

731. **Talvik, Mati [autor ja saatejuht].** // Tere, hea inimene! (2000) 21. märts.

Märkus: Hardi Tiiduse mälestussaade. Sisaldab arhiivimaterjale V. Pandist.

2001

732. **Volmer, Hardi [saatejuht].** // Anima tsoon : Elbert Tuganov (2001) 25. september, nr. 2.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale filmidest „Ott kosmoses“ ja „Hiirejaht“.

2002

733. **Kersna, Vahur [toimetaja].** // Aga sina, Mati Talvik (2002) 11. aprill.

Märkus: Intervjuu Mati Talvikuga.

2003

734. **Lauri, Maarika [režissöör].** // Eesti Televisiooni ajalugu : Reportaaž Valdo Pandist (2003) 21. jaanuar, nr. 51.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

2004

735. **Linna, Reet [saatejuht].** // Tuleb tuttav ette : Must habe tahab teada (2004) 17. jaanuar, nr. 1.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

736. **Talvik, Mati [autor-saatejuht].** // Ajaproov : Rein Karemäe (2004) 20. august, nr. 11.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

2005

737. **Aunaste, Maire [saatejuht]**. // Meie : Mälumängurid (2005) 12. aprill, nr. 27.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.
738. **Nyholm-Palm, Vilja [stsenarist ja režissöör]**. // Kabinettide kiuste : Telerahva lood (2005) 6. november.
Märkus: Intervjuu Piret Saluriga. Sisaldab arhiivimaterjale.
739. **Kilmi, Jaak [režissöör]**. // Telemängufilm „Kohtumine tundmatuga“ (2005).
Märkus: Esilinastus Eesti Televisioonis 01.01.2005. Sisaldab arhiivimaterjale.
740. **Liiv, Urmas Eero [režissöör]**. // Lint : Aktuaalne kaamera (2005) 26. juuni, nr. 1.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.
741. **Liiv, Urmas Eero [režissöör]**. // Lint : Reportaaž (2005) 24. juuli, nr. 5.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.
742. **Liiv, Urmas Eero [režissöör]**. // Lint : Sovetskaja Estonija (2005) 31. juuli, nr. 6.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.
743. **Liiv, Urmas Eero [režissöör]**. // Vana-aastaõhtud (2005) 28. august, nr. 10.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.
744. **Linna, Reet [autor-saatejuht]**. // Tuleb tuttav ette : Meloodia 68, Meloodia 69 (2005) 19. veebruar, nr. 23.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.
745. **Talvik, Mati [autor-saatejuht]**. // Ajaproov : Lennundus (2005) 25. september, nr. 40.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

2009

746. **Vaino, Urmas [saatejuht]**. // Täheleav : Enn Eesmaa (2009) 13. detsember, nr. 213.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

2010

747. **Naan, Johannes [saatejuht]**. // 55-mis siis! : Elu nagu Eesti Telefilmis (2010) 25. juuli, nr. 5.
Märkus: Intervjuu Virve Koppeliga. Sisaldab arhiivimaterjale.
748. **Naan, Johannes [saatejuht]**. // 55-mis siis! : Lege värk – legendid ja telelavastused (2010) 15. august, nr. 8.
Märkus: Intervjuu Mai Uusiga. Sisaldab arhiivimaterjale.

749. **Naan, Johannes [saatejuht].** // 55-mis siis! : Sporti ja torti! (2010) 1. august, nr. 6.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.
750. **Naan, Johannes [saatejuht].** // 55-mis siis! : On vast melu – kultuur ja elu! (2010) 8. august, nr. 7.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale, sealhulgas intervjuud V. Pandiga.
751. **Naan, Johannes [saatejuht].** // 55-mis siis! : Otseülekanded, otse üle kivide ja kändude (2010) 27. juuni, nr. 1.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

2013

752. **Johannson, Roald [reporter].** // Pealtnägija (2013) 16. jaanuar, nr. 488.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale
753. **Kersna, Vahur [esineja].** // Kirjandusministeerium (2013) 26. veebruar, nr. 6.
Märkus: Vahur Kersna kommentaar Ene Hioni raamatule „Valdo Pant – aastaid hiljem“. Sisaldab arhiivimaterjale.
754. **Kersna, Vahur [saatejuht].** // ETV kuld : Estraad 3 (2013) 19. jaanuar, nr. 7.
Märkus: Vahur Kersna teeb saatele sissejuhatus V. Pandi toast ERR-i telemajas. Sisaldab arhiivimaterjale.
755. **Linna, Reet [saatejuht].** // Prillitoos (2013) 10. veebruar, nr. 271.
Märkus: Intervjuu Ene Hioniga. Sisaldab arhiivimaterjale.
756. **Reikop, Marko [saatejuht].** // Ringvaade (2013) 18. jaanuar, nr. 632.
Märkus: Intervjuud Ene Hioni, Mati Talviku ja Arne Rannamäega. Sisaldab arhiivimaterjale.

2014

757. **Linna, Reet [saatejuht].** // Prillitoos (2014) 23. november, nr. 332.
Märkus: Intervjuu Ene Hioniga. Sisaldab arhiivimaterjale.
758. **Muttika, Jüri [saatejuht].** // Ringvaade suvel (2014) 15. juuli, nr. 20.
Märkus: Intervjuu Enn Eesmaaga. Sisaldab arhiivimaterjale.

2015

759. **Kaasik, Marju [reporter].** // Aktuaalne kaamera (2015) 21. jaanuar, nr. 121.
Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.
760. **Reikop, Marko [saatejuht].** // Ringvaade (2015) 3. september, nr. 1086.

761. **Selge, Rahel [režissöör].** // ETV 60 (2015) 19. juuli.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

762. **Välba, Anu [saatejuht].** // Hommik Anuga (2015) 19. aprill, nr. 14.

Märkus: Intervjuu Vahur Kersnaga.

2016

763. **Erilaid, Helgi [autor].** // Aja jälg kivis : Meie raadiomajad (2016) 17. detsember.

Märkus: Telesaade põhineb Vikerraadio saatel „Aja jälg kivis. Meie raadiomajad“. Sisaldab arhiivimaterjale.

764. **Karits, Christel [reporter].** // Ringvaade (2016) 20. jaanuar, nr. 1172.

Märkus: Intervjuu metsavendadega, keda V. Pant küsitles. Sisaldab V. Pandi raadiointervjuud metsavendadega, mis ei jõudnud kunagi eetrisse.

765. **Loite, Sander [saatejuht].** // Heureka : Kuidas toidunõud meid mõjutavad? (2016) 22. november.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

766. **Raiste, Anne [reporter].** // Aktuaalne kaamera (2016) 9. märts, nr. 309.

Märkus: Intervjuu Mati Talvikuga. Sisaldab arhiivimaterjale.

767. **Saar, Margus [diktor].** // Aktuaalne kaamera (2016) 21. jaanuar.

Märkus: „Aktuaalne kaamera“ kell 17.00. Sisaldab arhiivimaterjale.

2017

768. **Linna, Reet [saatejuht].** // Prillitoos (2017) 2. aprill, nr. 419.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

769. **Linna, Reet [saatejuht].** // Prillitoos (2017) 10. detsember, nr. 440.

Märkus: Intervjuu Mai Mikiveriga. Sisaldab arhiivimaterjale.

770. **Kersna, Vahur [autor].** // Talvik, Eesti Televisioonist (2017) 11. aprill.

Märkus: Sisaldab arhiivimaterjale.

2018

771. **Kajar, Kase [reporter].** // Ringvaade (2018) 19. jaanuar, nr. 1531.

Märkus: Intervjuu V. Pandi kolleegi Marju Lauristiniga. Sisaldab arhiivimaterjale.

772. **Kersna, Vahur [autor, saatejuht ja toimetaja].** // Kersna kõnnib Kadriorus (2018) 22. juuli.

773. **Linna, Reet [saatejuht].** // Prillitoos (2018) 21. jaanuar, nr. 446.
Märkus: Intervjuud V. Pandi kolleegide ja sõpradega. Sisaldab arhiivimaterjale.
774. Teemaõhtu kommentaarid : Hetki arhiivist : Õhtu Valdo Pandiga (2018) 21. jaanuar, nr. 2.
Märkus: Kompositsioon arhiivimaterjalidest.
775. **Reikop, Marko [reporter].** // Ringvaade (2018) 3. mai, nr. 1902.
Märkus: Intervjuud teletöötajatega Kungla baaris.
776. **Välba, Anu [saatejuht].** // Hommik Anuga (2018) 7. jaanuar, nr. 106.
Märkus: Intervjuu Mati Talvikuga. Sisaldab arhiivimaterjale.

Lisa 2.3 Valdo Pandi tunnustused

1954

Üleliidulise Raadio preemia saate „Noore talendi võit“ eest

1955

Teenetemärk „Auradist“

1957

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukiri teenete eest kunsti ja kirjanduse dekaadi edukal läbiviimisel Moskvas

Rinnamärk „Kultuuritöö eesrindlane“

1959

Eesti NSV Ajakirjanike Liidu olukirjelduse, publitsistliku artikli ja följetoni võistlusel esimene preemia publitsistikas raadiosaate „Neid vabastas Nõukogude armee“ eest

Filmistsenaariumite võistlusel 3. koht teose „Kullasoon“ eest

Üleliidulise ooperi-, balleti- ja muusikaliste komöödiate libretode ja stsenaariumi võistlusel kuues koht balletilibreto „Koit ja Hämarik“ eest

1960

Aukiri 1960. aasta parima filmistsenaariumi eest („Kohtumised tänaval“)

Auhind „Lidice 1959“ rahvusvahelisel raadio- ja televisioonikonkursil Tšehhoslovakkias raadiosaate „Neid vabastas Nõukogude Armee“ eest

Eesti NSV kultuuriministri aukiri ENSV XX aastapäevale pühendatud üldlaulupeo ettevalmistustöödele aktiivselt kaasaaitamise eest

1961

Ajakirjanike Liidu preemia raadioolukirjelduse „Sõduripäevi meenutades“ eest

Eesti NSV Ajakirjanike Liidu II preemia raadioolukirjelduse „Pidupäevi meenutades“ eest olukirjelduste valdkonnas

1962

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukiri seoses ajalehe „Pravda“ 50. aastapäevaga

Näidendivõistluse ergutusauhind näidendi „Avarii“ eest

Ooperilibretode võistluse ergutuspreemia teose „Miljon ööd“ eest

Rahvusvahelise kosmosefilmide võistlusel Pariisis Deauville'i linna auhind nukufilmi „Ott kosmoses“ eest

1964

Ajakirjanike Liidu preemia saatele „Interpreedi tööpäev“

Ajakirjanike Liidu preemia saatele „Isad ja pojad“

Sirbi ja Vasara toimetus valis Valdo Pandi kirjutise „Mitmelt lainelt“ kümne parima 1964. aastal Sirbis ja Vasaras ilmunud kirjutise hulka

1965

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukiri seoses Nõukogude Eesti 25. aastapäevaga

1967

Cannes'i televisioonifilmide festivalil osalemine saatesarjaga „Reportaaž mitte millestki“

NSV Liidu Ajakirjanike Liidu konkursi esimene preemia saatesarjale „Täna 25 aastat tagasi“

1969

NSV Liidu Ajakirjanike Liidu ja Kinoliidu aukiri parima stsenaariumi, autoriteksti ja kommentaari eest telefilmile „Eestimaa“

1970

Diplom dokumentaalfilmi „Reportaaž revolutsioonist“ eest festivalil Uljanovskis

1971

Pronksmedal NSV Liidu rahvamajanduse arengus tehtud edusammude eest [за достигнутые успехи в развитии народного хозяйства СССР]

1974

Aunimetuse „Eesti NSV teeneline ajakirjanik“ omistamine

1975

Balti vabariikide publitsistikavõistluse „Bellaad 75“ esimene auhind essee „Veri ja kuld“ eest

1999

Valiti 100 XX sajandi suurkuju hulka

2010

Postimehe Arteri žürii valis Valdo Pandi Eesti kõigi aegade parimaks saatejuhiks

Lisa 3. Bibliograafia isikunimedede register

A

Aader, Lembit	476, 480, 506, 507
Aarma, Jüri	449, 459, 508, 534, 560, 572, 573, 574
Adorf, Margit	426
Alatalu, Toomas	635, 700
Alla, Hendrik	548
Allese, Ernst	405
Anupõld, Elle	406, 415
Anupõld, Enn	345, 630
Anvelt, Kärt	509
Arula, Jako	510
Aunaste, Maire	384, 737

D

Dorovatovski, Mihhail	727
Dremljuga, Martin	600

E

Eelrand, Helen	561
Eentalu, Riina	675, 688, 693, 703
Eesmaa, Andrus	492
Eesmaa, Enn	395, 537, 575, 576, 758

Erilaid, Helgi	763
Ernits, Rutt	602, 604, 647
Espenberg, Allan	549

G

Gnadenteich, Uwe	416
Gonjak, Maria	512
Graf, Mati	631

H

Haavsalu, K.	303
Hein, Peeter	716
Hellat, Henn-Kaarel	374
Helme, Peeter	711
Hiibus, Hugo	384, 385, 457, 473
Hion, Ene	374, 508, 511, 515, 517, 519, 552, 528, 536, 578, 637, 640, 641, 697, 698, 755, 756, 757
Himma, Marju	714
Hirvesoo, Avo	331
Hoop, Tiina	590
Härm, Viuu	727

I

Ird, Kaarel	270
-------------	-----

J

Jaanus, Valter	482
Jeletsky, Imbi	483
Johannson, Roald	752
Joon, Silja	501
Joffe, Simon	534
Jõekalda, Kristjan	599
Jõgi, Risetete	484
Jõhvik, Kaisa	712
Järlik, Rein	562
Jürgen, Madis	427

K

Kaarma, Ivi	461
Kaasik, F.	296
Kaasik, Marju	759
Kadanik, Marko	550
Kadastu, Simo Andre	546, 651
Kajar, Kase	611, 771
Kalda, V.	271
Kaldoja, Kerttu	603
Kallas, Teet	368
Kalm, Ü.	7
Kalmet, L.	60

Kalmet, Maimo	340
Kalmet, Toomas	357, 358, 361
Kapaun, Milvi	513
Kappo, Jaan	334, 356, 386
Karasjov, Vladimir	341
Karemäe, Rein	387, 449, 614, 697, 719
Karits, Christel	764
Karp, A.	316
Karu, Kaisa	462
Karu, Ülle	708
Karuks, Tiit	655, 676
Kask, Karin	615
Kask, Ülle	543
Keil, Andres	437
Kelder, Kärt	713
Kello, Karl	485
Kelmsaar, Vello	694
Kerge, Rainer	577
Kersna, Vahur	427, 486, 505, 696, 728, 733, 753, 754, 762, 770, 772
Kiiler, Gert	407
Kiisler, Indrek	697, 700
Kikas, Ilmar	544
Kilgas, Paul	291
Kilmi, Jaak	445, 739

Kivi, Susann	546
Klas, Eri	435
Koit, Sander	609
Kooli, Piret	514, 551
Koorits, Vahur	463
Koppel, Virve	726, 747
Korsten, Teet	487, 488, 517, 518
Koskel, Marianne	317
Kressa, Jaanika	489, 490
Kriivan, Piret	689, 691, 695, 701, 704
Krjukov, Aleksander	595
Kromanov, Igor	393
Kulli, Jaanus	418, 419, 428, 450, 464, 477, 498, 502, 515, 516, 536, 537, 545, 552, 563, 578
Kungla, Merike	388
Kuningas, Tiina	705, 706
Kurve, Igor	725
Kuusik, Juuro	322
Kuusik, Silver	599
Kõrgesaar, Ilmar	510
Kõrv, Jaanus	465
Kändler, Tiit	628
Kärk, Lauri	420, 519
Kärner, Kaja	692, 709, 714
Külvand, Harri	301

L

Laasik, Andres	429, 430
Laasik, Helve	481
Laine, Aare	553
Laius, Leida	727
Lambing, Gunnar	520
Laulik, Jott [pseud. = Laulik, Jüri]	431
Laulik, Jüri	395, 431, 432
Laumets, Rein	580
Lauri, Lembit	376, 619, 654, 656, 659, 680
Lauri, Maarika	734
Lauristin, Marju	709, 771
Leitmaa, Dannar	546
Leivak, Verni	396
Lember, Endel	343
Lepaste, Aare	389
Lessel, Harri	323
Liiv, Urmas Eero	740, 741, 742, 743
Liives, A.	267
Lillo, Erik	676
Lindström, Voldemar	343, 609, 627, 633, 642, 713
Link, Endel	282
Linkgreim, Inga-Gretel	593, 594, 597
Linna, Reet	735, 744, 755, 757, 768, 769, 773

Linumägi, Erik	335
Loite, Sander	765
Lott, Jüri	274
Lugovskoi, P.	269
Luik, Hans	283
Lukas, Jaan	579, 580
Lumet, H.	284
Lõhmus, Maarja	408, 625
Lõhmus, Riina	669
Lään, Vello	275, 299, 421, 623, 632, 643, 681, 682, 683, 684

M

Maarits, Merit	606, 607, 611
Maimets, Andri	433
Makarov, Ivan	500
Maremäe, Ene	273, 340
Meinert, Simo	434, 435
Meriste, Henno	372
Mihkelson, K.	311
Mikiver, Mai	769
Mikomägi, Eino	436
Mund, Argo	409
Murdvee, E.	298
Muttika Jüri	758

Mõru, Heino	403
Mälberg, Mall	696
Märka, Veiko	381, 582
Märtin, Mati	658
Määrits, Mati	521
Müil, Margus	384
Müür, Märt	723
Müürsepp, P.	305

N

Naan, Johannes	747, 748, 749, 750, 751
Nael, Merili	596
Niit, Ellen	56, 367
Normet, Virve	685
Nurkse, E.	262
Nõu, Ursula	554
Nyholm-Palm, Vilja	738

O

Oja, Enn	394
Oja, Reet	730
Ojatalu, Ülo	344
Olgo, Aare	583
Org, V.	285

Ots, K.	319
Ott, Urmas	721
Oviir, Eve	649
P	
Pajula, Ene	390, 564, 565, 566, 584, 634
Pakats, Maarja	567
Palamets, Hillar	325, 336, 503, 585, 586
Palli, Ilmar	504
Pant, Elsa	390, 400, 577, 669
Panso, Voldemar	290
Parasin, Leonid	277
Parksepp, Anette	608, 609
Paul, I.	326
Paur, Toomas	587
Pauts, Katrin	438
Pedak, Karl [pseud = Roolaht, Andrus]	51
Pedusaar, Heino	526, 538, 638
Peegel, Juhan	639, 670
Pihlamägi, Olavi	708
Piip, Leopold	369
Pilt, V.	313
Pino, Nasta	378
Pitsner, Inge	499

Pulk, Ly	727
Pullerits, Marie	710
Pullerits, Priit	491
Pöldre, Mati	717
Päär, Piret	527
Püve, Birgit	439
R	
R., K.	320
Raag, Ilmar	730
Raiste, Anne	766
Rajamäe, Marika	422, 492
Rajavee, Allan	609
Rannamäe, Aarne	459, 462, 644, 756
Raudar, Ene	539
Raudnask, Valve	379, 588
Rebane, Mari	698
Rebane, Raul	697
Reikop, Marko	756, 760, 775
Reimaa, Vallo	397
Rein, Erich	39
Rimmel, Rudolf	359
Ritari, Tiiu	382
Rohtla, Eve	442

Roolaht, Andrus	51
Roomets, Kaja	555, 568, 590
Ruben, Arne	443
Rudi, Helle	589
Ruhnu, V.	264
Ruus, Jaan	673
Ruussaar, Ainar	715

S

Saar, Juhan	673
Saar, Margus	767
Saarep, Sigrid	440, 493
Saarna, Ain	663
Saluri, Piret	738
Sammler, Lii	410
Samost, Anvar	715
Sarap, Kristi	569
Sarapuu, Hans	591
Sarv, Tiina	466
Selge, Rahel	761
Sepamäe, Sirje	646
Sepling, Eero	672
Serman, Ita	451
Siimaste, L.	278

Sildam, Toomas	610
Silivälja, Aimar	650
Sirel, V.	327
Sirik, Reet	645
Soidro, Mart	528
Soonvald, Urmas	441, 452, 458
Steinfeld, Nele-Eva	699, 702
Svirgsden, Kristjan	556
Š	
Šein, Hagi	714
Šein, Liivi	423, 468
Šokman, A.	314
T	
Taggo, Marvi	453, 454
Taim, Krista	411
Talberg, Sulev	720
Talvik, Mati	370, 404, 444, 557, 569, 718, 729, 731, 733, 736, 745, 756, 766, 776
Tamberg, K.	300
Tamm, Aksel	670
Tamm, Raivo E.	417, 419, 422, 424, 426, 429, 430, 431, 432, 433, 437, 440, 447, 454, 456, 469, 470, 582
Tamme, Ants	495

Tammela, Andris	478
Tammer, Enno	444
Tammur, Ilmar	287, 292
Tankler, Lauri	412
Tarand, Mari	613, 661
Teder, Tarmo	471
Tegelman, Arnika	413
Tiisväli, Aare	391
Tiisväli, H.	617
Tobro, V.	288
Tomband, Reet	530
Toom, Uku	707
Toomara, Kalju	375
Tooming, Kaarel	599
Tooming, Rando	496
Toome, Sigrid	434
Tootsen, Toivo	516, 636, 664
Tootsen, Ülo	328
Triikkel, Ivar	302, 306, 366, 371, 380, 383, 616, 618, 622, 624, 653, 660, 662, 665, 667, 674
Treufeldt, Indrek	551, 559, 601, 648, 675, 714
Tross, Toomas	469, 470
Tsäro, Kairit	424, 500, 505, 559, 592
Tšebotarevskaja, T.	293
Tuulik, Ülo	339

Tõnson, Margit	445
U	
Uba, Toomas	668
Undusk, Feliks	655
Urmet, Jaak	446, 455
Uus, Mai	609, 713, 748
Uusman, Paul	364
V	
Vadi, Urmas	711
Vahe, Urmas	550
Vahi, Hasso	39
Vainküla, Kirsti	400, 404, 447, 456, 488
Vaino, Urmas	746
Valk, Enn	713
Valper, Liina	457, 473
Vals, Helju	392
Vare, Priit	398
Vari, M.	279
Veidemann, Rein	399, 531
Veidenberg, Ingrid	547
Veldermann, Hubert	670, 671, 673
Verlin, Väino	690

Vesmes, Ahto	393, 496
Vetemaa, Enn	446, 455
Vigla, Ivar	672
Vihalem, Andres	719
Viiding, Bernhard	373
Viira, Aigi	540
Viirand, Martin	677, 678, 690
Viivik, Allar	401, 425, 448, 474, 475, 479
Vinter, Ülo	724
Virve, Tõnu	570
Vissel, Anu	626, 629
Volmer, Hardi	732
Välba, Anu	762, 776
Väli, Heino	280
Välimäe, Meelis	687

Õ

Õkva, Margit	532, 533
Õnnis, Harri	670
Õun, Mati	489, 490

Lihlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Annaliisa Post,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihlitsentsi) minu loodud teose „Valdo Pandi bibliograafia“, mille juhendaja on Ene Selart, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Annaliisa Post

27.05.2019